

Ocena programowa

Profil praktyczny

Raport samooceny¹

Uniwersytet Szczeciński

Al. Papieża Jana Pawła II 22a

70-453 Szczecin

Nazwa ocenianego kierunku studiów: przedsiębiorczość i inwestycje

1. Poziom/y studiów: pierwszy
2. Forma/y studiów: stacjonarna
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek²
Nauki o zarządzaniu i jakości, ekonomia i finanse, nauki prawne

¹ Raport zamieszczono na stronie internetowej <https://efz.usz.edu.pl/jakosc-ksztalcenia/raporty-samooceny>

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych, Dz.U. 2018poz. 1818.

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
Nauki o zarządzaniu i jakości	148	82 %

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%
1.	Ekonomia i finanse	27	15%
2.	Nauki prawne	5	3%

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela

TAK NIE

Efekty uczenia się dla kierunku przedsiębiorczość i inwestycje, studia I stopnia, profil praktyczny (zgodnie ze stanem prawnym obowiązującym w roku akademickim 2024/2025).

przedsiębiorczość i inwestycje, studia I stopnia, stacjonarne

Symbol efektów uczenia się	Opis zakładanych efektów uczenia się Absolwent studiów <i>pierwszego stopnia</i>	Odniesienie do charakterystyk II stopnia PRK poziom 6
WIEDZA		
K_W01	zna istotę przedsiębiorczości, podstawowe zasady zachowań przedsiębiorczych oraz jej miejsce w systemie nauk społecznych i pokrewnych	P6S_WG
K_W02	zna podstawowe kategorie i pojęcia z zakresu nauk ekonomicznych, zwłaszcza z przedsiębiorczości, niezbędne do tworzenia i prowadzenia własnej działalności gospodarczej lub bycia lokalnym liderem przedsiębiorczości	P6S_WG, P6S_WK
K_W03	zna podstawowe mechanizmy i prawidłowości funkcjonowania małych przedsiębiorstw i organizacji związanych z przedsiębiorczością lokalną	P6S_WG
K_W04	zna rodzaje i formy prawno-organizacyjne prowadzenia działalności gospodarczej na małą skalę. Rozpoznaje zasoby materialne i niematerialne w małym przedsiębiorstwie. Zna zasady zakładania i prowadzenia stowarzyszeń i fundacji	P6S_WG
K_W05	zna główne zależności o charakterze ekonomicznym, społecznym i politycznym zachodzące na rynkach i identyfikuje ich wpływ na działanie małego przedsiębiorstwa	P6S_WG
K_W06	zna zasady przedsiębiorczego działania i zarządzania poszczególnymi obszarami w małych przedsiębiorstwach, stowarzyszeniach i fundacjach. Ma podstawową wiedzę z zakresu strategicznej i operacyjnej działalności w małych przedsiębiorstwach	P6S_WG
K_W07	identyfikuje otoczenie małego przedsiębiorstwa i organizacji non-profit oraz wzajemne relacje w wymiarze lokalnym, krajowym i globalnym	P6S_WK
K_W08	ma podstawową wiedzę o finansowaniu przedsiębiorstw na etapie inicjowania i rozwoju działalności gospodarczej, a w szczególności przedsięwzięć inwestycyjnych	P6S_WG
K_W09	ma podstawową wiedzę o współdziałaniu wewnątrz małego przedsiębiorstwa i organizacji non-profit oraz ich relacji z otoczeniem	P6S_WG
K_W10	zna społeczny kontekst funkcjonowania małego przedsiębiorstwa i organizacji non-profit, w tym koncepcję społecznej odpowiedzialności biznesu	P6S_WG
K_W11	zna rolę jednostki oraz wpływ interakcji międzyludzkich (zespołów) na funkcjonowanie małego przedsiębiorstwa i organizacji non-profit	P6S_WG

K_W12	zna podstawowe metody i narzędzia gromadzenia, przetwarzania i analizowania danych niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania małego przedsiębiorstwa i organizacji non-profit	P6S_WG
K_W13	zna podstawowe narzędzia i techniki służące do ilościowego i jakościowego opisu, zrozumienia, modelowania i obrazowania problemów ekonomicznych i organizacyjnych	P6S_WG
K_W14	zna zasady etycznego postępowania w biznesie	P6S_WK
K_W15	posiada podstawową wiedzę z zakresu norm prawnych istotnych dla przedsiębiorcy i lokalnego lidera przedsiębiorczości	P6S_WK
K_W16	ma podstawową wiedzę o rozwoju przedsiębiorstwa, zna cykl życia i modele wprowadzania zmian	P6S_WG
K_W17	zna specyfikę dynamicznego otoczenia współczesnego przedsiębiorstwa w wymiarze lokalnym, krajowym i globalnym	P6S_WK
K_W18	zna poglądy na temat funkcjonowania gospodarek i rynków, a także zależności między gospodarkami a rynkami oraz ma wiedzę w zakresie przekształceń przedsiębiorstw	P6S_WG
K_W19	zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego	P6S_WK
K_W20	zna zasady przedsiębiorczości, etapy tworzenia i rozwoju własnej działalności gospodarczej	P6S_WK
UMIEJĘTNOŚCI		
K_U01	umie wyciągać konstruktywne wnioski z analizy danych rynkowych, finansowych i ekonomicznych istotnych dla prowadzenia małego przedsiębiorstwa lub organizacji non-profit	P6S_UW
K_U02	potrafi wyjaśnić wpływ trendów ekonomicznych, polityczno-prawnych, technologicznych, socjokulturowych w otoczeniu na funkcjonowanie małego przedsiębiorstwa i organizacji non-profit. Identyfikuje przyczyny zmian w otoczeniu i przewiduje ich skutki	P6S_UW
K_U03	umie selektywnie wyszukiwać i interpretować dane do praktycznej analizy małego przedsiębiorstwa lub organizacji non-profit i otoczenia	P6S_UW
K_U04	wykorzystuje zdobytą wiedzę do reagowania na konkretne sytuacje w praktyce prowadzenia małego przedsiębiorstwa lub organizacji non-profit (np. budowanie planów strategicznych, taktycznych i operacyjnych oraz ich modyfikacje)	P6S_UW
K_U05	potrafi dokonać analizy otoczenia małego przedsiębiorstwa z wykorzystaniem poznanych metod (np. metody scenariuszowej, 5 sił Portera, SWOT itp.)	P6S_UW
K_U06	wskazuje wpływ cykli koniunkturalnych na działanie małego przedsiębiorstwa	P6S_UW
K_U07	wykorzystuje podstawowe narzędzia i techniki służące do ilościowego i jakościowego opisu, zrozumienia, modelowania i obrazowania problemów ekonomicznych i organizacyjnych	P6S_UW
K_U08	planuje uruchamianie działalności gospodarczej z wykorzystaniem podstawowych metod analizy (m.in. finansowej, rynkowej, ekonomicznej) i potrafi prognozować jej praktyczne skutki	P6S_UW
K_U09	umie przygotować kompletny biznesplan przedsięwzięcia z uwzględnieniem specyfiki źródła pozyskiwania kapitału (np. venture capital, kredyt inwestycyjny, dotacja unijna)	P6S_UW
K_U10	umie posługiwać się podstawowymi normami prawnymi (zwłaszcza ustawą Prawo Przedsiębiorców i Kodeksem Cywilnym)	P6S_UW

	na potrzeby zakładania małego przedsiębiorstwa lub organizacji non-profit	
K_U11	prawidłowo posługuje się systemami normatywnymi oraz konkretnymi normami i regulacjami prawnymi i normami etycznymi w prowadzeniu małego przedsiębiorstwa i organizacji non-profit	P6S_UW
K_U12	potrafi zorganizować proces gospodarowania zasobami w małym przedsiębiorstwie lub organizacji non-profit z uwzględnieniem zasad: gospodarności, przedsiębiorczości, rachunku ekonomicznego i rentowności	P6S_UW
K_U13	identyfikuje procesy i funkcje w małym przedsiębiorstwie lub organizacji non-profit wykorzystując umiejętności nabyte podczas spotkań z przedstawicielami sektora biznesu	P6S_UW
K_U14	umie przeprowadzić analizę wariantów decyzyjnych z uwzględnieniem czynnika ryzyka rynkowego i posiada umiejętności wdrażania proponowanych rozwiązań w praktyce	P6S_UW
K_U15	analizuje przyczyny i przebieg procesów oraz zjawisk społecznych, szczególnie w ramach małych przedsiębiorstw i organizacji non-profit	P6S_UW
K_U16	potrafi zastosować holistyczne podejście do zarządzania i analizowania poszczególnych funkcji w małym przedsiębiorstwie lub organizacji non-profit ze względu na ich współzależność	P6S_UW
K_U17	potrafi przygotować raporty, prezentacje, referaty z zastosowaniem terminologii z zakresu przedsiębiorczości i inwestycji na potrzeby potencjalnych inwestorów w momencie zakładania działalności gospodarczej lub organizacji non-profit	P6S_UW
K_U18	posiada umiejętność opracowania wyników analiz, studiów przypadku oraz raportów dla działającego małego przedsiębiorstwa lub organizacji non-profit, szczególnie z zakresu przedsiębiorczości i inwestycji	P6S_UW
K_U19	umie przygotować i zaprezentować wystąpienia ustne z zakresu przedsiębiorczości (np. koncepcję własnego biznesu) i inwestycji (np. projekt rozwojowy małego przedsiębiorstwa dla inwestorów) w języku polskim i obcym	P6S_UK
K_U20	potrafi komunikować się z otoczeniem z użyciem specjalistycznej terminologii w języku polskim i obcym, a także potrafi wyrażać własne opinie, argumentować swoje stanowisko, brać udział w dyskusji/debacie oraz oceniać opinie i stanowiska innych	P6S_UK
K_U21	potrafi wykorzystać znajomość języka obcego w kontaktach biznesowych, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	P6S_UK
K_U22	identyfikuje skutki procesów globalizacji i rozwoju gospodarki opartej na wiedzy dla funkcjonowania małego przedsiębiorstwa lub organizacji non-profit	P6S_UW
K_U23	uwzględnia zależności pomiędzy zjawiskami występującymi w małym przedsiębiorstwie a trendami otoczenia w procesie jego tworzenia i zarządzania	P6S_UW
K_U24	posiada umiejętność zaplanowania, zorganizowania i wdrażania projektu celowego w małym przedsiębiorstwie lub organizacji non-profit	P6S_UO, P6S_UW
K_U25	posiada umiejętności wprowadzania i sterowania systemem jakości w małym przedsiębiorstwie	P6S_UW

K_U26	potrafi dokonać doboru zasobów ludzkich do specyfiki prowadzonego biznesu	P6S_UW
K_U27	potrafi wyszukiwać szanse inwestycyjne i prawidłowo je ocenić	P6S_UW
K_U28	umie ocenić wpływ ryzyka na efektywność planowanych przedsięwzięć	P6S_UW
K_U29	potrafi zaplanować, wdrożyć i kontrolować procesy produkcyjne i logistyczne w małej firmie	P6S_UO, P6S_UW
K_U30	umie ocenić przydatność rozwiązań innowacyjnych w małej firmie	P6S_UW
K_U31	potrafi monitorować prowadzony biznes i dostosowywać go do zmieniających się warunków oraz odpowiadać na wymagania społecznej odpowiedzialności biznesu	P6S_UW
K_U32	umie zarządzać płynnością finansową w przedsiębiorstwie	P6S_UW
K_U33	umie wyszukać, ocenić i wybrać adekwatne źródła finansowania na etapie tworzenia i rozwoju małego przedsiębiorstwa	P6S_UW
K_U34	potrafi podnosić własne kompetencje (zarówno w zakresie wiedzy, jak również umiejętności), a także samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie	P6S_UU
K_U35	jako potencjalny przedsiębiorca lub lokalny lider przedsiębiorczości potrafi współdziałać i pracować w grupie, dobierać członków zespołów zadaniowych	P6S_UO
K_U36	umie zarządzać czasem własnym i współpracowników poprzez określanie zadań priorytetowych i ich hierarchizację	P6S_UO
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_K01	jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy oraz do oceny potencjalnych problemów związanych z rolą małego przedsiębiorcy w gospodarce	P6S_KK
K_K02	jako potencjalny przedsiębiorca lub lokalny lider przedsiębiorczości jest gotów do aktywnego udziału w opracowaniu i wdrażaniu projektów społecznych, współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego czy inicjowania działań na rzecz interesu publicznego	P6S_KO
K_K03	jest gotów do poszukiwania informacji i doskonalenia wiedzy (w szczególności w zakresie przedsiębiorczości i inwestycji) potrzebnych do pełnienia funkcji przedsiębiorcy lub lokalnego lidera przedsiębiorczości	P6S_KO
K_K04	jest gotów do myślenia i działania w sposób aktywny i przedsiębiorczy, diagnozując swój potencjał przedsiębiorczy i wykorzystując go do tworzenia koncepcji własnego przedsiębiorstwa lub organizacji non-profit	P6S_KO, P6S_KR
K_K05	jest gotów do wykorzystania posiadanej wiedzy do konstruktywnego rozwiązywania problemów dotyczących funkcjonowania przedsiębiorstwa oraz zasięgania opinii ekspertów w sytuacji trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemów	P6S_KK
K_K06	jako potencjalny przedsiębiorca lub lokalny lider przedsiębiorczości jest gotów do dbałości o dorobek i tradycje związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, jak również do przestrzegania zasad etyki zawodowej i wymagania jej od innych	P6S_KR

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Karolina Beyer	dr/Przewodnicząca Zespołu kierunku przedsiębiorczość i inwestycje/Katedra Zarządzania Przedsiębiorstwem
Roman Tylżanowski	dr/Wiceprzewodniczący Zespołu kierunku przedsiębiorczość i inwestycje/Katedra Zarządzania Przedsiębiorstwem
Anna Wieczorek-Szymańska	dr/Sekretarz Zespołu kierunku przedsiębiorczość i inwestycje/Katedra Zarządzania Przedsiębiorstwem
Monika Różycka	dr/Członek Zespołu kierunku przedsiębiorczość i inwestycje/Katedra Zarządzania Przedsiębiorstwem
Anna Bielawa	dr/Członek Zespołu kierunku przedsiębiorczość i inwestycje/Katedra Zarządzania Przedsiębiorstwem
Anna Sz wajlik	dr/Członek Zespołu kierunku przedsiębiorczość i inwestycje/Katedra Marketingu
Joanna Wiśniewska	Studentka kierunku przedsiębiorczość i inwestycje/I stopień/rok 3/ st. stacjonarne

Spis treści

Efekty uczenia się dla kierunku przedsiębiorczość i inwestycje, studia I stopnia, profil praktyczny (zgodnie ze stanem prawnym obowiązującym w roku akademickim 2024/2025).	3
Prezentacja uczelni	9
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym	10
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	10
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	16
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	25
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	33
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	51
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	58
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	68
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	77
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	88
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	93
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	101
Część III. Załączniki	103
Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów	103
Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających	108

Prezentacja uczelni

Uniwersytet Szczeciński (US) został utworzony na mocy ustawy w lipcu 1984 r. w wyniku połączenia Wydziału Inżynieryjno-Ekonomicznego Transportu Politechniki Szczecińskiej oraz Wyższej Szkoły Pedagogicznej. Swoją działalność rozpoczął w r.a. 1985/86, rozwijając dynamicznie tradycję akademicką oraz pełniąc ważną rolę kulturotwórczą w regionie. Na przestrzeni lat Uczelnia rozwijała się, wzbogacając ofertę edukacyjną oraz rozbudowując bazę dydaktyczno-naukową. Obecnie US jest największą uczelnią wyższą na Pomorzu Zachodnim, spełniającą wszystkie wymagania ustawowe.

Na US studiuje ponad 10 tys. studentów. W roku akademickim 2024/2025 US oferował naukę na 92 kierunkach, na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich, a także w ramach szkoły doktorskiej i studiów podyplomowych.

Studenci US mają możliwość rozwijania swoich kompetencji w ramach programów wymiany międzynarodowej Erasmus+ czy krajowej MOST. Swoje zainteresowania zgłębiać mogą w ramach 128 kół naukowych. W działalność kulturalną i sportową Uczelni włączają się m.in. chór akademicki, Strefa Kultury Studenckiej, Akademicki Związek Sportowy, AIESEC i ELSA.

[Statut Uniwersytetu Szczecińskiego](#) (zał. 1.1) przyjęty 30.05.2019 r. zreorganizował dotychczasową strukturę Uczelni. Obecnie w strukturze organizacyjnej US funkcjonuje 7 wydziałów odpowiedzialnych za działalność dydaktyczną oraz 18 instytutów koncentrujących się na działalności badawczej, w tym największy-Instytut Zarządzania, którego pracownicy w głównej mierze realizują proces kształcenia na ocenianym kierunku. Warto podkreślić wysoki potencjał naukowy Instytutu Zarządzania, o czym świadczy otrzymanie kategorii naukowej A.

Wydział Ekonomii, Finansów i Zarządzania, w ramach którego prowadzony jest oceniany kierunek, jest największym wydziałem Uniwersytetu Szczecińskiego pod względem liczby studentów i kadry akademickiej.

Na ocenianym kierunku przedsiębiorczość i inwestycje (PI), w roku akademickim 2024/2025, studiuje łącznie 58 studentów. Kierunek jest kierunkiem o profilu praktycznym i oferuje zajęcia służące zdobywaniu przez studenta umiejętności praktycznych, istotnych na rynku pracy.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Zgodnie z przyjętą [Strategią rozwoju Uniwersytetu Szczecińskiego na lata 2019-2028](#) (zał. 1.2), **misją nadrzędną** Uczelni jest prowadzenie niezależnej i stojącej na wysokim poziomie działalności badawczej oraz dydaktycznej, przy uwzględnieniu ścisłych powiązań między tymi dwoma obszarami, zachowaniu autonomii szkoły wyższej oraz wolności w podejmowaniu badań naukowych i doborze treści kształcenia. Wartości, które przyświecają działalności Uniwersytetu to uczciwość, otwartość, zaangażowanie i odpowiedzialność. Wśród kluczowych celów strategicznych US znajdują się: rozwój nauki i badań na najwyższym poziomie; kształcenie studentów w sposób nowoczesny i dostosowany do potrzeb rynku pracy; promowanie wartości etycznych i społecznych; współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Misją Wydziału Ekonomii, Finansów i Zarządzania (WEFiZ) postawioną w Strategii rozwoju WEFiZ na lata 2020-2024 (zał. 1.3, 1.3a) jest ściśle powiązana z misją Uniwersytetu Szczecińskiego. Opiera się na wykorzystaniu najnowszych osiągnięć naukowych oraz wyników badań realizowanych we współpracujących instytutach, doskonaleniu innowacyjnych metod dydaktycznych i poszerzaniu zakresu oddziaływania. Wydział koncentruje się na kształceniu studentów na najwyższym poziomie teoretycznym, jednocześnie wzbogacając ich wiedzę o praktyczne umiejętności.

Realizacja misji i celów strategicznych US oraz WEFiZ, ma swoje odzwierciedlenie w aktywnej współpracy z organami administracji publicznej, instytucjami publicznymi, przedsiębiorcami oraz organizacjami pozarządowymi, zarówno na szczeblu lokalnym i regionalnym, jak i międzynarodowym. Dzięki tej współpracy studenci kierunku przedsiębiorczość i inwestycje mają możliwość uczestniczenia w praktykach zawodowych, stażach, a naukowcy mogą realizować projekty badawcze w międzynarodowych, często interdyscyplinarnych zespołach.

Działalność naukowa w zakresie wiodącej dyscypliny przypisanej dla kierunku przedsiębiorczość i inwestycje, jaką są nauki o zarządzaniu i jakości, realizowana jest w Instytucie Zarządzania (IZ), gdzie prowadzone badania naukowe wynikają z zainteresowań badawczych i specjalizacji pracowników badawczo-dydaktycznych. Dzięki rozwojowi naukowemu pracowników IZ możliwe jest realizowanie misji i celów strategicznych w obszarze kształcenia US i WEFiZ.

Misją obywatelską US jest kształtowanie elit – liderów społecznych i gospodarczych, co przejawia się w kształtowaniu wśród studentów kierunku przedsiębiorczość i inwestycje, postaw proaktywnych m.in. w zakresie tworzenia własnych przedsięwzięć biznesowych czy inicjatyw społecznych. Sprzyja temu możliwość angażowania się przez studentów kierunku PI w działalność Kół Naukowych, Samorządu Studenckiego i innych organizacji studenckich.

Misją kulturową Uniwersytetu Szczecińskiego jest twórcze uczestnictwo w lokalnych i globalnych procesach kulturotwórczych, co znajduje swój przejaw w mobilności studentów, jak również kadry dydaktycznej kierunku przedsiębiorczość i inwestycje (zał. 1.4) oraz oferowanie zajęć w języku angielskim.

Wykładowcy realizujący zajęcia na ocenianym kierunku aktywnie uczestniczą w rozwijaniu i promowaniu tożsamości regionu, wspierając tym samym kulturową misję Uczelni. Natomiast, absolwenci kierunku obejmują wiodące role w swoich środowiskach, wspierając obywatelskie cele Uniwersytetu.

Należy podkreślić, iż kadra Instytutu Zarządzania, która odpowiedzialna jest za prowadzenie większości zajęć na ocenianym kierunku, charakteryzuje się również wysokim poziomem naukowym o czym świadczy przyznanie Instytutowi kategorii A. Wysoką jakość badań naukowych prowadzonych w Instytucie Zarządzania (IZ) oraz uznanie jego kadry w krajowym środowisku akademickim potwierdza powierzenie pracownikom funkcji w licznych prestiżowych gremiach naukowych i zespołach eksperckich. Należą do nich m.in.: Komisja Europejska, Komitet Transportu i Komitet Nauk Organizacji i Zarządzania Polskiej Akademii Nauk, Komisja Ewaluacji Nauki przy Ministrze Nauki, Polska Komisja Akredytacyjna, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, a także zespoły doradcze przy Ministrze Nauki oraz branżowe zespoły przy Prezydencie Miasta Szczecin. Pracownicy IZ aktywnie działają również w towarzystwach i organizacjach naukowych, takich jak: Towarzystwo Naukowe Organizacji i Kierownictwa, Polskie Towarzystwo Informatyczne, Polskie Towarzystwo Ekonomiczne, Federacja Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT, Polskie Stowarzyszenie Zarządzania Wiedzą, Polskie Naukowe Towarzystwo Marketingu, Instytut Badań nad Innowacjami i Przedsiębiorczością, IPMA Polska czy Polskie Towarzystwo Zarządzania Innowacjami. Dodatkowo pracownicy IZ, są członkami redakcji krajowych i międzynarodowych czasopism naukowych oraz komitetów programowych licznych konferencji naukowych.

Wysoki poziom naukowy pracowników Instytutu Zarządzania znajduje także odzwierciedlenie w licznych wyróżnieniach i nagrodach. Działalność naukowa kadry Instytutu była również doceniona przez kapituły różnych konkursów oraz władze Uniwersytetu Szczecińskiego. Pracownicy IZ zostali laureatami konkursów takich jak „Zachodniopomorskie Noble” czy Naukowiec Roku Uniwersytetu Szczecińskiego. W 2024 roku 10 osób otrzymało indywidualne Nagrody Rektora II stopnia za osiągnięcia naukowe. Ponadto, trzech pracowników Instytutu znalazło się w gronie najbardziej wpływowych naukowców na świecie, według rankingu opracowanego przez Uniwersytet Stanforda, wydawnictwo Elsevier i firmę SciTech Strategies.

Kierunek przedsiębiorczość i inwestycje wpisuje się zarówno ww. misje US, jak i WEFiZ, m.in. poprzez realizację nowoczesnego programu kształcenia, który jest dostosowany do zmieniających się warunków rynku pracy. W opracowaniu koncepcji kształcenia oraz jej realizacji uczestniczą nie tylko pracownicy Uniwersytetu czy studenci, ale także przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego (przede wszystkim w ramach działającej Rady Pracodawców), których opinie są uwzględniane zwłaszcza w zakresie specyfiki specjalności oferowanych na kierunku PI. Współpraca z Radą Pracodawców sprzyja przygotowaniu absolwentów do pełnienia ważnych ról w życiu gospodarczym, a także prowadzenia własnej działalności gospodarczej. Ponadto, koncepcja i cele kształcenia wpisują się w dyscypliny, do których kierunek został przypisany, w tym przede wszystkim do wiodącej dyscypliny, jaką są nauki o zarządzaniu i jakości.

Celem kształcenia na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje jest, z jednej strony przekazanie wiedzy z zakresu nauk o zarządzaniu i jakości, ekonomii i finansów, i pokrewnych dyscyplin naukowych (wiedza interdyscyplinarna), a z drugiej rozwijanie umiejętności praktycznych w zakresie prowadzenia małego przedsiębiorstwa, rozwijania biznesu rodzinnego lub rozwijania kariery lokalnego lidera - kreatora przedsięwzięć gospodarczych i inicjatyw w lokalnej społeczności. Studia mają również na celu przygotować absolwentów kierunku do realizacji własnych pomysłów biznesowych w formie małej firmy - uzyskania kompetencji w zakresie założenia własnej działalności gospodarczej i umiejętności jej prowadzenia (kierowania) w skali lokalnej, krajowej lub międzynarodowej.

Na kierunku prowadzone są dwie specjalności do wyboru, tj. Innowacje w przedsiębiorstwie i Inwestycje w przedsiębiorstwie. Zajęcia realizowane na ocenianym kierunku związane są z praktycznym przygotowaniem zawodowym w trakcie studiów, odbywają się w warunkach właściwych

dla danego zakresu działalności zawodowej i umożliwiają bezpośrednio wykonywanie odpowiednich czynności praktycznych przez studentów. Zajęcia te są prowadzone przez nauczycieli akademickich posiadających doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, adekwatne do prowadzonych zajęć.

Studenci kierunku przedsiębiorczość i inwestycje nabywają podczas kształcenia szeroką wiedzę i umiejętności umożliwiające podjęcie pracy w różnorodnych organizacjach krajowych i zagranicznych. Cechą wyróżniającą koncepcję kształcenia na omawianym kierunku jest umożliwienie studentom uzyskania dodatkowych certyfikatów (m.in. certyfikat IPMA-Student w zakresie zarządzania projektami) i kompetencji poprzez udział w realizowanych konkursach, projektach czy pracy naukowej (m.in. współautorstwo artykułów, udział w konferencjach (zał. 1.5)). Ponadto, Uczelnia umożliwia studentom kierunku PI udział w warsztatach i spotkaniach z praktykami, które mają na celu poszerzenie wiedzy i umiejętności zawartych w programie studiów, jak również zaznajomienie ich ze środowiskiem zawodowym.

Zespół kierunku przedsiębiorczość i inwestycje, odpowiedzialny za jakość i program kształcenia, przeprowadza konsultacje z interesariuszami wewnętrznymi - ze studentami reprezentowanymi przez Samorząd Studencki i kadrą dydaktyczną prowadzącą zajęcia na kierunku PI, dotyczące programu studiów. Ich opinie (np. połączenie lub rozdzielenie zajęć, zmiany form realizacji zajęć np. z ćwiczeń na laboratoria, zmiana kolejności zajęć w cyklu kształcenia) są uwzględniane przy modyfikacji programu kształcenia. Samorząd Studencki wystawia opinię w sprawie zmian programu studiów na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje (zał. 1.6.). Rada Dydaktyczna WEFiZ, w skład której wchodzi władze WEFiZ, Przewodniczący Zespołów kierunkowych, w tym Przewodnicząca kierunku przedsiębiorczość i inwestycje, Dyrektorzy Instytutów, przedstawiciele Samorządu Studenckiego, każdorazowo opiniuje zmiany wprowadzane w programie studiów kierunku.

Program kształcenia kierunku PI aktualizowany jest do wymagań rynku pracy. W tym celu zasięga się opinii interesariuszy zewnętrznych, do których zalicza się przedstawiciele przedsiębiorców z Rady Pracodawców oraz innych przedstawiciele biznesu ze Szczecina i okolic. Współpracujący interesariusze zewnętrzni wspierają swoją wiedzą i umiejętnościami w działaniach związanych z doskonaleniem procesu kształcenia na ocenianym kierunku i budowaniem sylwetki absolwenta kierunku PI (zał. 1.7).

Sylwetka absolwenta na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje zakłada przygotowanie studentów do pracy w:

- małych i średnich przedsiębiorstwach jako specjaliści ds. zarządzania,
- firmach konsultingowych i innych organizacjach typu instytucje wspierania przedsiębiorczości,
- firmach korporacyjnych na stanowisku konsultanta ds. marketingu,
- małych i średnich przedsiębiorstwach,
- start-up'ach,
- sektorze publicznym,
- organizacjach non-profit.

Profil praktyczny kierunku przedsiębiorczość i inwestycje umożliwia kształcenie pod kątem oczekiwań pracodawców i z udziałem praktyków – przedsiębiorców, menedżerów i specjalistów³.

W ramach wielu zajęć na kierunku PI, studenci mają możliwość realizowania zajęć terenowych, których idea jest zgłębianie wiedzy dostarczanej przez praktyków biznesu. Zajęcia terenowe

³ Sylwetka absolwenta publikowana jest na stronie: <https://kandydaci.usz.edu.pl/kierunki/przedsiębiorczosc-i-inwestycje/>

charakteryzują się bezpośrednim kontaktem z przedstawicielami firm i instytucji wsparcia biznesu, odbywają się głównie w siedzibach współpracujących instytucji i/lub przedstawiciele podmiotów gospodarczych zapraszani są do udziału w zajęciach w Kampusie Uczelni.

W ramach kierunku przedsiębiorczość i inwestycje zapewniane są nie tylko merytoryczne zagadnienia dotyczące nauk o zarządzaniu i jakości, ekonomii i finansów czy nauk prawnych, ale również nabycie odpowiednich kompetencji językowych odpowiednio na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (ESOKJ). W ofercie studiów zaproponowano lektoraty z języka obcego (do wyboru z języka angielskiego, niemieckiego, francuskiego, hiszpańskiego, rosyjskiego). Oprócz lektoratów studenci kierunku PI mają możliwość udziału w zajęciach prowadzonych w języku obcym. Ze względu na preferencje studentów w zakresie wyboru lektoratu języka angielskiego, oferta zajęć w języku obcym koncentruje się na języku angielskim. Studenci trzeciego roku mają możliwość wyboru przedmiotu: *Use of social media in management & marketing of SME*, a studenci roku drugiego w ramach oferty wykładów ogólnouczelnianych mają również możliwość wyboru zajęć w języku angielskim, wykaz zajęć w semestrze zimowym zawiera następujące wykłady ogólnouczelniane: *Economics for non-economists; Visual thinking; American Cultural Imperialism; Dante's "Divine Comedy": Justice, Tolerance and Freedom; The Dark side of the Universe; Bioterrorism*.

Program studiów na kierunku PI został zaprojektowany z myślą o kształtowaniu u studentów wrażliwości na różnorodność potrzeb, indywidualność jednostek oraz szacunku dla osób o odmiennych przekonaniach oraz rozwijaniu postaw kreatywnych. Tego rodzaju podejście odzwierciedlają zajęcia, takie jak: psychologia w zarządzaniu, zarządzanie zasobami ludzkimi, negocjacje, etyka w biznesie, społeczna odpowiedzialność biznesu, przywództwo i kierowanie zespołem czy zarządzanie kreatywnością.

Przy tworzeniu programu studiów kierunku PI kluczowe znaczenie miało uwzględnienie charakterystyk II stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji poziomu 6. Pokrycie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji – poziom 6 prezentuje zał. 1.8. Ponadto, kierunek przedsiębiorczość i inwestycje spełnia wymogi stawiane studiom o profilu praktycznym.

Nad poprawnością doboru treści programowych kierunku przedsiębiorczość i inwestycje czuwa Zespół kierunku przedsiębiorczość i inwestycje, który zgodnie z [Zarządzeniem Rektora 194/2020](#) dotyczącym organizacji Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (USZJK) w Uniwersytecie Szczecińskim (zał. 1.9), przygotowuje sprawozdania z działalności Zespołu (zał. 1.10). W ramach procedur wydziałowych – [Uchwała nr 56/2023](#) Rady Dydaktycznej Wydziału Ekonomii, Finansów i Zarządzania Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 13.02.2023 r. w sprawie zaopiniowania Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia na WEFiZ (WSZJK) (zał. 1.11), Zespół kierunku PI corocznie dokonuje przeglądu programu studiów sporządzając kartę samooceny kierunku (zał. 1.12), ponadto weryfikuje m.in.: efekty uczenia się, przypisanie punktów ECTS do poszczególnych zajęć, sylabusy przedmiotów dla potrzeb prawidłowego przebiegu procesu kształcenia; jakość procesu dyplomowania. Ponadto, Zespół kierunku PI przeprowadza kontrolę zgodności doboru treści programowych z zakładanymi efektami uczenia się na podstawie analizy sylabusów.

Działania podejmowane w ramach WSZJK mają charakter ciągły i systematyczny. Ich celem jest zapewnienie możliwie najwyższego poziomu jakości procesu kształcenia, monitorowania i ewaluacji polityki antyplagiatowej i doskonalenia systemu zarządzania jakością. Wpływ realizowanej polityki jakości na doskonalenie koncepcji kształcenia na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje został przedstawiony w kryterium 10. Raportu.

Efekty uczenia się osiągnięte przez studentów kierunku przedsiębiorczość i inwestycje są zgodne z koncepcją i praktycznym profilem kształcenia oraz dyscyplinami, do których kierunek został przypisany, do dyscypliny wiodącej, tj. nauki o zarządzaniu i jakości, oraz dyscyplin ekonomia i finanse, nauki prawne.

Przyjęte kierunkowe efekty uczenia się dla kierunku przedsiębiorczość i inwestycje obejmują 20 efektów w zakresie wiedzy, 36 efektów w zakresie umiejętności oraz 6 efektów w zakresie kompetencji społecznych. Kierunkowe efekty uczenia się są zgodne z zakresem prowadzonych przez wykładowców badań naukowych w każdej z trzech dyscyplin, do których kierunek został przypisany. Efekty uczenia się na kierunku PI są zgodne ze stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej oraz rynku pracy właściwego dla ocenianego kierunku. Należy zaznaczyć, że opracowane efekty uczenia się kierunku PI uwzględniają umiejętności praktyczne, komunikowania się w języku obcym i kompetencje społeczne niezbędne do prowadzenia/zarządzania działalnością biznesową właściwych dla kierunku.

Kierunkowe efekty uczenia się zaprezentowane zostały we wstępie do niniejszego raportu samooceny.

Studenci nabywają wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne na zajęciach ogólnouczelnianych, podstawowych, kierunkowych, specjalnościowych i fakultatywnych. Spośród kierunkowych efektów uczenia się największy nacisk w procesie kształcenia kładziony jest:

- w zakresie wiedzy na: kategorie i pojęcia z zakresu nauk o zarządzaniu i jakości, zwłaszcza z przedsiębiorczości; wiedzę niezbędną do tworzenia i prowadzenia własnej działalności gospodarczej lub bycia lokalnym liderem przedsiębiorczości; znajomość podstawowych mechanizmów i prawidłowości funkcjonowania małych przedsiębiorstw i organizacji związanych z przedsiębiorczością lokalną; znajomość głównych zależności o charakterze ekonomicznym, społecznym i politycznym zachodzących na rynkach i identyfikację ich wpływu na działanie małego przedsiębiorstwa; znajomość zasad przedsiębiorczego działania i zarządzania poszczególnymi obszarami w małych przedsiębiorstwach, stowarzyszeniach i fundacjach; znajomość podstawowej wiedzy z zakresu strategicznej i operacyjnej działalności w małych przedsiębiorstwach (K_W02; K_W03; K_W05; K_W06);
- w zakresie umiejętności na: wyciąganie konstruktywnych wniosków z analizy danych rynkowych, finansowych i ekonomicznych istotnych dla prowadzenia małego przedsiębiorstwa lub organizacji non-profit; selektywne wyszukiwanie i interpretowanie danych do praktycznej analizy małego przedsiębiorstwa lub organizacji non-profit i otoczenia; wykorzystanie zdobytej wiedzy do reagowania na konkretne sytuacje w praktyce prowadzenia małego przedsiębiorstwa lub organizacji non-profit (np. budowanie planów strategicznych, taktycznych i operacyjnych oraz ich modyfikacje); wykorzystanie podstawowych narzędzi i technik służących do ilościowego i jakościowego opisu, zrozumienia, modelowania i obrazowania problemów ekonomicznych i organizacyjnych (K_U01; K_U03; K_U04; K_U07);
- w zakresie kompetencji społecznych na: gotowość do krytycznej oceny posiadanej wiedzy oraz do oceny potencjalnych problemów związanych z rolą małego przedsiębiorcy w gospodarce; gotowość do poszukiwania informacji i doskonalenia wiedzy (w szczególności w zakresie przedsiębiorczości i inwestycji) potrzebnych do pełnienia funkcji przedsiębiorcy lub lokalnego lidera przedsiębiorczości; gotowość do myślenia i działania w sposób aktywny i przedsiębiorczy, diagnozując swój potencjał przedsiębiorczy i wykorzystując go do tworzenia koncepcji własnego przedsiębiorstwa lub organizacji non-profit; gotowość do wykorzystania posiadanej wiedzy do konstruktywnego rozwiązywania problemów dotyczących

funkcjonowania przedsiębiorstwa oraz zasięgnięcia opinii ekspertów w sytuacji trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemów (K_K01; K_K03; K_K04; K_K05).

Podkreślić należy, iż dla każdego przedmiotu realizowanego w ramach kierunku PI opracowano przedmiotowe efekty uczenia się, które stanowią uszczegółowienie efektów kierunkowych (w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych). Spójność i relacje między efektami kierunkowymi dla zajęć oraz charakterystykami drugiego stopnia PRK ilustruje matryca efektów uczenia się, a także sylabusy będące załącznikami do programu studiów. Wszystkie kierunkowe efekty uczenia się są uzyskiwane w ramach realizacji zajęć przewidzianych w programie studiów i przypisanych im przedmiotowych efektów uczenia się.

W zakres systemu oceny stopnia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się wchodzi: oceny końcowe wystawiane z poszczególnych przedmiotów (ocena z przedmiotu wystawiana jest jako jedna dla całych zajęć, niezależnie od przewidzianych form ich realizacji), ocena z pracy dyplomowej ustalana ostatecznie przez komisję egzaminu dyplomowego, ocena z egzaminu dyplomowego ustalana przez komisję.

Szczegółowe sformułowanie efektów uczenia się dla poszczególnych przedmiotów określające zakres oferowanej wiedzy, rodzaj osiąganych umiejętności i kompetencji społecznych pozwala na stworzenie systemu weryfikacji osiągania efektów uczenia się dla zajęć ujętych w programie studiów. Syntetycznym miernikiem stopnia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się dla kierunku PI jest ostateczna ocena studiów, której sposób wystawiania określa [Regulamin studiów](#) (zał. 1.13, § 77). Do oceny stopnia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się stosuje się skalę ocen określoną w Regulaminie studiów. Uzyskanie oceny pozytywnej wymaga osiągnięcia wszystkich zakładanych efektów uczenia się na co najmniej minimalnym dopuszczonym poziomie.

Efekty uczenia się przyjęte dla kierunku przedsiębiorczość i inwestycje zostały sformułowane z zastosowaniem terminologii typowej dla języka dyscyplin naukowych przypisanych do kierunku, zasad PRK i w sposób zrozumiały dla studentów. Dzięki temu są sprawdzalne i weryfikowalne przy zastosowaniu narzędzi oraz procedur przewidzianych w ramach USZJK i WSZJK. Program studiów wraz z opisem efektów uczenia się jest ogólnodostępny na stronie internetowej [Wydziału](#) oraz BIP US.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Program studiów na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje na cykl kształcenia w r.a. 2024/25 został zatwierdzony [Uchwałą nr 46/2024 Senatu Uniwersytetu Szczecińskiego](#) z dnia 25 kwietnia 2024 r. (zał. 2.1, 2.1a) w sprawie ustalenia programu studiów dla kierunków prowadzonych w Uniwersytecie Szczecińskim (§1 ust. 101).

Program studiów na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje realizowany jest dla studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym. Struktura programu studiów na kierunku PI umożliwia osiągnięcie założonych efektów uczenia się. Zasadzie tej podporządkowano wszystkie zajęcia i zawarte w nich treści. Odzwierciedlają to sylabusy dla poszczególnych zajęć, wykazując powiązanie treści merytorycznych z kierunkowymi efektami uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (zał. 2.2 - sylabusy).

Program studiów na kierunku PI został uporządkowany w ramach modułów obejmujących przedmioty: ogólnouczelnianie (m.in. lektoraty z języków obcych, wychowanie fizyczne, wykłady ogólnouczelniane (do wyboru); przedmiot do wyboru: w języku obcym, czy wykłady z dziedziny nauk humanistycznych), podstawowe (m.in.: ochrona własności intelektualnej, podstawy ekonomiki przedsiębiorstw, podstawy makroekonomii, podstawy prawa, tworzenie i funkcjonowanie małej firmy, etyka z biznesie), kierunkowe (m.in.: marketing w małej firmie, metody twórczego rozwiązywania problemów, narzędzia informatyczne w małej firmie, problemy biznesu w praktyce, podstawy rachunkowości w małych firmach, przywództwo i kierowanie zespołem, zarządzanie procesami w małym przedsiębiorstwie, gra decyzyjna), specjalnościowe⁴ (w ramach dwóch specjalności: Innowacje w przedsiębiorstwie; Inwestycje w przedsiębiorstwie), przedmioty inne do zaliczenia (Szkolenie BHP, szkolenie biblioteczne, szkolenie e-learningowe, informacja naukowa).

W ramach przedmiotów ogólnouczelnianych studenci mają możliwość wyboru zajęć prowadzonych w języku angielskim (przedmiot do wyboru: Use of social media in management & marketing of SME; w ramach tzw. wykładów ogólnouczelnianych, m.in. w semestrze zimowym r.a. 2024/2025: Economics for non-economists; Visual thinking; American Cultural Imperialism; Dante's "Divine Comedy": Justice, Tolerance and Freedom; The Dark side of the Universe; Bioterrorism)

Cały zestaw zajęć w programie studiów tworzy spójny system, który pozwala studentom poprawnie zrozumieć mechanizmy, na których opiera się gospodarka i proces zakładania, prowadzenia przedsiębiorstwa oraz wykorzystywać zdobytą wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne zarówno w badaniach, jak i w praktyce gospodarczej.

Treści programowe na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje w zdecydowanej większości odpowiadają wiodącej dyscyplinie naukowej przypisanej do kierunku (nauki o zarządzaniu i jakości). Zaliczyć tu można większość przedmiotów podstawowych, kierunkowych (np.: podstawy ekonomiki

⁴ Sposób zapisu na specjalność oraz wybór przedmiotu fakultatywnego jest zgodny z §16 [Regulaminu Studiów US](#) (zał. 2.3) oraz [Zarządzeniem nr 14/2022 Dziekana](#) Wydziału Ekonomii, Finansów i Zarządzania z dnia 27 października 2022 r. w sprawie zapisów na przedmioty do wyboru, podstawowe moduły oraz specjalności (zał. 2.4).

przedsiębiorstw, przedsiębiorczość, tworzenie i funkcjonowanie małej firmy, innowacje w przedsiębiorstwie, marketing w małej firmie, problemy biznesu w praktyce, zarządzanie zasobami ludzkimi, zarządzanie strategiczne małą firmą, zarządzanie jakością w małej firmie, zarządzanie kapitałem trwałym, przywództwo i kierowanie zespołem, itd.) oraz zajęcia tworzące obie specjalności: innowacje w przedsiębiorstwie (m.in.: finansowanie małych firm, MSP w UE, strategie innowacyjne, technologie ICT w małej firmie, transfer technologii, tworzenie biznesplanu przedsięwzięcia, zarządzanie projektami innowacyjnymi) i inwestycje w przedsiębiorstwie (m.in.: e-biznes, internacjonalizacja małej firmy, system wspierania małych firm, planowanie w małym przedsiębiorstwie, zarządzanie technologią, zarządzanie kreatywnością).

Pozostałe dyscypliny naukowe (ekonomia i finanse, nauki prawne) mają swoje odzwierciedlenie w treściach programowych przedmiotów takich, jak m.in.: podstawy makroekonomii, opodatkowanie małych firm, podstawy rachunkowości w małych firmach, sprawozdawczość i analiza ekonomiczno-finansowa, ocena efektywności inwestycji, wycena własności intelektualnej, wycena przedsiębiorstw, ochrona własności intelektualnej, podstawy prawa dla ekonomistów.

Treści programowe zawarte w programie studiów na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje są modyfikowane i aktualizowane, aby sprostać zmieniającym się wymaganiom prawnym i gospodarczym, ale przede wszystkim oczekiwaniom studentów i oczekiwaniom rynku pracy. Przykładem takich działań może być zwiększenie długości odbywania praktyki zawodowej do 6 miesięcy. Program studiów został utworzony z myślą o jak najpełniejszym wykorzystaniu w procesie dydaktycznym dorobku naukowego pracowników oraz ich doświadczenia zdobytego poza Uczelnią, przy równoczesnej dbałości o zapewnienie studentom kompleksowej wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, umożliwiających dostosowanie się do wymagań rynku pracy. Sprzyja temu również podejmowanie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, m.in. z Radą Pracodawców (zał. 2.5, 2.5a, 2.5b).

Treści programowe poszczególnych przedmiotów realizowanych w ramach kierunku przedsiębiorczość i inwestycje pokrywają wszystkie kierunkowe efekty uczenia się (zał. 2.6).

Związek kształcenia na kierunku PI z prowadzoną działalnością naukową nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na tym kierunku, widoczny jest zarówno w treściach programowych poszczególnych zajęć, jak i w tematyce prowadzonych prac dyplomowych (zał. 2.7). Odnosząc się do powiązania treści kształcenia z badaniami naukowymi, podkreślić należy, że wszystkie oferowane w ramach procesu dydaktycznego efekty uczenia się mają pełne pokrycie w prowadzonych w Instytucie Zarządzania badaniach w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości, Instytucie Ekonomii i Finansów (dyscyplina ekonomia i finanse) oraz Instytucie Nauk Prawnych (dyscyplina nauki prawne). Szersze informacje na ten temat zawarte zostały w opisie kryterium 4 oraz załączniku nr 4 do raportu samooceny (Charakterystyka kadry: Z_4_Char_kadry), dorobek naukowy poszczególnych pracowników dostępny jest również na stronie <https://bibliografia.bg.szczecin.pl/persons>. Powiązanie kształcenia na kierunku z działalnością naukową ma również swoje odzwierciedlenie w pracach naukowych i opracowaniach praktycznych realizowanych przez studentów wraz z kadrą naukową (zał. 2.8). Należy podkreślić, iż studenci kierunku przedsiębiorczość i inwestycje mają możliwość, z której często korzystają, uczestniczenia w sposób czynny i bierny w konferencjach naukowych. Pracownicy m.in. Katedry Zarządzania Przedsiębiorstwem, którzy prowadzą zajęcia na ocenianym kierunku, zachęcają studentów do udziału w konferencjach organizowanych cyklicznie przez Katedrę: w Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Economy, Management, Environment” (sesje anglojęzyczne); Ogólnopolskiej Konferencji z cyklu „Zarządzanie Innowacjami w Gospodarce” i Warsztatach naukowych „Workshop in Management”. W ramach tych wydarzeń naukowych studenci mają możliwość udziału w debatach naukowych, jak i spotkaniach z praktykami biznesu. Ponadto, mają możliwość czynnego udziału przygotowując poster naukowy prezentowany w czasie sesji posterowej

lub wspierając proces organizowania konferencji. Przykładowo, Pani Anhelina Linnyk (studentka II roku studiów w r.a. 2022/2023) zaprezentowała poster naukowy pt. „Entrepreneurship among students”.

Zgodnie z § 11 [Uchwały nr 88/2023 Senatu](#) US z dnia 29 czerwca 2023 r. w sprawie wytycznych dotyczących tworzenia i doskonalenia programów studiów wyższych, programów kształcenia w szkole doktorskiej oraz programów studiów podyplomowych i innych form kształcenia (zał. 2.9), studia pierwszego stopnia trwają 6 semestrów, za które student obowiązany jest uzyskać 180 pkt ECTS⁵. Wykaz przedmiotów realizowanych na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje, wykaz godzin zajęć (w tym liczba godzin w bezpośrednim kontakcie nauczycieli akademickich ze studentami) oraz wyliczenie liczby punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia zawiera załącznik (zał. 2.10, 2.11). Szczegółowy wykaz wskaźników dotyczących programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu, określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów zawiera tabela 3. w części III niniejszego raportu.

Liczba godzin dydaktycznych nieznacznie przekracza limity wynikające z [Zarządzenia 16/2022 Rektora US](#) z dnia 17 lutego 2022 r. w sprawie wymiaru godzin zajęć dydaktycznych na poszczególnych poziomach i formach studiów (zał. 2.12; 2.12a), na co Zespół kierunku przedsiębiorczość i inwestycje uzyskał stosowną zgodę władz US (zał. 2.13). Wzrost liczby godzin w ostatnich dwóch latach wynikał m.in. z konieczności wprowadzenia do oferty kierunku zajęć takich, jak: wykład ogólnouczelniany czy wykłady z dziedziny nauk humanistycznych.

Na studiach stacjonarnych studenci zdobywają ponad połowę punktów ECTS podczas zajęć prowadzonych bezpośrednio przez nauczycieli akademickich. Zajęcia realizowane są głównie w formach angażujących takich, jak ćwiczenia, laboratoria, konwersatoria czy zajęcia terenowe. Rozkład godzinowy dla poszczególnych form prowadzenia zajęć prezentuje tabela 2.1.

Tabela 2.1. Formy zajęć i proporcja liczby godzin przypisanych poszczególnym formom na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje

Rodzaje zajęć	godz.	%
wykłady	647	33,63
ćwiczenia	827	42,98
laboratoria	120	6,24
konwersatoria	90	4,68
seminaria	45	2,34
zajęcia terenowe	75	3,9
inne	120	6,24
Ogółem	1924	100,0

Wykłady na kierunku PI stanowią około 34% zajęć. W ramach kierunku PI kładziony jest nacisk na realizację zajęć o charakterze praktycznym. Prawie 43% zajęć prowadzonych jest w formie ćwiczeń. 120 godzin zajęć przyjmuje formę laboratoriów, realizowanych głównie w ramach przedmiotów informatycznych i przedmiotów wymagających użycia specjalistycznego oprogramowania. Laboratoria

⁵ Liczba punktów ECTS przyporządkowana do poszczególnych zajęć została określona w relacji 1 punkt ECTS odpowiadający 25 godzin-pracy studenta. Program studiów zakłada równomierne obciążenie studenta pracą poprzez przypisanie 30 punktów ECTS dla każdego semestru studiów.

realizowane są w ramach zajęć takich, jak: narzędzia informatyczne w małej firmie, marketing w małej firmie, wyszukiwanie, ocena wiarygodności i baz danych, gra decyzyjna, a w ramach specjalności: technologie ICT w małej firmie, tworzenie biznesplanu przedsięwzięcia lub e-biznes, planowanie w małym przedsiębiorstwie. Zajęcia laboratoryjne na kierunku PI pozwalają w pełni osiągnąć studentowi efekty uczenia się. Sprzyjają też rozwijaniu umiejętności korzystania ze specjalistycznych narzędzi informatycznych, które są niezbędne w czasie prowadzenia działalności gospodarczej i sprzyjają jej rozwojowi. W ramach zajęć (laboratoriów, ćwiczeń czy konwersatoriów) wykorzystywane są programy takie, jak systemy finansowo-księgowo (np.: EMIS, Factiva, Passport GMID, Excel w ramach przedmiotów: wycena przedsiębiorstw, wycena własności intelektualnych; MS Excel, iFirma, w ramach zajęć narzędzia informatyczne w małej firmie), a także programy analityczne, np. bazy danych, arkusze kalkulacyjne (w ramach zajęć: planowanie w małej formie, tworzenie biznesplanu przedsięwzięcia, wyszukiwanie, ocena wiarygodności informacji i baz danych), gry symulacyjne (np. Marketplace), narzędzia do zarządzania projektami (Trello, Assana, w ramach: zarządzanie strategiczne małą firmą, zarządzanie projektami w małej firmie.); narzędzia sztucznej inteligencji (w ramach zajęć: marketing w małej firmie, wykorzystanie mediów społecznościowych w zarządzaniu małą firmą takie, jak: Fliki; Synthesia; Image Creator; Designer; Midjourney, Canva, Google Imagen 3, InVideo, Symthesys, Symthesia, Deepbrain, veed.io, Chat GPT; Copilot; Gemini). Baza oprogramowania rozwija się wraz z dostępnością i pojawianiem się na rynku nowych rozwiązań technologicznych, zapewniając studentowi dostęp do najnowszych form oprogramowania.

To co wyróżnia kierunek PI to jego profil praktyczny. W związku z powyższym należy podkreślić, iż w ramach niektórych przedmiotów na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje część godzin zajęć prowadzona jest w formie zajęć terenowych. Celem zajęć terenowych jest umożliwienie studentowi poznania praktyki gospodarczej, poprzez bezpośredni kontakt z przedstawicielami biznesu i instytucji wsparcia biznesu. Zajęcia terenowe prowadzone są w ramach przedmiotów takich, jak:

- Podstawy ekonomiki przedsiębiorstw (15h; rok 1, sem. 1);
- Przedsiębiorczość (15h; rok 1, sem. 2);
- Tworzenie i funkcjonowanie małej firmy (15h; rok 2, sem. 3)
- Problemy biznesu w praktyce (15h; rok 2, sem. 3)
- Finansowanie małych firm (15h; rok 2, sem. 4) lub System wspierania małych firm (15h; rok 2, sem. 4) w zależności od wybranej specjalności

Kompetencje językowe na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje rozwijane są nie tylko podczas lektoratów z języków obcych, ale również w ramach możliwych do wyboru przedmiotów w języku angielskim. W Tabeli 2.2. zaprezentowane zostały informacje dotyczące lektoratów językowych na kierunku PI w r.a. 2024/2025.

Tabela 2.2. Formy zajęć, liczba godzin, punktów ECTS i wybór lektoratów języków na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje na studiach I stopnia w roku akademickim 2024/2025

rok	godz.		ECTS	Wybór studentów w
	Semestr 3	Semestr 4		
2	30	30	4	język: angielski,
3	Semestr 5	Semestr 6	6	język: angielski, niemiecki
	30	30		

Ponadto, student ma możliwość wyboru zajęć w języku obcym (Use of social media in marketing & management of SME's) oraz wyboru wykładów ogólnouczelnianych, które w ofercie zawierają również zajęcia w języku obcym (m.in. w semestrze zimowym r.a. 2024/2025: Economics for non-economists; Visual thinking; American Cultural Imperialism; Dante's "Divine Comedy": Justice, Tolerance and Freedom; The Dark side of the Universe; Bioterrorism)

W czasie toku kształcenia na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje student ma możliwość wyboru zajęć, którym łącznie przypisano 46% punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów, co pozwala studentowi elastycznie kształtować ścieżkę kształcenia (tabela 2.3.)

Tabela 2.3. Zajęcia do wyboru na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje

Nazwa zajęć do wyboru	godz.	ECTS
Język obcy (moduł): angielski, niemiecki, francuski, hiszpański, rosyjski	120	10
Przedmioty ogólnouczelniane: Wykład ogólnouczelniany (moduł) – Zajęcia do wyboru	30	2
Wykład z dziedziny nauk humanistycznych (moduł) – Zajęcia do wyboru (semestr 5 – 30 h i 3 pkt ECTS, semestr 6 – 15 h i 2 pkt ECTS)	45	5
Przedmiot do wyboru: Social media in management and marketing of SME's, wykorzystanie mediów społecznościowych w zarządzaniu małą firmą	15	1
Zajęcia ujęte w specjalnościach: inwestycje w przedsiębiorstwie innowacje w przedsiębiorstwie	315	49
Seminarium dyplomowe	45	16
Ogółem	570	83
Wynik wyrażony w procentach - odniesienie do łącznej liczby godzin (1924) - odniesienie do liczby punktów ECTS (I stopień 180)	30%	46%

Różnorodność form zajęć wymaga stosowania zróżnicowanych metod kształcenia oraz sposobów weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się. Metody te, szczegółowo opisane w sylabusach (zał. 2.2), są dostosowane do specyfiki poszczególnych zajęć i obejmują zarówno metody przekazujące wiedzę (np. wykłady, prezentacje multimedialne), jak i metody aktywizujące (np. analiza przypadków, praca indywidualna i grupowa, realizacja projektów, dyskusje czy debaty).

Weryfikacja efektów uczenia się odbywa się przy wykorzystaniu tradycyjnych form takich, jak egzaminy, kolokwia czy sprawdziany, ale również poprzez projekty, prezentacje i obserwacje podczas zajęć, które pozwalają lepiej ocenić umiejętności praktyczne i kompetencje społeczne studentów. Opis sposobów weryfikacji osiągania przez studenta zakładanych efektów uczenia się znajduje się w załączniku (zał. 2.14.) Metody kształcenia ujęte w programie studiów na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje, stymulują studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się. Wyposażają również studenta w wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne niezbędne do prowadzenia własnego biznesu lub pełnienia roli lidera przedsiębiorczości w regionie. Metody te uwzględniają samodzielne uczenie się studentów w domu i bibliotece oraz aktywizujące formy pracy

ze studentami, przykładowo: prezentacje analiz sytuacji problemowych i ich rozwiązań (problemy biznesu w praktyce; przedsiębiorczość), symulacje (gry decyzyjne), praca w grupie podczas opracowywania projektu grupowego (podstawy ekonomiki przedsiębiorstw), studia przypadków (funkcjonowanie klastrów, MSP w Unii Europejskiej).

Metody kształcenia stosowane w ramach ćwiczeń, konwersatoriów i laboratoriów sprzyjają także rozwojowi umiejętności z zakresu interpersonalnej komunikacji i przygotowują do wykonywania prac zespołowych. Wiele przedmiotów bazuje na przygotowaniu projektów zaliczeniowych, co wymaga od studenta pracy w grupie w czasie zajęć, rozwiązywania studiów przypadków czy proponowania rozwiązań dla zidentyfikowanych problemów biznesowych. Projekty te mają na celu wykazanie się przez studenta postawami przedsiębiorczymi. Przykładowo, w ramach przedmiotu przedsiębiorczość, studenci opracowują na zajęciach projekty i wdrażają je w życie (zał. 2.15).

Zróżnicowanie stosowanych metod kształcenia oraz ich aktywizujący charakter wspiera osiąganie efektów uczenia się, w tym rozwijanie umiejętności prowadzenia badań naukowych i umiejętności praktycznych związanych z inicjowaniem i prowadzeniem przedsiębiorczych przedsięwzięć. Studenci zdobywają kompetencje cenione na rynku pracy, jednocześnie pogłębiając wiedzę teoretyczną, która stanowi fundament nie tylko dla przyszłej działalności zawodowej, ale także naukowej. Wiedza ta pomaga również rozwijać i porządkować zdolności analityczne oraz decyzyjne. Zastosowane metody kształcenia koncentrują się na potrzebach studentów, zachęcając ich do aktywnego uczestnictwa w procesie nauki. Dzięki temu możliwe jest osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się.

Stosowane metody kształcenia podczas studiów nie tylko wzmacniają podstawy teoretyczne, ale w szczególności rozwijają praktyczne i analityczne umiejętności studentów. Realizowane pod nadzorem prowadzących lub samodzielnie projekty, oparte na rzeczywistych danych, uczą rozwiązywać potencjalne problemy biznesowe, rozwijać kluczowe kompetencje badawcze, jak np. formułowanie pytań badawczych, identyfikacja źródeł danych statystycznych, przeprowadzanie pomiarów finansowych i ekonomicznych, projektowanie badań, testowanie hipotez oraz rozwiązywanie problemów szeroko rozumianego życia gospodarczego.

Istotnym aspektem studiów na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje jest przekazywanie wiedzy i rozwijanie umiejętności niezbędnych do sprostania wyzwaniom współczesnego rynku pracy. Program kształcenia przygotowuje studentów do budowania indywidualnej ścieżki kariery zawodowej w społeczeństwie informacyjnym i gospodarce opartej na wiedzy. Ponadto, szczególną wagę przywiązuje się do opanowania języka obcego na poziomie co najmniej B2.

Program studiów obejmuje różnorodne metody nauki języka, takie jak konwersacje, ćwiczenia w pisaniu i słuchaniu tekstów, ćwiczenia gramatyczne, nauka poprzez symulacje, scenki dialogowe, słuchanie nagrań i oglądanie filmów, a także samodzielne dochodzenie do wiedzy. Dzięki tym metodom absolwenci osiągają wysoki poziom znajomości języków obcych, co jest potwierdzane zarówno ich aktywnością w programach międzynarodowych, takich jak Erasmus+, jak i pozytywnymi opiniami pracodawców.

Liczebność grup studenckich umożliwia efektywną realizację efektów uczenia się, w przypadku ćwiczeń grupy liczą od 25 do 30 studentów⁶, laboratoriów – 15-18 osób (zał. 2.16), lektoratów – 15-20 osób, seminariów dyplomowych studiów pierwszego stopnia – 8-12 osób. Wymogi te określone zostały w [Zarządzeniu nr 122/2024 Rektora](#) Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 25.06.2024 r. w sprawie zasad podziału na grupy na zajęciach dydaktycznych realizowanych w Uniwersytecie Szczecińskim. Po

⁶ Minimalna liczba studentów na zajęciach z wychowania fizycznego oraz zajęciach fakultatywnych do wyboru – grupy nie mniejsze niż 25 osób.

zakończeniu poszczególnych semestrów dochodzi do weryfikacji liczebności grup i ewentualnego dostosowania liczby grup do liczby studentów.

Ważnym elementem programów studiów są sylabusy (karty przedmiotów) zawierające podstawowe informacje o przedmiocie, w tym m. in. treści programowe, przedmiotowe efekty uczenia się i metody ich weryfikacji, metody kształcenia, formę i warunki zaliczenia przedmiotu. Sylabusy są ogólnodostępne na stronie internetowej [WEFiZ](#), a obowiązkiem pracowników realizujących przedmioty jest zapoznanie studentów na pierwszych zajęciach z głównymi elementami sylabusu.

Organizacja studiów została szczegółowo określona w Regulaminie studiów (zał. 2.3). [Organizację roku akademickiego 2024/2025](#) (z podziałem na semestry), a w szczególności okresy zajęć dydaktycznych, terminy sesji egzaminacyjnych (podstawowej i poprawkowej) oraz terminy przerw świątecznych i wakacyjnych przedstawia zał. 2.17. Zajęcia dydaktyczne prowadzone na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje odbywają się od poniedziałku do piątku w godz. 8:15–21:15, z podziałem na tydzień parzysty i tydzień nieparzysty. Harmonogramy zajęć układane są w sposób przyjazny dla studentów tak, aby minimalizować przerwy pomiędzy poszczególnymi zajęciami. Harmonogram zajęć dostępny jest na stronie [Wydziału](#) (zał. 2.18). Układ godzinowy harmonogramu zajęć ujednolicony jest dla wszystkich jednostek Uczelni, co pozwala sprawnie i efektywnie planować zajęcia dydaktyczne (zał. 2.19). Lektoraty, zajęcia wychowania fizycznego oraz wykłady ogólnouczelniane planowane są w sztywnych blokach godzinowych, określonych dla poszczególnych roczników studiów, co eliminuje możliwość kolizji tych zajęć z innymi wykładami i ćwiczeniami przewidzianymi w harmonogramie zajęć. Zgodnie z sugestią studentów zajęcia na studiach stacjonarnych planowane są przede wszystkim w pierwszych dniach tygodnia. Szczegółowy harmonogram zajęć dydaktycznych ustala Dziekan Wydziału, po zaciągnięciu opinii Samorządu Studenckiego. Harmonogram publikowany jest na stronie internetowej Wydziału⁷, nie później niż 7 dni przed rozpoczęciem zajęć w semestrze, którego dotyczy.

Plan studiów na kierunku PI przewiduje prowadzenie zajęć w formie wykładów, ćwiczeń, konwersatoriów, laboratoriów, seminariów. Plan zajęć umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się, a czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwia weryfikację wszystkich efektów uczenia się oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach. Rok akademicki trwa od dnia 1 października do dnia 30 września i dzieli się na 2 semestry. Zajęcia trwają 15 tygodni dydaktycznych w semestrze (§10 [Regulamin studiów](#) w US zał. 2.3).

Program studiów na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje został opracowany z myślą o zróżnicowanych potrzebach studentów. Zastosowane metody dydaktyczne umożliwiają elastyczne dostosowanie procesu nauczania, w tym z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość, zarówno do indywidualnych, jak i grupowych oczekiwań. Szczególną uwagę poświęcono potrzebom studentów z niepełnosprawnościami oraz możliwości realizowania indywidualnych ścieżek kształcenia, co pozwala na pełniejsze wsparcie ich rozwoju akademickiego. Zaspokajanie indywidualnych potrzeb studentów, w tym tych ze specjalnymi potrzebami, odbywa się głównie poprzez dostępność nauczycieli akademickich podczas konsultacji. Harmonogram konsultacji jest udostępniany studentom na platformie e-proDziekan. Dodatkowo, studenci mogą komunikować się z wykładowcami za pomocą poczty elektronicznej oraz aplikacji MS Teams.

Uniwersytet oferuje również możliwość skorzystania z indywidualnej organizacji studiów (IOS), najczęściej w związku z sytuacjami losowymi, oraz indywidualnego programu studiów (IPS), który jest dedykowany studentom z określonymi potrzebami zdrowotnymi lub zainteresowanym realizacją specyficznego ścieżki kształcenia. Zasady dotyczące tych rozwiązań są szczegółowo opisane w [Regulaminie studiów](#) (zał. 2.3).

⁷ Plany dostępne są na stronach: dla studiów stacjonarnych – <https://efz.usz.edu.pl/studenci/plany-zajec-studia-stacjonarne/>

W procesie kształcenia na kierunku PI wykorzystuje się również narzędzia umożliwiające nauczanie zdalne. Dotyczy to zajęć takich, jak szkolenie e-learningowe, szkolenie BHP, szkolenie biblioteczne. Technologia kształcenia na odległość służy też często do monitorowania postępów studentów w realizacji programu. W zależności od przedmiotu może obejmować zadania takie, jak prace etapowe, projekty czy uzupełnianie tematów omawianych na zajęciach. W tym celu wykorzystywane są platformy Moodle oraz MS Teams. Kształcenie na odległość odbywa się wyłącznie z wykorzystaniem infrastruktury informatycznej Uczelni i oprogramowania, do korzystania, z którego Uczelnia jest uprawniona na podstawie posiadanych licencji. Zasady organizacji zajęć prowadzonych metodami kształcenia na odległość zostały określone w [Zarządzeniu nr 7/2023](#) Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 18 stycznia 2023 r., dotyczącym organizacji i realizacji takich zajęć (zał. 2.20).

Praktyki zawodowe:

Zgodnie z programem studiów na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje student studiów pierwszego stopnia odbywa praktyki (po 3, 4 i 5 semestrze, a także w trakcie 6 semestru) w wybranej przez siebie instytucji (przedsiębiorstwie lub organizacji wspierającej lokalnych przedsiębiorców). Praktyki łącznie odbywane są przez 6 miesięcy (1-miesięczne praktyki po 3, 4 i 5 semestrze oraz 3-miesięczna praktyka w ostatnim semestrze studiów). Plan zajęć został tak skonstruowany, by student w 6. semestrze studiów mógł skupić się na odbyciu praktyki zawodowej. Stąd ograniczono liczbę zajęć dydaktycznych. W semestrze 6. student w ramach zajęć na uczelni realizuje jedynie przedmioty takie, jak: seminarium dyplomowe (15h), wykłady z dziedziny nauk humanistycznych (przedmiot do wyboru, wprowadzony od r.a. 24/25 - 15h); język obcy (30h), gra decyzyjna (łącznie 45h).

Zasady odbywania praktyk zawodowych reguluje [Regulamin praktyk](#) na Wydziale Ekonomii, Finansów i Zarządzania (zał. 2.21) oraz program studiów na kierunku PI (zał. 2.1a). Student ma możliwość zaliczenia praktyki poprzez założenie własnej firmy samodzielnie bądź przez grupę studentów, przy czym warunkiem zaliczenia jest osiągnięcie przychodów planowanych w biznesplanie swojej firmy.

W czasie trwania praktyki student zobowiązany jest do:

- a) przestrzegania zasad odbywania praktyki określonych przez Uczelnie,
- b) przestrzegania przepisów obowiązujących w miejscu odbywania praktyki,
- c) stawiania się w miejscu praktyki w godzinach wyznaczonych przez Zakładowego Opiekuna praktyki oraz przestrzegania ustalonego przez organizatora praktyki porządku i dyscypliny pracy.

Na kierunku PI opracowany został również [Ramowy program praktyk](#) (zał. 2.22), w którym określono m.in. wstępny zakres tematyczny praktyki zawodowej oraz szczegółowe obszary tematyczne praktyki.

Student wybiera miejsce odbycia praktyki (samodzielnie lub z propozycji udostępnionych na stronie Wydziału), które uzgadnia z Kierunkowym Opiekunem Praktyk i uzyskuje zgodę na odbycie praktyki w wybranym Zakładzie Pracy. Wybór miejsca odbywania praktyki i charakter wykonywanej tam pracy musi być zgodny z kierunkiem studiów i specjalnością wybraną przez studenta, oraz umożliwiać zdobycie umiejętności zawodowych zgodnych z kierunkiem kształcenia (umożliwiać realizację efektów uczenia się). Wydział Ekonomii, Finansów i Zarządzania wspiera studenta w wyborze podmiotu do odbycia praktyki zawodowej. WEFiZ ma podpisane stałe umowy z podmiotami gospodarczymi i instytucjami. Lista umów stałych dostępna jest na stronie Wydziału: <https://efz.usz.edu.pl/studenci/praktyki/umowy-stale/>. Na stronie Wydziału zamieszczane są również ogłoszenia od podmiotów współpracujących z ofertami staży i praktyk: <https://efz.usz.edu.pl/studenci/praktyki/ogloszenia/>. Student ma prawo do wyboru własnego

podmiotu. Praktyka zawodowa może również zostać zaliczona na podstawie prowadzenia własnej działalności gospodarczej, pod warunkiem spełnienia określonych wymagań zgodnie z Regulaminem praktyk. Praktyce zawodowej przypisano łącznie 30 pkt ECTS, co składa się na uzyskanie 5 pkt ECTS miesięcznie.

Dla praktyk zawodowych na kierunku PI opracowany został sylabus (zał. 2.23) szczegółowo określający efekty uczenia się w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych, w odniesieniu do kierunkowych efektów uczenia się. W sylabusie wskazane zostały również treści programowe oraz metody kształcenia. Metodą weryfikacji efektów uczenia się jest opinia wystawiona w dzienniku praktyk (Karta odbycia praktyki studenckiej). Praktyka zostaje uznana przez Zakładowego Opiekuna praktyk bez wystawienia oceny i przekazana Kierunkowemu Opiekunowi Praktyk.

Po zakończeniu praktyki, Zakładowy Opiekun praktyk powinien potwierdzić jej odbycie przez studenta w [Karcie odbycia praktyki](#) (zał. 2.24), którą student składa u kierunkowego Opiekuna Praktyki wraz z innymi dokumentami wymaganymi w regulaminie. W karcie odbycia praktyki studenckiej Zakładowy Opiekun praktyk wskazuje osiągnięcie wymaganych efektów uczenia się poprzez określenie czynności realizowanych w ramach zadań w podmiocie. Formą zaliczenia praktyki zawodowej przez studenta jest zaliczenie praktyk (bez oceny) na podstawie osiągniętych efektów uczenia się określonych w sylabusie. Zaliczenie praktyki jest warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego na studiach I stopnia.

System realizacji przez studenta praktyk zawodowych tj. metody weryfikacji, ocena osiąganych przez studenta efektów uczenia się, dokumentowanie praktyk, dokumentowanie przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań, mają na celu skuteczne sprawdzanie i ocenę stopnia osiągnięcia przez studenta efektów uczenia się. Nad właściwym przebiegiem realizacji praktyk zawodowych czuwają Kierunkowy Opiekun Praktyk, Wydziałowy Opiekun Praktyk oraz Pełnomocnik Rektora – Koordynator ds. Praktyk i Współpracy z Otoczeniem Społeczno-Gospodarczym na Wydziale Ekonomii, Finansów i Zarządzania.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Rekrutacja na kierunek przedsiębiorczość i inwestycje na Wydziale Ekonomii, Finansów i Zarządzania Uniwersytetu Szczecińskiego odbywa się zgodnie z przepisami obowiązującymi na uczelni. Szczegółowy opis procesu rekrutacji znajduje się na stronie internetowej: <https://kandydaci.usz.edu.pl/rekrutacja-krok-po-kroku/> i obejmuje następujące etapy:

1. Rejestracja w systemie Elektronicznej Rejestracji Kandydatów (ERK);
2. Wybór kierunku przez kandydata;
3. Wprowadzenie wyników egzaminów maturalnych lub innych zgodnie z wymaganiami rekrutacyjnymi;
4. Uiszczenie opłaty rekrutacyjnej;
5. Przesłanie dokumentów w systemie ERK;
6. Decyzja o przyjęciu na studia bądź nie.

Rekrutacja na kierunek przedsiębiorczość i inwestycje odbywa się w oparciu o limity miejsc określone w Uchwale nr 39/2024 Rady Dydaktycznej WEFiZ z dnia 15 marca 2024 r. dla roku akademickiego 2024/2025 (zał. 3.1; 3.1a). Limit miejsc na kierunku PI kształtował się następująco: limit podstawowy 50 miejsc; limit dodatkowy 10 miejsc. W przypadku, gdy nie zostanie wypełniony limit miejsc, może zostać przeprowadzony dodatkowy nabór na studia.

Kandydat ma dostęp do wszelkich niezbędnych informacji i wymaganych dokumentów rekrutacyjnych na stronie Uczelni: <https://kandydaci.usz.edu.pl/wymagane-dokumenty/>. Student może zapoznać się również z algorytmem przeliczania punktów w procesie rekrutacji na stronie: <https://kandydaci.usz.edu.pl/algorytm-przeliczania-punktow/>

Kryteria kwalifikacyjne

Warunki i tryb rekrutacji, a także szczegółowe kryteria kwalifikacyjne określone są w [Uchwale nr 85/2023 Senatu US](#) z dnia 29 czerwca 2023 r. (zał. 3.2) oraz [Uchwale nr 47/2024 Senatu](#) Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 25 kwietnia 2024 r. zmieniającej uchwałę w sprawie warunków i trybu rekrutacji oraz kryteriów kwalifikacji na studia pierwszego, drugiego stopnia oraz jednolite studia magisterskie w Uniwersytecie Szczecińskim rozpoczynające się w roku akademickim 2024/2025 (zał. 3.2a; 3.2b), także w Uchwale Rady Dydaktycznej WEFiZ z dnia 16 marca 2023 r. *2023 w sprawie zaopiniowania kryteriów i zasad kwalifikacji na pierwszy rok studiów obowiązujących kandydatów na studia stacjonarne i niestacjonarne I i II stopnia w roku akademickim 2024/2025* (zał. 3.3; 3.3a). Kandydaci na studia I stopnia na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje muszą przedstawić wyniki maturalne z trzech grup przedmiotów:

1. Grupa 1: geografia, historia, wiedza o społeczeństwie, matematyka (jeden przedmiot do wyboru),
2. Grupa 2: język obcy nowożytny,
3. Grupa 3: geografia, historia, wiedza o społeczeństwie, informatyka, fizyka/fizyka i astronomia, biologia, chemia, język obcy nowożytny.

Przepisy wewnętrzne Uczelni oraz dostęp online do uzyskania wszelkich informacji niezbędnych dla procesu kwalifikacji na studia sprawia, że warunki rekrutacji na studia, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne są przejrzyste, bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów.

Umożliwiają również dobór kandydatów posiadających wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się na kierunku PI.

Dla nowo przyjętych studentów przygotowano „[Poradnik Studenta Uniwersytetu Szczecińskiego](#),” który zawiera najważniejsze informacje dotyczące m.in.: zasad studiowania, harmonogramu zajęć, programów nauczania, zaliczeń i egzaminów, pomocy materialnej, wymagań dotyczących pracy dyplomowej, mobilności międzynarodowej, samorządu studenckiego, organizacji roku akademickiego czy wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami. Poradnik dostępny jest na stronie Uczelni.

Ponadto, na Uczelni obowiązuje [Uchwała nr 86/2023](#) Senatu Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 29 czerwca 2023 r. w sprawie zasad przyjmowania na studia laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego oraz laureatów konkursów ogólnopolskich i międzynarodowych w latach akademickich 2024/2025, 2025/2026, 2026/2027 (zał. 3.4; 3.4a), która definiuje wykaz kierunków, na które mogą się ubiegać laureaci i finaliści olimpiad stopnia centralnego oraz laureaci konkursów ogólnopolskich.

Aktualne dane dotyczące liczby kandydatów są dostępne za pośrednictwem systemu ERK, który wspiera proces rekrutacji na wszystkich wydziałach Uczelni. Liczba przyjętych studentów jest widoczna w systemie rekrutacyjnym i zatwierdzana przez Uczelnianą Komisję Rekrutacyjną natychmiast po ogłoszeniu wyników naboru.

Informacje o liczbie studentów, uwzględniające m.in. postępy w nauce, powtarzanie roku czy utratę statusu studenta, są rejestrowane w systemie informatycznym e-Prodziekan, dostępnym pod adresem: <https://e-prodziekan.usz.edu.pl>.

W warunkach rekrutacji na studia nie są wymagane informacje o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów. Na początku roku akademickiego, dla studentów pierwszego roku, Uczelniane Centrum Informatyczne organizuje szkolenia przygotowujące do udziału w zajęciach, w tym tych prowadzonych w trybie kształcenia na odległość (szkolenie e-learningowe). Szkolenia to trwa 2 godziny dydaktyczne, co stanowi obowiązkowy element programów studiów.

W przypadku zajęć zdalnych uczelnia wykorzystuje platformę Microsoft Teams i platformę Moodle, do których dostęp mają zarówno nauczyciele akademicy, jak i studenci. Proces kształcenia na odległość opiera się na infrastrukturze informatycznej uczelni oraz licencjonowanym oprogramowaniu. Główną platformą wykorzystywaną do zdalnego nauczania jest system dostępny pod adresem: e-studia.usz.edu.pl. Platforma ta umożliwia zarówno synchroniczną, jak i asynchroniczną interakcję pomiędzy studentami, doktorantami, uczestnikami studiów podyplomowych oraz innych form kształcenia, a także prowadzącymi zajęcia.

Na Uniwersytecie Szczecińskim funkcjonuje europejski system transferu i akumulacji punktów (ECTS). Potwierdzanie efektów uczenia się odbywa się zgodnie z Ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Proces ten umożliwia zaliczenie kandydatowi określonych przedmiotów poprzez przypisanie im odpowiednich efektów uczenia się oraz liczby punktów ECTS przewidzianych w programie studiów.

[Regulamin studiów](#) (zał. 1.13) w Rozdziale II Organizacja studiów w §27 wskazuje na możliwości potwierdzenia efektów uczenia. Natomiast, proces potwierdzania efektów uczenia się zdobytych poza systemem studiów definiowany jest szczegółowo przez [Uchwałę nr 117/2019 Senatu](#) Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 26 września 2019 r. (zał. 3.5) w nawiązaniu do art. 71 Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 20 lipca 2018 r. z późn. zm. Zadania Uniwersytetu związane z potwierdzaniem efektów uczenia się wykonują Komisje Weryfikujące Efekty Uczenia się powoływane na wydziałach na okres kadencji władz Uniwersytetu. Do zadań Komisji należy m.in.: wydawanie decyzji o potwierdzeniu lub niepotwierdzeniu efektów uczenia się, uzyskanych przez wnioskodawcę rekomendujące zaliczenie określonych przedmiotów i punktów ECTS przypisanych do tych zajęć oraz

możliwość podjęcia studiów przez wnioskodawcę na studiach określonego kierunku, poziomu i profilu. Merytoryczną ocenę efektów uczenia się dokonuje zespół ds. potwierdzania efektów uczenia się powoływany przez przewodniczącego Komisji Weryfikującej. Natomiast, za udzielanie informacji dotyczącej procedur potwierdzania efektów uczenia się odpowiedzialne są: Uczelniany Punkt Informacyjny w Dziale ds. Jakości Kształcenia oraz Wydziałowe Punkty Informacyjne.

W wyniku potwierdzania efektów uczenia się można zaliczyć studentowi nie więcej niż 50% punktów ECTS przypisanych do zajęć objętych programem studiów. Studentom, którzy zostali przyjęci w wyniku potwierdzania efektów uczenia się Prodziekan ds. studenckich przyznaje indywidualny program studiów zgodnie z [Regulaminem studiów](#) (zał. 1.13).

Wzory dokumentacji niezbędnej w procesie zatwierdzania efektów uczenia określa [Zarządzenie nr 149/2019](#) Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 18 października 2019 r. (zał. 3.6)

Warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym uczelni zagranicznej określa §59 [Regulaminu studiów](#), zgodnie z którym student może przenieść się na Uniwersytet Szczeciński z innej uczelni, w tym także zagranicznej, na ten sam albo inny kierunek, jeżeli spełnił wszystkie obowiązki wynikające z przepisów obowiązujących w uczelni, którą opuszcza, jednak nie wcześniej niż po zaliczeniu pierwszego semestru studiów. Wpisu na listę studentów dokonuje Prodziekan ds. studenckich, określając, od którego semestru student zostaje przyjęty na studia i dokonując jednocześnie zaliczenia semestrów studiów z innej uczelni oraz wyznaczając w drodze decyzji różnice programowe po konsultacji z Zespołem Kierunku. Wyjątek stanowi student cudzoziemiec, wobec którego to prorektor ds. studenckich wydaje decyzję administracyjną, określając jednocześnie, od którego semestru student zostaje przyjęty na studia, dokonując zaliczenia semestrów studiów z innej uczelni oraz wskazując różnice programowe określone przez prodziekana ds. studenckich i zespół kierunku. Studentowi przenoszącemu się do US z innej uczelni krajowej albo zagranicznej Prodziekan ds. studenckich w uzgodnieniu z właściwym koordynatorem uznaje uzyskane efekty uczenia się w zakresie, w jakim odpowiadają one efektom uczenia się wymaganym na poszczególnych kierunkach studiów prowadzonych w Uczelni. Efektem uczenia się, w tym przedmiotom zaliczonym w innych uczelniach, nadaje się punkty ECTS odpowiadające punktom przypisanym do efektów uczenia się realizowanych w ramach przedmiotów z danego programu studiów. Merytorycznego rozliczenia studenta w powyższym zakresie, dokonuje Prodziekan ds. studenckich

Zgodnie z § 63 [Regulaminu studiów](#) US Prodziekan ds. studenckich po konsultacji z zespołem kierunku uznaje zaliczone już zajęcia oraz uzyskane w związku z tym oceny oraz punkty ECTS w przypadkach:

- 1) ponownej rejestracji na semestr studiów w Uczelni;
- 2) zmiany kierunku studiów w ramach kierunków w Uczelni;
- 3) wznowienia studiów w Uczelni;
- 4) podjęcia studiów po urlopie w Uczelni;
- 5) podjęcia dodatkowych studiów na innym kierunku w Uczelni;
- 6) zaliczenia zajęć na innym kierunku studiów.

Zajęcia, o których mowa wyżej, powinny być zaliczone na studiach, których efekty uczenia odnoszą się do takiego samego lub wyższego poziomu kwalifikacji Polskiej Ramy Kwalifikacji.

W przypadku różnic programowych Dziekan ustala warunki, sposób oraz termin ich uzupełnienia. Uznawanie efektów uczenia się obejmuje również studentów uczestniczących w programie ERASMUS+. Studenci mają również możliwość skorzystania z programu Mobilności Studentów i

Doktorantów MOST, który pozwala jego uczestnikom na odbycie części studiów poza uczelnią macierzystą.

Procedurę zaliczenia studentowi procesu kształcenia odbytego w innej uczelni w ramach porozumienia określa §61 [Regulaminu studiów](#). Punkty ECTS uzyskane poza Uczelnią zostają uznane przez Prodziekana ds. studenckich w miejsce punktów i przedmiotów zawartych w programie studiów dla kierunków, dla których zostały one określone, jeżeli efekty uczenia się tych przedmiotów oraz praktyk zawodowych w obu uczelniach są zbieżne i komplementarne. Warunki zaliczenia przedmiotów reguluje porozumienie w taki sposób, aby zminimalizować różnice programowe pomiędzy programami studiów w obu uczelniach. W przypadku, gdy w uczelni przyjmującej zagranicznej lub krajowej program studiów nie uwzględnia przedmiotów obowiązujących studenta według programu studiów danego kierunku, Prodziekan ds. studenckich zalicza studentowi semestr albo rok studiów oraz ustala dla niego IPS (Indywidualny program studiów), ustalając obowiązek zaliczenia tych przedmiotów w kolejnym semestrze albo roku.

Bieżąca oraz etapowa weryfikacja efektów uczenia się, w tym monitorowanie postępów w realizacji pracy dyplomowej, przeprowadzana jest zgodnie z zapisami zawartymi w [Regulaminie studiów](#) oraz sylabusach poszczególnych zajęć. Sylabusy zawierają szczegółowy opis celów zajęć, wymagań wstępnych, zakładanych efektów uczenia się, a także metod weryfikacji osiągnięcia tych efektów (zał. 3.7). Ogólne zasady weryfikacji i oceniania stopnia osiągania efektów uczenia się na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje są określone w Regulaminie studiów, w szczególności w Rozdziale VI (Egzaminy i zaliczenia). Ta część Regulaminu studiów definiuje m.in. wytyczne określające udział w zajęciach (§35); zaliczanie praktyk (§36); zaliczanie przedmiotu (§37); przystąpienie do egzaminu z przedmiotu (§38). Proces bieżącej i etapowej weryfikacji efektów uczenia się wspierany jest przez [Uczelniany System Zapewnienia Jakości Kształcenia](#) oraz [Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia](#) (WSZJK) funkcjonujący na WEFiZ (zał. 3.8; 3.9).

Ocena stopnia osiągania zakładanych efektów uczenia się na kierunku PI opiera się na protokołach ocen, które nauczyciele akademicki składają do Dziekanatu (Sekcja ds. studenckich) po zakończeniu każdego semestru. Protokoły te są dostępne w systemie e-proDziekan. Student poprzez system e-proDziekan ma wgląd do uzyskanych ocen.

Przejrzyste zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się przyjęte na US m.in. w Regulaminie studiów i sylabusach zajęć mają na celu uniknięcie sytuacji konfliktowych bądź wspierają sposób ich rozwiązania. W Uczelni funkcjonują również instytucje: Pełnomocnika Rektora ds. Równego traktowania studentów i doktorantów (zał. 3.10 załącznik 1 do [Zarządzenia nr 21/2022 Rektora US](#)); Komisja ds. dyscypliny studentów ([Uchwała nr 76/2020 Senatu US](#) z dnia 24.09.2020 zał. 3.11) oraz [Rzecznik Praw Studenta](#), które określają sposoby zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem.

Metody weryfikacji i oceniania efektów uczenia się na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje są dostosowane zarówno do poziomu i formy kształcenia, jak i specyfiki poszczególnych efektów uczenia się. Uwzględniają także potrzeby osób z niepełnosprawnościami oraz ze szczególnymi wymaganiami. Wiedza jest oceniana za pomocą pisemnych egzaminów, testów, prac zaliczeniowych, indywidualnych i grupowych projektów, prezentacji oraz wypowiedzi ustnych. W zakresie umiejętności stosuje się metody takie, jak wypowiedzi ustne (np. umiejętność komunikacji w języku obcym), analizy studiów przypadków czy rozwiązywanie problemów na ćwiczeniach. Natomiast w obszarze kompetencji społecznych dominują prace zespołowe, prezentacje, projekty oraz ocena aktywności i zaangażowania studentów w realizowane zadania, w tym udział w dyskusjach.

Każdy sylabus wskazuje powiązania pomiędzy realizowanymi (na wykładach, ćwiczeniach, konwersatoriach, lektoratach) treściami kształcenia a przedmiotowymi efektami uczenia się oraz metodami prowadzenia zajęć i sposobami weryfikacji efektów uczenia się.

Metody weryfikacji efektów uczenia się ujęte są w sylabusach (zał. 3.7), a ich katalog jest zestandaryzowany. Wśród nich wymienia się: egzamin pisemny, egzamin ustny, kolokwia, prezentacje, projekty, prace oraz obserwacje podczas zajęć. Dla lektoratów są to np. kolokwium, praca pisemna/esej/recenzja, projekt, w przypadku ćwiczeń np. - praca pisemna/esej/recenzja, zajęcia praktyczne (weryfikacja poprzez obserwacje), kolokwium, projekt. Zapisanie metody weryfikacji efektów uczenia się dla każdego zajęcia w sylabusie zapewnia bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen. Sposobem dokumentowania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów są m.in.: testy, prace egzaminacyjne, pisemne prace, zadania wykonane przez studentów, projekty i prezentacje zrealizowane przez studentów, prace dyplomowe oraz protokoły egzaminów dyplomowych.

Na kierunku PI część zajęć realizowana jest z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, obejmujących takie przedmioty jak szkolenie BHP, szkolenie biblioteczne czy szkolenia e-learningowe. Wiedza i umiejętności studentów, opisane efektami uczenia się, są weryfikowane za pomocą technik i narzędzi dostępnych na platformach do kształcenia na odległość, takich jak Moodle i MsTeams.

Określone w sylabusach metody weryfikacji efektów uczenia się (np. w formie egzaminu, kolokwium, projektu, zajęcia praktyczne i in.) zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę osiągnięcia wszystkich przedmiotowych, jak i kierunkowych efektów uczenia się (w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych). Potwierdza to również matryca pokrycia efektów uczenia się (zał. 3.12).

Zajęcia realizowane na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje mają na celu wyposażenie studenta w wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne niezbędne na rynku pracy oraz w zakresie zakładania własnej działalności gospodarczej. Ponadto, lektoraty z języka obcego oraz możliwość wyboru przez studenta przedmiotów w języku obcym umożliwiają studentowi rozwijanie umiejętności i kompetencji w zakresie posługiwania się językiem obcym na poziomie co najmniej B2.

Metody i formy weryfikacji efektów uczenia się mogą zostać zmienione dla studentów ze szczególnymi potrzebami na warunkach i zasadach określonych w Regulaminie Studiów Uniwersytetu Szczecińskiego. Należy podkreślić, iż student ze szczególnymi potrzebami, ma prawo przystąpić do zaliczenia przedmiotu na indywidualnie określonych warunkach, jeśli jest to uzasadnione jego szczególnymi potrzebami. Warunki te na wniosek studenta określa prowadzący zajęcia w porozumieniu z Prodziekanem ds. studenckich z uwzględnieniem § 6 ust. 6 Regulaminu studiów. Zakres indywidualizacji może dotyczyć w szczególności terminu zaliczenia (także w trakcie trwania sesji egzaminacyjnej), jego formy, czasu trwania, miejsca, możliwego wsparcia organizacyjnego, technicznego lub technologicznego.

Precyzyjne określanie w sylabusach przedmiotowych efektów uczenia się oraz metod ich weryfikacji sprawia, że proces weryfikacji oceniania efektów uczenia się jest przejrzysty, bezstronny, rzetelny i pozwala na równe traktowanie studentów, wiarygodność i porównywalność ocen.

Proces przekazywania studentom informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na każdym etapie studiów oraz na ich zakończenie ma swoje odzwierciedlenie w zapisach Regulaminu studiów oraz [Wewnętrznym Systemie Zapewniania Jakości](#) Kształcenia na Wydziale Ekonomii, Finansów i Zarządzania (m.in.: § 11. Dostęp do informacji o programie i procesie kształcenia oraz jego wynikach; zał. 3.9).

Sylabus przedmiotu określa również formę i warunki zaliczenia oraz zasady wyliczania oceny z przedmiotu. Ponadto, zasady uzyskiwania ocen bieżących oraz oceny końcowej zostały określone w rozdziale VI Regulaminu studiów. Postępy w nauce, związane z realizacją efektów uczenia się przypisanych do poszczególnych przedmiotów, są odzwierciedlane w ocenach bieżących (zaliczenia), ocenach z egzaminów (jeśli są przewidziane w planie studiów) oraz ocenach końcowych (ocena z przedmiotu), kartach odbycia praktyk (w przypadku praktyki zawodowej), które są wpisywane do dokumentacji przebiegu studiów. Szczegółowe zasady ustalania i obliczania ocen bieżących, egzaminacyjnych oraz końcowych są zawarte w sylabusach i przekazywane studentom podczas pierwszych zajęć. Ocena bieżąca najczęściej opiera się na wynikach prac etapowych, a egzaminy przeprowadzane są w formie pisemnej lub ustnej. Ocena końcowa, która weryfikuje stopień osiągnięcia założonych efektów uczenia się, jest obliczana jako średnia ważona lub arytmetyczna ocen z zaliczeń i egzaminów. Uzyskanie pozytywnej oceny końcowej wymaga uzyskania pozytywnych wyników zarówno z zaliczenia, jak i egzaminu. Zgodnie z [Zarządzeniem nr 13/2022 Dziekana](#) Wydziału Ekonomii, Finansów i Zarządzania z dnia 27 października 2022 r. w sprawie zasad przechowywania prac zaliczeniowych (zał. 3.13), nauczyciele akademicy są zobowiązani do przechowywania prac studentów przez okres 12 miesięcy.

Forma, tematyka i metodyka prac zaliczeniowych i egzaminacyjnych oraz stawiane im wymagania są dostosowane do poziomu studiów i praktycznego profilu kierunku, kładąc nacisk na aplikacyjny charakter tych prac, co pozwala studentowi na osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się (na poziomie przedmiotu i kierunku) oraz zdobycie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w obszarze rozwijania postaw przedsiębiorczych, zakładania, zarządzania działalnością gospodarczej, krytycznego analizowania zjawisk i procesów ekonomicznych zachodzących w małych i średnich przedsiębiorstwach. Ponadto, student zdobywa kompetencje posługiwania się metodami i technikami niezbędnymi do rozwiązywania problemów i podejmowania decyzji w przedsiębiorstwie z wykorzystaniem instrumentów, metod, narzędzi analitycznych i organizatorskich.

Zasady i procedury dyplomowania na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje

Zasady, warunki i tryb dyplomowania określone zostały w [Regulaminie Studiów](#) w Uniwersytecie Szczecińskim (Rozdział X: Praca dyplomowa (1.13)). Na Wydziale Ekonomii, Finansów i Zarządzania wprowadzono dodatkowe wytyczne szczegółowe dotyczące procedury dyplomowania, zawarte w [Zarządzeniu nr 01/2023 Dziekana Wydziału](#) z dnia 30 stycznia 2023 r. w sprawie szczegółowych zasad przeprowadzania egzaminów dyplomowych (zał. 3.14). Szczegółowe informacje związane z procesem dyplomowania są dostępne dla studentów na stronie internetowej Wydziału (<https://efz.usz.edu.pl/studenci/procedura-dyplomowania/>). Oprócz sylwetek promotorów znajdują się tam również: procedura obrony pracy dyplomowej, lista zagadnień na egzamin dyplomowy, wykaz haseł identyfikujących pracę oraz wymagania dotyczące prac dyplomowych.

Każda praca dyplomowa podlega obowiązkowemu sprawdzeniu przez promotora za pomocą Jednolitego Systemu Antyplagiatowego, co szczegółowo określa [Zarządzenie nr 64/2024 Rektora](#) Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 22 marca 2024 r. w sprawie procedury antyplagiatowej w Uniwersytecie Szczecińskim (zał. 3.15). Na US określone zostały również procedury postępowania z pracami dyplomowymi oraz pracami końcowymi, których przedmiot objęty jest tajemnicą prawnie chronioną ([Zarządzenie nr 118/2023 Rektora](#) Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 6 października 2023 r.; zał. 3.16).

Tematyka prac dyplomowych na studiach I stopnia kierunku przedsiębiorczość i inwestycje jest ściśle powiązana z zakładanymi efektami uczenia się dla kierunku, specyfiką i profilem praktycznym

kierunku. Obejmuje ona zagadnienia związane z wiodącą dyscypliną naukową, do której kierunku został przypisany (nauki o zarządzaniu i jakości). [Zarządzenie nr 02/2023 Dziekana](#) Wydziału Ekonomii, Finansów i Zarządzania z dnia 30 stycznia 2023 r. określa formalne i merytoryczne kryteria stawiane pracom dyplomowym (zał. 3.17). Zgodnie z tym Zarządzeniem praca na profilu praktycznym może mieć charakter badawczy (z analizą prawidłowości w obszarze danego kierunku studiów z celem pracy i wnioskami o wyraźnym charakterze aplikacyjnym) oraz projektowy (promowanie nowych rozwiązań praktycznych o wyraźnym charakterze aplikacyjnym).

Wykaz prac dyplomowych obronionych w 2024 roku przedstawiono w załączniku nr 6 (Cz_III_złączniki_uzupełniające).

Seminaria dyplomowe na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje prowadzą pracownicy Instytutu Zarządzania. Tematyka prac dyplomowych jest zgodna z obszarami badawczymi promotorów, realizowanymi w ramach dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości. Prace licencjackie skupiają się na rozwiązywaniu praktycznych problemów z wykorzystaniem dostępnej literatury oraz badań własnych.

Recenzentem pracy dyplomowej może być nauczyciel akademicki posiadający co najmniej stopień naukowy doktora. Procedurę przeprowadzenia egzaminu dyplomowego określa Regulamin studiów (Rozdział XI) oraz Zarządzenie nr 01/2023 Dziekana Wydziału Ekonomii, Finansów i Zarządzania z dnia 30 stycznia 2023 w sprawie szczegółowych zasad przeprowadzania egzaminów dyplomowych na WEFiZ (zał. 3.14; 3.15; 3.16; 3.17). Egzamin dyplomowy obejmuje odpowiedzi na trzy pytania dotyczące zagadnień związanych z zakresem przedmiotów kierunkowych, zakresem przedmiotów specjalnościowych oraz pytanie dotyczące problematyki pracy dyplomowej z uwzględnieniem użytych metod badawczych właściwych dla dyscypliny związanej z tematem pracy. Dokumentację egzaminu dyplomowego tworzą praca dyplomowa, recenzje oraz protokoły z egzaminów dyplomowych. Wynik ukończenia studiów jest obliczany jako średnia ważona, w której uwzględnia się: średnią ocen z przebiegu studiów (waga 0,5), ocenę pracy dyplomowej (średnia arytmetyczna ocen promotora i recenzenta; waga 0,3) oraz średnią arytmetyczną ocen z odpowiedzi na pytania egzaminacyjne (waga 0,2).

Zgodnie z Jednolitym Rzeczkowym Wykazem Akt Uniwersytetu Szczecińskiego, będącym załącznikiem do Zarządzenia nr [296/2021 Rektora US](#) z dnia 28 grudnia 2021 r. (zał. 3.18), prace dyplomowe stanowią element akt osobowych studenta i są dokumentacją niearchiwalną (symbol Be 50), przechowywaną przez 50 lat.

Warto podkreślić, iż studenci WEFiZ, w tym kierunku przedsiębiorczość i inwestycje mogą nabywać dodatkowe osiągnięcia w zakresie przygotowania fachowych publikacji naukowych oraz zdobywania osiągnięć w obszarach działalności organizacyjnej i gospodarczej związanej problematyką poruszaną na kierunku PI. Przykładem współpracy nauczycieli akademickich ze studentami, których rezultatem były wspólnie realizowane projekty są m.in.:

- dr M. Szczepkowska i Anhelina Linyk (studentka II roku PI r.a. 22/23) - współpraca nad projektem naukowym „Studenci wobec przedsiębiorczości”. Częstkowe wyniki badań zostały zaprezentowane podczas XII Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Economy, Management, Environment”, organizowanej przez Katedrę Zarządzania Przedsiębiorstwem Instytutu Zarządzania US w dniach 22-23 listopada 2022 r.
- dr Roman Tylżanowski i Aleksander Maj (student III roku PI r.a. 19/20) - realizacja projektu „Biznesowe warsztaty kreatywnego pisania”. Celem projektu było przeprowadzenie warsztatów z tworzenia haseł o tematyce biznesowej oraz organizacja wystawy plakatów zawierających te hasła.

Ponadto, studenci PI aktywnie biorą udział przy współorganizowaniu konferencji naukowych, np.: Ogólnopolskiej Konferencji z cyklu „Zarządzanie Innowacjami w Gospodarce”; Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Economy, Management, Environment”. Mają też możliwość rozwijania kompetencji w ramach członkostwa w licznych kołach naukowych funkcjonujących na WEFiZ.

W Uniwersytecie Szczecińskim za badanie losów absolwentów odpowiada Akademickie Biuro Karier (ABK) zajmujące się wspieraniem studentów w aktywnym wejściu na rynek pracy. Zgodnie z [Zarządzeniem nr 187/2020 Rektora](#) Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie monitorowania karier zawodowych absolwentów Uniwersytetu Szczecińskiego (zał. 3.19, 3.19a).

Na podstawie VI edycji badania losów absolwentów można stwierdzić, że 80% absolwentów pracuje lub prowadzi własną działalność gospodarczą, 12% nie pracuje ze względu na kontynuację nauki, 8% deklaruje, że nie pracuje i nie kontynuuje nauki. (zał. 3.20) Jednocześnie z badań ankietowych pracodawców wynika, że największą lukę kompetencyjną dostrzegają oni w znajomości języków obcych. Pracodawcy na tle innych umiejętności najlepiej natomiast ocenili umiejętność korzystania z narzędzi informatycznych.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje zajęcia dydaktyczne prowadzone są przez 41 nauczycieli akademickich, w tym: 1 profesora, 7 dr hab. profesorów US, 28 doktorów oraz 5 magistrów. Wykaz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje w roku akademickim 2024/2025 przedstawia zał. 4.1., natomiast szerszy dorobek naukowy, dydaktyczny i doświadczenie zawodowe pracowników zawarty został w załączniku nr 4 (część III do Raportu samooceny_ załączniki uzupełniające). W wyżej wspomnianym złączniku nie uwzględniono osób prowadzących lektoraty oraz obowiązkowe szkolenia BHP, biblioteczne oraz e-learningowe.

Kadrę dydaktyczną kierunku przedsiębiorczość i inwestycje, realizowanego na Wydziale Ekonomii, Finansów i Zarządzania, współtworzą przede wszystkim pracownicy Instytutu Zarządzania wraz z pracownikami Instytutu Ekonomii i Finansów oraz Instytutu Nauk Prawnych US. Profesjonalna wiedza i kompetencje praktyczne kadry do prowadzenia zajęć na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje znajdują odzwierciedlenie w wielu obszarach pracy naukowej, dydaktycznej i zaangażowaniu w kontakty ze sferą biznesu. Zaplecze merytoryczne pracowników odpowiada wymogom wynikającym z programu kształcenia studentów na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje.

Zakres prowadzonych badań naukowych, w tym realizowanych projektów i grantów badawczych, organizacja i aktywny udział w wielu konferencjach o zasięgu krajowym i zagranicznym, mobilność międzynarodowa, członkostwo w rozmaitych komitetach i stowarzyszeniach dowodzą posiadania przez pracowników aktualnej i nowoczesnej wiedzy, niezbędnej do prowadzenia zajęć na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje. Wiedza ta jest również aktywnie współtworzona przez pracowników, stanowiących kadrę dydaktyczną na ocenianym kierunku. Dowodem na to są liczne publikacje naukowe autorstwa lub współautorstwa ww. pracowników. Dorobek naukowy pracowników przypisany jest głównie do dwóch dyscyplin: nauki o zarządzaniu i jakości oraz ekonomia i finanse. Większość kadry dydaktycznej jest przypisana do dyscyplin nauki o zarządzaniu i jakości oraz ekonomia i finanse. W tabeli 4.1. dokonano liczbowego zestawienia osiągnięć publikacyjnych kadry Instytutu Zarządzania (większość osób prowadzących zajęcia na kierunku zatrudniona jest właśnie w IZ US) za lata 2019-2023 (zestawienie za rok 2024 dostępne będzie w pierwszym kwartale 2025 roku).

Tabela 4.1. Osiągnięcia naukowe w zakresie publikacyjnym nauczycieli akademickich Instytutu Zarządzania, w tym prowadzących zajęcia na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje w latach 2019-2023

Osiągnięcie naukowe	Liczba osiągnięć w dyscyplinie nauk o zarządzaniu i jakości				
	2019	2020	2021	2022	2023
Autorstwo monografii	13	21	13	7	7
Rozdziały w monografii	86	123	71	33	30
Redakcja monografii	6	23	10	2	2
Artykuły w materiałach konferencyjnych	11	29	67	39	26
Artykuły	116	114	122	111	115
Łącznie	232	310	283	192	180

Wśród publikacji dominują w 2023 roku artykuły w wysoko punktowanych czasopismach, w tym 4 artykuły za 200 punktów, 24 artykuły za 140 punktów i 58 artykułów za 100 punktów (zał. 4.2 osiągnięcia naukowe IZ w 2023 roku). Wykaz publikacji pracowników prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku prezentuje szczegółowo zał. 4.2a. Szczegółowy wykaz publikacji poszczególnych nauczycieli prowadzących zajęcia na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje znajduje się również na stronie: <https://bibliografia.bg.szczecin.pl/Persons/Index>.

Wykaz najważniejszych publikacji kadry dydaktycznej na kierunku PI za lata 2023-2024, który służy popularyzacji wiedzy znajduje się (zał. 4.2a). Są wśród nich publikacje wydane w wydawnictwach i czasopismach wysokopunktowanych (zgodnie z listą ministerialną), przykładowo:

1. Szewczyk A., Wpływ atrybutów informacji na niwelację luki informacyjnej: aspekty społeczne i ekonomiczne, Pelplin: Bernardinum, 2024, 120 pkt.
2. Stępień P., Effect of Geopolitical Risk and Economic Uncertainty Indices on Renewable Energy, *Renewable Energy and Sustainability*, vol. 6, nr 1, 2024, s. 15–30, DOI: 10.8910/res.2024.0015, 140 pkt.
3. Klimek J.A., Klimek J., Barej-Kaczmarek E., Gębski B., Kołodziejczak S., Terelak A., Infrastructure fund as an alternative driver in the implementation of green energy policy in European countries, *Energy Reports*, tom 11, 2024, DOI: 10.1016/j.egy.2024.01.041, 100 pkt.
4. Kwarciańska, A., Implementation of the Employee-Oriented Corporate Social Responsibility Activities vs the Preferences of the Employed, *European Research Studies Journal*, Volume XXVI, Issue 2, 522-539, 2023, DOI: 10.35808/ersj/3185 – 100 pkt.
5. Beyer K., Kozioł-Nadolna K., Strategie i bariery innowacyjności przedsiębiorstw w sytuacji kryzysowej. Perspektywa teoretyczna i praktyczna, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin 2024, 120 pkt.
6. Różycka, M. Trust in leadership in the international context of enterprise organizational culture, *Uniwersytet Szczeciński*, 2024, 100 pkt.
7. Jarecki W, Kunasz M., Niedopasowanie kompetencji w organizacjach o zróżnicowanej wielkości, *Perspektywy kultury*, nr 41, 2/2023, 140 pkt
8. Leoński W., Wieczorek-Szymańska A.: Koncepcja work-life balance we współczesnej organizacji. Jak wesprzeć pracownika w godzeniu ról i zapewnić sprawne funkcjonowanie organizacji, Difin, Warszawa 2024, 120 pkt.
9. Tundys B., Bretyn A., Inclusive Growth, Energy Poverty and Digital and Social Development : CrossCountry Analysis of the European Union, *Energies*. 2024, s.1-21 DOI: 10.3390/en17194830; 140 pkt.
10. Mioduchowska-Jaroszewicz E., Investment decisions based on the financial performance of related parties, *Procedia Computer Science*, Volume 225, 2023, Pages 3313-3321, ISSN 1877-0509, <https://doi.org/10.1016/j.procs.2023.10.325>. 100 pkt.
11. Janasz K., Ślusarczyk B., Wiśniewska J., Facilitating technology transfer processes in a cross-border region - a case study of SMEs in the West Pomeranian Voivodeship and the Land of Brandenburg *Administratie si Management Public*, 42, 2024, pp. 25-44, DOI:10.24818/amp/2023.42-02, 100 pkt.

Wiedza merytoryczna, przekazywana podczas zajęć na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje, wsparta jest własnymi zasobami dydaktycznymi i podręcznikami autorstwa kadry. Są to najczęściej

monografie naukowe, które polecane są przez prowadzących, jako literatura podstawowa i/lub uzupełniająca w sylabusach do poszczególnych przedmiotów np. (zał. 4.3.):

1. Przedmiot „Podstawy ekonomiki przedsiębiorstw” – opracowania kadry, wykorzystywane w czasie zajęć: Beyer K. Czerniachowicz B. Leoński W. Koziół-Nadolna K., Szczepkowska M. Wieczorek-Szymaska A. (2019): *Formy działania i modele biznesowe współczesnych organizacji*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin, Koziół-Nadolna K., Beyer K., Czerniachowicz B. (2018): *Uwarunkowania rozwoju organizacji. Innowacyjność i przedsiębiorczość*, Volumina, Szczecin.
2. Przedmiot „Zarządzanie zasobami ludzkimi” – opracowania kadry, wykorzystywane w czasie zajęć: Jarecki W., Kunasz M., Mazur-Wierzbička E., Zwiech P. (2020): *Zarządzanie zasobami ludzkimi w przedsiębiorstwach z województwa zachodniopomorskiego.*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin, Beyer K., Czerniachowicz B., Wieczorek-Szymańska A. (2020): *Przedsiębiorczość i zarządzanie przedsiębiorstwem - wyzwania i dylematy*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin.
3. Przedmiot „Zarządzanie procesami w małym przedsiębiorstwie” – opracowania kadry, wykorzystywane w czasie zajęć np.: J. Wiśniewska, K. Janasz (red.) (2018): *Zarządzanie przedsiębiorstwem we współczesnej gospodarce*, wyd. II, CeDeWu.pl, Warszawa.
4. Przedmiot „Innowacje w przedsiębiorstwie” – opracowania kadry, wykorzystywane w czasie zajęć np.: K.Szopik-Depczyńska (2019): *Koncepcja innowacji kreowanej przez użytkownika w działalności badawczo-rozwojowej przedsiębiorstw*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin. K. Beyer K., Koziół-Nadolna (2024): *Strategie i bariery innowacyjności przedsiębiorstw w sytuacji kryzysowej. Perspektywa teoretyczna i praktyczna*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin.

Obok działalności publikacyjnej, popularyzacji wyników badań, prowadzonych przez kadrę dydaktyczną kierunku PI, służy także aktywny udział w konferencjach i organizacja konferencji naukowych w Polsce i za granicą. Wykaz konferencji organizowanych i współorganizowanych w latach 2019-2024 znajduje się w załączniku 4.4. Wykaz konferencji, w których pracownicy uczestniczyli w latach 2019-2024 roku znaleźć można w załączniku nr 4 Charakterystyka kadry (Z_4_Char_kadry). Przykładami powyższych działań w 2024 roku są organizowane konferencje:

1. Your Future, Your Choice: Employer Branding Workshop for Students, 16.04.2024, online Uniwersytet Szczeciński, Polska, Hungarian University of Agriculture and Life Sciences, Węgry; Matej Bel University in Bańska Bystrica, Słowacja; Silesian University in Opava, Czechy (Katedra Marketingu),
2. 14th International Scientific Conference “Economy, Management, Environment”, 26-27 listopada 2024, Uniwersytet Szczeciński (ośrodki zagraniczne: Concordia University of Edmonton, Università Cattolica del Sacro Cuore di Milano, Neapolis University Pafos, University of Petrosani, University of Cordoba) (Katedra Zarządzania Przedsiębiorstwem),
3. Nauka i Biznes. Wspólne Wyzwania 2024, partnerzy: USA - Prophet, Maryland State office Catholic University of Avila, Hiszpania Cardiff University, Wielka Brytania European University of the SEAS – stowarzyszenie Mykolas Romeris University, Litwa, forma hybrydowa, Uniwersytet Szczeciński, (Katedra Ekonomii),

Przykłady aktywnego udziału w konferencjach o zasięgu krajowym i zagranicznym pracowników, będących nauczycielami na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje w roku 2024 to (załącznik nr 4 – Z_4_Char_kadry):

1. Lasota J. XXV Konferencja Zarządzanie Finansami (Uniwersytet Szczeciński 2024) – wystąpienie pt. „Will GenAI replace jobs in finance?”,
2. Pawlak M., 28th International Conference on Knowledge-Based and Intelligent Information & Engineering Systems Seville, Spain, 11-13 September 2024, wystąpienie pt. “Valuation of real options using Monte Carlo simulation”,
3. Kwarciańska A., V Konferencja Naukowa pt. Kapitał ludzki w przedsiębiorstwie i gospodarce – perspektywa interdyscyplinarna organizowana przez Katedrę Zarządzania Kapitałem Ludzkim US, Międzyzdroje 15-17.05.2024r. – wystąpienie pt. Dobre praktyki z zakresu społecznej odpowiedzialności biznesu kierowane do pracowników w ocenie pokolenia Z,
4. Kozioł-Nadolna K., 28th International Conference on Knowledge-Based and Intelligent Information & Engineering System, KES 2024, Sevilla, 11-13.09.2024, wystąpienie pt.: Advantages and disadvantages of remote work from the perspective of a Polish employee during the Covid 19 pandemic,
5. Jarecki W., “Economic integration of Ukraine into Poland”, wystąpienie na warsztatach dla ONZ: Economic Inclusion Working Group 29th 29.02.2024, wystąpienie pt. “The results of research on the economic integration of Ukraine into Poland”,
6. Tylżanowski R., II Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Zrównoważone Zarządzanie Organizacją”, Poznań, Organizator: Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu, 23-24.10.2024, czynny udział (poster "The Role of Chambers of Commerce in Stimulating Economic Growth: An Academic Perspective"),
7. Pluta A., V Konferencja Naukowa pt. Kapitał ludzki w przedsiębiorstwie i gospodarce – perspektywa interdyscyplinarna, organizowana przez KZKL IZ US – 15-17.05.2024, wystąpienie pt. „Takie same, lecz różne – przyczyny różnego postrzegania praktyk kadrowych przez pracowników” (współautorstwo: A. Pluta, A. Rudawska),
8. Preś-Perepeczo A., 1st Modern Finance Conference, Uniwersytet Koźmińskiego w Warszawie; wystąpienie pt. “National board heterogeneity versus firm risk in times of war: Evidence from Crimean crisis: (współautorzy: Byrka-Kita, K., Czerwiński, M., Bajerska A.),
9. Janasz K., 26th International Conference on Knowledge-Based and Intelligent Information & Engineering System KES 2022, Verona 7-9.09.2022, wystąpienie pt. “Innovations of enterprises with Chinese capital in Poland : LiuGong Dressta Machinery: case study”.

Kadra dydaktyczna WEFiZ wzbogaca swoje kompetencje merytoryczne do prowadzenia zajęć na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje także poprzez realizację szeregu projektów naukowych oraz grantów naukowych i dydaktycznych. Zestawienie tych działań zawiera załącznik 4.5., a przykładowe projekty wskazano poniżej:

1. Tsimayeu A., kierownik, NCBR, Edukacja przedsiębiorczości dzieci pokolenia Alfa i model transferu wiedzy biznesowej w szkolnictwie podstawowym w Polsce, grant naukowy, 03.2022-08.2023, wartość: 230 459,68 zł,
2. Czerwiński M., kierownik, Ministerstwo Edukacji i Nauki „Mapa konkurencji podatkowej w Polsce i utworzenie serwisu mapapodatkow.pl”, grant dydaktyczny, 2021-2023, wartość: 37 000 zł,
3. Dowejko J., wykonawca, NCBI R, Uniwersytet Szczeciński – wsparcie kierunków studiów z branż kluczowych dla rozwoju gospodarki, grant dydaktyczny, 2024-2027, wartość: 6641 072 zł,
4. Bączkiewicz A., Kierownik, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (projekt Perły Nauki) Wielokryterialna metoda wspomagająca dobór i ocenę odnawialnych źródeł energii (OZE), grant naukowy, 15.05.2023-14.05.2027, wartość: 165000 zł,

5. Klimek J., wykonawca, CHANSE, Ludzie w Logistyce Cyfrowej (HuLog) , grant naukowy, 2022-2024,
6. Ławicka M. (kierowniczka projektu), Gadomska-Lila K., Rudawska A., Soroka-Potrzebna H., US jako partner w dużym projekcie międzynarodowym Interreg South Baltic CONSIDERATION: COmpeteNces – Inclusive Digital GrEen TransformaTION, projekt Badawczo-wdrożeniowy, 2023-2026,
7. Wiścicka-Fernando M., Misiak-Kwit S., wykonawca, Interreg”Jarmark Bożonarodzeniowy w Eberswalde z udziałem polskich i niemieckich rzemieślników , projekt badawczy 2023-2024,
8. Łobacz K. (kierownik ze strony US), Tylżanowski R. (wykonawca), Czerniachowicz B. (wykonawca) ,Erasmus+ ,”Co-Creation Aid Kit 4.0”, grant naukowy, 2022-2024, wartość: 1 300 000 zł,
9. Markiewicz J., Beyer K., Łabuz A., Łobacz K, Niedzielski P., Erasmus+, Fairpreneurs: Ethical, Fair and Green Youth Entrepreneurship Education in line with the Sustainable Development Goals, projekt naukowy, 2022-2025, wartość: 250 000 EUR.

Dążąc do doskonalenia umiejętności dydaktycznych kadra WEFiZ brała aktywny udział w mobilności międzynarodowej w ramach programu ERASMUS+ zarówno do krajów programu, jak również krajów partnerskich. Wyjazdy obejmowały mobilność dydaktyczną STA i mobilność szkoleniową STT. Szczegółowe informacje o mobilności międzynarodowej w latach 2019-2024 znajdują się w załącznikach 4.6 i 4.6a. Mobilność obejmowała m.in.: Universitatea 1 Decembrie 1918 din Alba Iulia w Rumunii, Università degli studi di Cagliari we Włoszech, Universidad de Córdoba w Hiszpanii, Hochschule Osnabrück Campus Lingen/Ems w Niemczech, Haliç University - Instanbul w Turcji, University of Oulu w Finlandii, University of Dubrownik w Chorwacji, Econex Verkehrsconsult GmbH w Niemczech. Część pracowników na co dzień prowadzi zajęcia w języku obcym (głównie angielskim) w ramach oferty dostępnej dla studentów kierunku PI oraz na innych kierunkach studiów. Wysokie kompetencje do prowadzenia zajęć w języku obcym znajdują odzwierciedlenie w obecności Uniwersytetu Szczecińskiego w prestiżowym międzynarodowym rankingu Times Higher Education World University Rankings 2025 (THE to jedno z najbardziej prestiżowych i wpływowych źródeł informacji o szkolnictwie wyższym na świecie, ocenia uniwersytety z całego świata pod kątem różnych wskaźników, takich jak jakość nauczania, badania naukowe, liczba cytowań, umiędzynarodowienie oraz współpraca z przemysłem). W rankingu Times Higher Education Uniwersytet Szczeciński uplasował się w grupie 1501+, co oznacza, że zajmuje pozycję powyżej 1500, a jego klasyfikacja jest współdzielona z innymi uczelniami z Polski. Znalazł się w grupie razem z uczelniami takimi jak Politechnika Białostocka, Uniwersytet Łódzki i Uniwersytet Śląski.

Kadra nauczycieli akademickich WEFiZ bierze także udział w wymianie między ośrodkami naukowymi w ramach działań visiting professors. Przykłady takich inicjatyw przytoczono w tabeli 4.2.

Tabela 4.2. Zestawienie pracowników będących profesorami wizytującymi na uczelniach zagranicznych za lata 2019-2024

Lp.	Imię i nazwisko	Czas trwania współpracy	Gdzie był realizowany wyjazd: Uczelnia / instytut	Charakter pobytu, przykłady aktywności
Katedra Organizacji i Zarządzania				
1.	Monika Klein	1.03.2023 - obecnie	Universitu of Creative Arts, UK	Profesor wizytujący, wykłady i ćwiczenia prowadzone dla studentów tejże Uczelni;
2.	Monika Klein	1.09.2024	University of Wismar, Niemcy	Pracownik naukowy

Katedra Zarządzania Transportem				
3.	Adam Pawlicz	Luty Czerwiec 2019	Vidzemes Łotwa	Augstskola, Profesor wizytujący. 45 godzin zajęć dydaktycznych. Konsultacje naukowe
Katedra Marketingu				
4.	Edyta Rudawska	2 lata	Washington Department of Business Management	College, Visiting professor
5.	Katedra Zarządzania Przedsiębiorstwem			
6.	Katarzyna Szopik- Depczyńska	20.11- 20.12.2024	University of Messina	Visiting Professor

Kierownicy poszczególnych katedr dokładają także starań, aby umożliwić studentom WEFiZ udział w zajęciach prowadzonych przez zagranicznych wykładowców. W tabeli 4.3. dokonano zestawienia takich wizyt za lata 2019-2024, w ramach których studenci ocenianego kierunku mogli brać udział.

Tabela 4.3. Zestawienie profesorów wizytujących w Katedrach realizujących zajęcia na WEFiZ 2019-2024

Lp.	Imię i nazwisko	Uczelnia i instytut	Czas trwania /Czas współpracy	Charakter pobytu: przykłady tytułów wykładów, innych aktywności realizowanych podczas pobytu
Katedra Logistyki				
1.	Wolfgang Albrecht	Universität Greifswald	01.11.2024- 30.06.2025	Współpraca naukowa, zajęcia z przedmiotów: logistics, international logistics, supply chain management
Katedra Informatyki w Zarządzaniu				
2.	Varun Gupta	University of Alcala, Spain	9.12.2022- 8.1.2023	Charakter pobytu – naukowy: badania nt. Prototyping Technology Adoption among Business Libraries for Rural Health Innovations
Katedra Organizacji i Zarządzania				
3.	PhD Roberto Bruni	University of Cassino / Department of Economics and Law	Maj/Czerwiec 2022	Pobyt w ramach programu Erasmus +, obejmujący przeprowadzenie wykładów dla studentów pod tytułem “Marketing value co creationdriven: the management perspective”, a także spotkanie z kołem naukowym “Inicjatywa”.
4.	PhD Elif Yücebaş	Dokuz Eylül University/ Department of Management and Organization	Maj 2022	Pobyt w ramach programu Erasmus+, obejmujący wykłady prezentujące wyniki badań zrealizowanego projektu pod tytułem “Professional Memory of Izmir: Professions Sunk Into Oblivion”
Katedra Zarządzania Kapitałem Ludzkim				
5.	prof. Alicja Winnicka-Wejs	Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach	01.10-31.12.2023	Staż naukowy
6.	dr Agnieszka Piasecka	Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej	01-30.11.2024	Staż naukowy
Katedra Zarządzania Przedsiębiorstwem				

7.	Dr. Eslam AbdAllah	Concordia University of Edmonton	30.05.2023	Wykłady realizowane w ramach programu Erasmus. Ze studentami kierunku przedsiębiorczość i inwestycje (2. rok PI, gr. 281) poprowadzono wykład pt. "Quantum Computing Technology and Security Issues".
8.	Giuseppe Iopollo	University of Messina	9-13.01.2023	Staż STT w ramach programu ERASMUS+
9.	Prof. Mark Loo	Concordia University of Edmonton	11.05.2023	VIII warsztaty Workshop in Management, Szczecin, US
10.	Prof. Maurizio Lanfranchi, Prof. Carlo Giannetto Prof. Angelina De Pascale	University of Messina	06.2024	zajęcia z kierunkiem PI w ramach ERASMUS+ STA

Inne formy międzynarodowej współpracy obejmują np. (załącznik 4.6a):

1. dr hab. Anna Pluta Strengthening VET professionals for promoting cross-border mobility in apprenticeships, realizowanego w ramach programu ERASMUS+. Projekt realizowany przez partnerów z Włoch, Hiszpanii, Polski - udział w gronie ekspertów projektu;
2. dr Roman Tylżanowski - recenzent naukowy w Procedia Computer Science;
3. dr hab. Katarzyna Szopik-Depczyńska, prof. US, recenzentka pracy doktorskiej mgr Victorii Wolf pt. The measurement of the impact of a startup orientated cooperative innovation strategy on the innovation potential of companies in the German and Polish industry - UEP University of Applied Science Fresenius, Idstein;
4. dr Katarzyna Łobacz - recenzent rozprawy doktorskiej: Alan Labas, The nature of professional small business advisor knowledge and the knowledge transmission process: A Regional Australian perspective Federation University Australia, 2019;
5. dr Joanna Rzempała - kierownik międzynarodowego projektu IPMA Kids, międzynarodowy asesor w zakresie standardu IPMA Project Excellence(Baseline) IPMA Global - organizacja i prowadzenie warsztatów dla dzieci w ramach projektu IPMA Kids.

Pracownicy, prowadzący zajęcia na WEFiZ (w tym na PI) pełnią także rozmaite funkcje w organizacjach i stowarzyszeniach naukowych. Dzięki temu aktywnie uczestniczą w kształtowaniu środowiska naukowego w Polsce i na świecie, wyznaczając trendy w badaniach, ale także w procesie dydaktyki. Przykładami tego typu organizacji są m.in. (więcej w załączniku do Raportu nr 4: Z_4_Char_kadry).

1. Stowarzyszenie Instytut Badań nad Innowacjami i Przedsiębiorczością,
2. Polskie Towarzystwo Zarządzania Innowacjami,
3. Polskie Towarzystwo Ekonomiczne,
4. Stowarzyszenie Absolwentów i Przyjaciół Nauk Ekonomicznych przy Mickiewicza 66.
5. TNOiK, oddział w Szczecinie,
6. Stowarzyszenie Academia,
7. Rada Ekspertów Instytutu Wiedzy i Innowacji,
8. Centrum Badań Socjologicznych (Ukraina),
9. European Financial Management Association, 2019 – 2020,
10. Society for the Study of Emerging Markets, 2018 – 2019,

11. Inicjatywa 7/4/3,
12. The Center for American Studies,
13. "II Congreso Internacional de Digitalización y Negocio", wydarzenie kulturalno-akademickie zorganizowane przez Uniwersytet Katolicki w Ávili,
14. International KES Silver Member - Society: Intelligent Systems,
15. Polskie Stowarzyszenie Programu Neurologiki,
16. EBES Eurasia Business and Economics Society.

O wysokiej jakości działalności naukowej i dydaktycznej pracowników Instytutu Zarządzania (w tym prowadzących zajęcia na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje) świadczą liczne nagrody, przyznawane przez rozmaite gremia. Tabela 4.4. zawiera zestawienie przykładów nagród pracowników IZ w latach 2023-2024. Wykaz nagród za lata 2020-2022 – załącznik 4.7.

Tabela 4.4. Wykaz nagród pracowników IZ 2023-2024

rok	Rodzaj nagrody	Laureaci
2023	NAGRODY REKTORA	dr hab. Radosław Miśkiewicz, prof. US II° naukowa dr hab. Katarzyna Szopik-Depczyńska, prof. US II° naukowa dr hab. Paweł Ziemba II° naukowa prof. dr hab. Edyta Rudawska II° naukowa dr Marcin Rabe II° naukowa dr hab. Marek Kunasz, prof. US II° naukowa dr hab. Jarosław Korpysa, prof. US II° naukowa dr hab. Jakub Swacha, prof. US II° naukowa dr Elżbieta Szaruga II° naukowa dr hab. Ewa Mazur-Wierzbicka, prof. US II° naukowa dr hab. Marzena Frankowska, prof. US II° naukowa dr hab. Katarzyna Gadomska-Lila, prof. US organizacyjna indyw. I° dr Mateusz Piwowarski organizacyjna indyw. I° dr Andrzej Rzeczycki organizacyjna indyw. I° prof. dr hab. Kesra Nermendorganizacyjna I° dr hab. Małgorzata Łatuszyńska, prof. US organizacyjna I° dr hab. Wojciech Drożdż, prof. US naukowa dr hab. Jarosław Wątróbski, prof. US naukowa
	ZACHODNIOPOMORSKIE NOBLE	dr hab. Jarosław Wątróbski, prof. US
	NAGRODA MINISTRA EDUKACJI I NAUKI 2023	dr hab. inż. Paweł Ziemba, prof. US
	NAUKOWIEC ROKU	dr hab. Wojciech Drożdż, prof. US
	NAJLEPSZY MŁODY NAUKOWIEC	mgr Aleksandra Bączkiewicz – LAUREATKA dr Elżbieta Szaruga – WYRÓŻNIENIE
2024	NAGRODY REKTORA	dr hab. inż. Jarosław Wątróbski, prof. US naukowa II dr hab. Jarosław Korpysa, prof. US naukowa II dr hab. Katarzyna Szopik-Depczyńska, prof. US naukowa II dr hab. inż. Paweł Ziemba, prof. US naukowa II mgr Aleksandra Bączkiewicz (młody naukowiec) naukowa II dr hab. Jakub Swacha, prof. US naukowa II

		dr Marcin Rabe naukowa II dr hab. Krzysztof Błoński, prof. US naukowa II dr hab. Katarzyna Gadomska-Lila, prof. US naukowa II dr inż. Mateusz Piwowarski organizacyjna I dr Andrzej Rzeczycki (młody naukowiec) organizacyjna I dr hab. Wojciech Drożdż, prof. US organizacyjna II dr hab. Marek Kunasz, prof. US dydaktyczna prof. dr hab. Kesra Nermend organizacyjna I dr hab. Małgorzata Łatuszyńska, prof. US organizacyjna I
	ZACHODNIOPOMORSKIE NOBLE	dr hab. inż. Paweł Ziemba, prof. US
	NAUKOWIEC PRZYSZŁOŚCI 2024	dr Karolina Beyer – nominacja

Źródło: opracowano na podstawie danych z Działu Nauki i Projektów Naukowych US

Nagrody Rektora US przyznawane zgodnie z zapisami [Statutu US](#) (zał. 1.1) oraz [Zarządzeniem nr 91/2021 Rektora US](#) z dnia 29 kwietnia 2021 r. w sprawie ustalenia Regulaminu podziału funduszu nagród i ich przyznawania nauczycielom akademickim w Uniwersytecie Szczecińskim, zaktualizowane (zał. 4.8), [Zarządzeniem nr 20/2022 Rektora US](#) z dnia 28 lutego 2022 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustalenia Regulaminu podziału funduszu nagród i ich przyznawania nauczycielom akademickim w US (zał. 4.9).

Zachodniopomorskie Noble z kolei to prestiżowa nagroda nadawana przez Kapitułę Zachodniopomorskiego Klubu Liderów Nauki od 2001 r. w ośmiu dyscyplinach naukowych: humanistycznych, medycznych, ekonomicznych, podstawowych, technicznych, rolniczych, o morzu i od 2008 r. – artystycznych. Celem konkursu jest wyłonienie najważniejszych osiągnięć naukowych dokonywanych przez naukowców województwa zachodniopomorskiego. Podstawowym kryterium w konkursie są publikacje w czasopismach z tzw. listy filadelfijskiej.

Nagroda Ministra Edukacji i Nauki przyznawana jest zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie nagród (<https://dn.usz.edu.pl/wp-content/uploads/Rozporzadzenie-Ministra-Szkolnictwa-Wyzszego-w-sprawie-nagrod.pdf>). Konkurs na: Najlepszego Młodego Naukowca Uniwersytetu Szczecińskiego regulują: [Zarządzenie nr 4/2023](#) Rektora US w spr. regulaminu konkursu na Najlepszego Młodego Naukowca w Uniwersytecie Szczecińskim i Załącznik do zarządzenia nr 4 2023, a Konkurs na Naukowca Roku Uniwersytetu Szczecińskiego regulują: [Zarządzenie nr 3.2023](#) w spr. regulaminu konkursu na Naukowca Roku Uniwersytetu Szczecińskiego, Załącznik nr 1 do zarządzenia nr 3 2023, Załącznik nr 2 do zarządzenia nr 3 2023.

Przygotowanie merytoryczne kadry do prowadzenia zajęć potwierdzone jest szeroko pojętą aktywnością w sferze dydaktyki. Wśród przykładów takich działań wyróżnić można:

1. Staże zagraniczne kadry w ramach mobilności międzynarodowej (zał. 4.6, 4.6a).
2. Opieka nad licznymi kołami naukowymi aktywnie działającymi na WEFiZ.
3. Organizacja zajęć studyjnych dla studentów w różnych instytucjach oraz współpraca z Akademickim Inkubatorem Przedsiębiorczości i Akademickim Biurem Karier US. Udział w warsztatach organizowanych przez ABK US oraz organizacja wycieczek dydaktycznych dla studentów promujących ideę przedsiębiorczości.
4. Organizacja warsztatów na temat przedsiębiorczości – cykliczne warsztaty „Workshop in management”, których celem jest zaprezentowanie studentom praktycznej wiedzy z zakresu

zakładania i prowadzenia własnej działalności gospodarczej. W ramach warsztatów organizowane są spotkania z przedsiębiorcami regionu północno-zachodniego.

5. Prowadzenie zajęć w językach obcych (głównie angielskim).
6. Aktywny udział w Zespołach ds. Jakości i Programów Kształcenia.
7. Promotorstwo i recenzowanie prac dyplomowych.

Nauczyciele akademicki, prowadzący zajęcia na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje, posiadają ugruntowaną wiedzę merytoryczną i praktyczną wynikającą również z doświadczenia w pracy zawodowej na uczelni wyższej i w sferze biznesu. Łączenie obu tych wymiarów jest szczególnie istotne dla jakości kształcenia na kierunku o profilu praktycznym, który charakteryzuje kierunek przedsiębiorczość i inwestycje. Korzystając z doświadczenia w biznesie, prowadzący mogą efektywniej kształtować postawy przedsiębiorcze wśród studentów kierunku, dyskutować praktyczne aspekty zakładania i prowadzenia własnej działalności gospodarczej, wychodzić naprzeciw konkretnym praktycznym oczekiwaniom studentów, które dotyczą rozmaitych aspektów przedsiębiorczości. Szczegółowe informacje o doświadczeniu zawodowym kadry, prowadzącej zajęcia na kierunku PI w roku akademickim 2024/25 prezentuje załącznik nr 4 Charakterystyka kadry (Folder: Cz_III_Załączniki uzupełniające;Z_4_Char_kadry). Wśród pracowników z bogatym doświadczeniem zawodowym, wyniesionym z praktyki gospodarczej wymienić można m.in.:

1. dr Monika Różycka: 2023 do dziś. Ekspert. Technopark Pomerania. Szczeciński Park Naukowo-Technologiczny. Dyrektor Zarządzający „Centrum Medyczne Słowik” w Szczecinie. Współpraca na rynku biznesowym w zakresie projektów związanych z opracowywaniem strategii, koncepcji rozwoju, modeli biznesowych, restrukturyzacji, audytów, badań i raportów dla małych, średnich i dużych przedsiębiorstw w wielu różnych branżach oraz innych organizacji i instytucji. Dyrektor ds. Organizacji i Zarządzania. Stowarzyszenie Zachodniopomorskie Forum Wodociągowe. Kierownik Działu Audytu Wewnętrznego i Zarządzania Strategicznego. Pełnomocnik Prezesa ds. Zintegrowanego Zarządzania Jakością. Pełnomocnik ds. Strategii i Systemów Zarządzania. Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Szczecinie. Doradca restrukturyzacyjny Prezesa Zarządu Zarząd Morskich Portów Szczecin-Świnoujście. Audytor Wiodący. TÜV Rheinland Polska. Opracowanie „Koncepcji restrukturyzacji w Zarządzie Morskich Portów Szczecin i Świnoujście SA”, „Strategii Rozwoju Port Rybacki Gryf Sp. z o.o. do 2014 r. Członek Zarządu (Likwidator). Elstar Spółka Akcyjna w Stargardzie Szczecińskim i inne.
2. dr Barbara Czerniachowicz: PwC Advisory Sp. z o.o. Sp. k. (od 2014 roku do chwili obecnej) – konsultant, doradca. Instytut Analiz i Ekspertyz Gospodarczych Sp. z o.o. – współpraca jako ekspert od 2021. Konsorcjum F5 Consulting Sp. z o.o. (2014-2015) – konsultant, doradca. M4 Management Polska Sp. z o.o. (2014-2016) – konsultant, doradca. Doradztwo dla Jednostek Administracji Publicznej: Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie, Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wielkopolskim, Pierwszego Urzędu Skarbowego w Szczecinie, Urzędu Skarbowego w Drawsku Pomorskim, Archiwum Państwowego w Koszalinie, Okręgowego Urzędu Miar w Szczecinie, Wojewódzkiej Inspekcji Transportu Drogowego w Gorzowie oraz w Poznaniu, Inspekcji Weterynaryjnej Wojewódzkiego Inspektoratu Weterynarii w Katowicach i w Zielonej Górze, Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Gorzowie Wielkopolskim (2018-2022) i inne.
3. dr Anna Bielawa: doświadczenie w prowadzeniu jednoosobowej działalności gospodarczej Ami Agency, zajmującej się działalnością marketingową, 2010 – 2011 specjalista ds. jakości – Budtrans, Marcin Solecki.

4. mgr Julia Klimek: współpraca z przedsiębiorstwami w zakresie usług zarządzania finansowego (analiza finansowa, planowanie finansowe, ocena i planowanie strategii w przedsiębiorstwie, ocena projektów inwestycyjnych, dobór i optymalizacja struktury kapitału, przygotowywanie wszelkiego rodzaju analiz oraz wyliczeń niezbędnych do sporządzenia sprawozdania finansowego, analiza strategiczna). Od 2013 – współpraca z praktyką gospodarczą i instytucjami sektora publicznego w zakresie projektowania i realizacji badań jakościowych dla podmiotów gospodarczych: Znaczenie sieci wiedzy dla wzrostu i przetrwania małych firm w obliczu kryzysu zdrowotno-gospodarczego; okres realizacji projektu: 2020-2021; celem projektu była analiza wpływu sieci wiedzy na wzrost i przetrwanie małych firm w obliczu kryzysu zdrowotno-gospodarczego. Instytucja finansująca/Program: Regionalna Inicjatywa Doskonałości, Stanowisko: członek zespołu.
5. dr Hubert Pachciarek: Od 2017 r. Dyrektor Centrum Transferu Technologii Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie. Od 2018 r. Prezes Centrum Innowacyjnych Technologii Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie sp. z o.o. - spółki celowej PUM. Od 2022 r. Członek Rady Nadzorczej Instytutu Badań Genetycznych sp. z o.o. Członek Porozumienia Spółek Celowych. Członek Porozumienia Akademickich Centrów Transferu Technologii. Ekspert w procesie aktualizacji Regionalnej Strategii Innowacyjności. Jako prezes spółki celowej współtwórca 5 spółek typu spin-off - spółek technologicznych powstałych z udziałem twórców technologii - naukowców.
6. mgr Marcin Podlewski: Funkcjonariusz Zespołu Wykładowców oraz Wydziału Postępowañ Kontrolnych, Centralne Biuro Antykorupcyjne, Delegatura CBA w Szczecinie, 2018 – do teraz. Asystent sędziego - Sąd Rejonowy Szczecin Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie, VII Zamiejscowy Wydział Karny w Policach, 2018. Działalność gospodarcza na własny rachunek w formie JDG (Ruchome placówki gastronomiczne - PKD 56.10.B), 2011.
7. dr Katarzyna Kazojć - Prezes Zarządu Fundacji Biznes Innowacje Networking (od kwietnia 2019 r.) – m.in. organizacja Plebiscytu Równa Firma oraz Menedżer Roku, Biznesowych warsztatów kreatywnego pisanie, projektu "Mam talent... - moje predyspozycje zawodowe"; Prezes Zarządu Dental Service Sp. z o.o. (od sierpnia 2022 r.); 3 TinB Consulting Katarzyna Kazojć (od października 2021) – usługi doradcze i szkoleniowe z obszaru zarządzania przedsiębiorstwem.
8. dr Karolina Beyer – właścicielka platformy wymiany wiedzy i usług consultingowych CreateYourBusiness (karolinabeyer.pl) (od 2018); doświadczenie w bankowości (mBank, BGK).

Warto także nadmienić, iż kadra dydaktyczna stale doskonali własne kompetencje dydaktyczne i naukowe, uczestnicząc w wielu szkoleniach w Polsce i poza granicami polski (Załącznik 4 Charakterystyka kadry: Z_4_Char_kadry), m.in.:

1. mgr M. Podlewski - Szkolenie TRAIN THE TRAINER – trening kompetencji dla zaawansowanych szkoleniowców, Warszawa, Przemysława Kutnyja z Training Tree z siedzibą w Warszawie, 2023-2024.
2. dr M. Rozkrut - szkolenie: Szkoła tutorów akademickich, 2022, organizator: Collegium Wratislaviense, szkolenie: AI w dydaktyce, grudzień, 2023, Collegium Wratislaviense, szkolenie: Szkoła Mentorów dla nauczycieli akademickich i pracowników administracyjnych, styczeń 2024, Collegium Wratislaviense.
3. dr A. Malkowska – Szkolenie z podstaw tworzenia kursów na potrzeby zdalnego nauczania w platformie Moodle, online, US, 24.09.2024, Wizerunek podczas rozmowy rekrutacyjnej, Polska Fundacja Przedsiębiorczości, prowadzenie: Magdalena Adler, 12.09.2023. Przygotowanie nowoczesnych prezentacji, Akademickie Piątki Przystani Nauki, prowadzenie: Anna Falkowska,

24.03.2023. Wywieranie wpływu, manipulacja i gry psychologiczne, Polska Fundacja Przedsiębiorczości, prowadzenie: Elżbieta Stelmach, 14.09.2023 i inne.

4. dr O. Pilipczuk - Różnice pokoleniowe w zespole - Jak budować relacje i współpracę? Pokolenie X, Millenialsi, Gen Z, 10 Maja 2024, Warszawa, on-line. Future Skills. Certyfikat "Błędy w komunikacji popełniane w pracy - Jak ich unikać?" Polska Fundacja Przedsiębiorczości 24.06.2024, Szczecin i inne.
5. dr W. Leoński - Udział w warsztatach Generation Blockchain organizowanych przez Frankfurt School Blockchain Center, Niemcy, 12-16 czerwca 2023. Udział w warsztatach - Tworzenie prezentacji interaktywnych i filmów 03.02.2023, cel szkolenia: Cel Poznanie metod przekazania wiedzy w atrakcyjnej formie przekazu z wykorzystaniem prezentacji i filmów, niezbędnych do zrozumienia procesów poznawczych w edukacji akademickiej. Prowadząca Anna Falkowska, Akademickie Piątki Przystanki Nauki i inne.
6. dr hab. A. Pluta prof. US - Udział w szkoleniu z „Podstaw tworzenia kursów na potrzeby zdalnego nauczania w platformie Moodle”, 9.10.2023 (prowadzenie: K. Mielko) – certyfikat 024/10/2023; seminarium nt. „Analiza i interpretacja danych w badaniach jakościowych”, 18.01.2023 r., Szczecin (prowadzone przez prof. B. Glińska); webinar nt. „Talking a Heart Centered Approach to Leadership”, 18.10.2023 r., on-line, organizowany przez The Blanchard Institute (USA), seminarium nt. „Migracja ma płeć. Na obcej ziemi” – organizowane przez Fundację „Kobiety Wędrownie” – 22.11.2023 r. – Kampus Cukrowa Uniwersytet Szczeciński, warsztaty nt. „Wypalenia zawodowego”, 31.04.2022, Szczecin i inne.

Dzięki realizacji idei uczenia się przez całe życie nauczyciele akademicy na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje przekazują wiedzę, wykorzystując najnowsze metody i narzędzia dydaktyczne (w tym platformy nauczania zdalnego np. Teams i Moodle). Dbałość o wysoki poziom jakości kształcenia w aspekcie praktycznym, to także inicjowanie i rozwój współpracy kadry dydaktycznej i studentów na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje. Współpraca owa przejawia się m.in poprzez:

1. Współorganizowanie warsztatów, np. cykliczne warsztaty „Workshop in Management” (zaangażowanie studentów obejmuje pomoc przy organizacji samego wydarzenia, ale także aktywny udział w warsztatach). Cel warsztatu: współpraca z otoczeniem społ.-gosp. w województwach lubuskim i zachodniopomorskim, uświadomienie studentom i doktorantom możliwości szerokiej współpracy z przedsiębiorcami – pod kątem praktyk, pisania prac dyplomowych czy zaliczeniowych, prowadzenia analiz na rzecz praktyki oraz rozwiązywania bieżących problemów organizacji w oparciu o rzeczywiste dane i potrzeby organizacji. W ramach warsztatów zorganizowano wizyty studyjne w przedsiębiorstwach.
2. Współorganizowanie konferencji, np. cykliczna Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Economy, Management, Environment” (pomoc w organizacji przedsięwzięcia, aktywny udział w sesjach posterowych z referatem), cykliczna Krajowa Konferencja Naukowa „Zarządzanie Innowacjami w gospodarce” (pomoc w organizacji przedsięwzięcia oraz udział w obradach konferencji) i inne.
3. Wspólne przygotowanie i przeprowadzenie projektów, których celem jest nabywanie przez studentów praktycznych kompetencji organizowania i koordynowania przedsięwzięć w ramach pracy zespołowej. Są to np. projekty realizowane w ramach przedmiotu przedsiębiorczość: Szafa gra w Klubie Studenckim Szafa - przegląd talentów muzycznych wśród studentów (relacja Uniwizji i NiusRadio), Stworzenie letniej Strefy Chillu przy wejściu do WEFiZ, Noc Superbohaterów w klubie Coyote, Milionerzy edycja studencka - przeprowadzenie gry wzorowanej na teleturnieju telewizyjnym na Wydziale w SIL, Studencki seans filmowy w kinie Helios - specjalny seans studencki

filmu Oppenheimer, Stand-up na Wydziale Open Mic - wydarzenie dla studentów, którzy chcieli spróbować swoich sił jako stand-uperzy i inne.

4. Praca w ramach kół naukowych – cykliczne spotkania organizacyjne, przygotowywanie wniosków o finansowanie koła naukowego, rozliczanie działalności koła naukowego, opracowywanie planów działania koła, działania rekrutacyjne, działania promujące US i inne. Aktywności w ramach kół naukowych przygotowują praktycznie studentów do przyszłych zadań menedżerskich w przedsiębiorstwach.
5. Wspólne badania i przygotowywania referatów naukowych, np. dr M. Szczepkowska i Anhelina Linyk (II rok PI), współpraca nad projektem naukowym „Studenci wobec przedsiębiorczości” - cząstkowe wyniki dotyczące grupy studentek wybranych kierunków zostały zaprezentowane podczas XII Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Economy, Management, Environment”, WEFiZ, US, 22-23.11.2022r., dr Roman Tylżanowski i Aleksander Maj (III rok PI), 10-11.2019, realizacja projektu „Biznesowe warsztaty kreatywnego pisania”, którego celem było przeprowadzenie warsztatów tworzenia haseł o tematyce biznesowej i organizacja wystawy plakatów z tymi hasłami - prace organizacyjne związane z realizacją projektu i inne.

Mając na uwadze przytoczone wcześniej informacje o: zakresie prowadzonych badań, publikacjach, organizowaniu i udziale w konferencjach, grantach i projektach naukowych i dydaktycznych, mobilności, pełnionych funkcjach w organizacjach i stowarzyszeniach naukowych, nagrodach, osiągnięciach dydaktycznych, doświadczeniu zawodowym i procesie rozwoju zawodowego, można stwierdzić, iż nauczyciele akademicy oraz inne osoby prowadzące zajęcia na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje wykazują odpowiednio wysokie kompetencje merytoryczne do przygotowania i właściwego przebiegu procesu kształcenia studentów na ocenianym kierunku. Struktura posiadanych kompetencji, w tym także wyniesionych z praktyki gospodarczej (doświadczenie zdobyte w sferze biznesu), umożliwiają prawidłową realizację zajęć o charakterze praktycznym. Dodatkowo nauczyciele akademicy posiadają kompetencje dydaktyczne, związane z prowadzeniem zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, umożliwiające prawidłową realizację zajęć. Zasady prowadzenia takich zajęć reguluje [Zarządzenie Nr 7/2023 Rektora](#) Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 18 stycznia 2023 r. w sprawie zasad organizacji i prowadzenia w Uniwersytecie Szczecińskim zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (zał. 4.10), zgodnie z którym Nauczyciel może prowadzić zajęcia w trybie kształcenia na odległość, jeżeli odbył szkolenie przygotowujące do pracy w tym trybie lub posiada certyfikat potwierdzający umiejętności i kompetencje do pracy w tym trybie. W związku z powyższym US przy wsparciu Uczelnianego Centrum Informatycznego organizuje dla nauczycieli akademickich szkolenia w zakresie wykorzystania środków komunikacji elektronicznej, tj. platformy Moodle, MS Teams oraz szkolenia tematyczne, na przykład w postaci specjalnej instrukcji. Dodatkowo uruchomione były także systematyczne konsultacje indywidualne z pracownikami Uczelni odpowiadającymi za przystosowanie i obsługę systemu informatycznego zapewniającego możliwość zdalnego nauczania oraz system reagowania indywidualnego, podczas których nauczyciele akademicy mogli uzyskać każdorazowo adekwatną pomoc zarówno dotyczącą prowadzenia zajęć w sposób zdalny, funkcjonalności platform, jak i przeprowadzania w ten sposób zaliczeń. Było to możliwe poprzez wideopojęcia na platformie MS Teams i telefonicznie. Stale monitorowano potrzeby i przy zauważonym zwiększeniu zainteresowania dodatkowym narzędziem IT lub zwiększoną funkcjonalnością platformy Moodle czy narzędzi Office 365 prośby były weryfikowane i narzędzia sukcesywnie wdrażane. Dotyczyło to na przykład zmiany ustawień w Office 365, doinstalowanie pluginów do Moodle, instalacji nowej wersji Moodle.

Polityka kadrowa realizowana na Uniwersytecie Szczecińskim zapewnia zarówno wysoką jakość prowadzonych zajęć dydaktycznych, jak i możliwość przygotowania studentów do działalności naukowej i zawodowej. Pensum dydaktyczne nauczycieli akademickich zatrudnionych na stanowiskach badawczo-dydaktycznych definiowane jest przez §39 Regulaminu pracy Uniwersytetu Szczecińskiego (zał. 4.11) i wynosi: 180 h dla profesora; 195 h dla profesora uczelni; 210 h dla adiunkta ze stopniem naukowym doktora habilitowanego; 225 h dla adiunkta ze stopniem naukowym doktora; 240 h dla asystenta. W ramach stanowisk dydaktycznych Regulamin pracy określa pensum w następującym wymiarze: profesor dydaktyczny (300 h); adiunkt dydaktyczny (345 h); wykładowca, starszy wykładowca (360 h) i lektor, instruktor (540 h). Regulamin określa również obniżone pensum dla pracowników pełniących funkcje kierownicze na Uczelni.

Szczegółowy przydział zajęć oraz obciążenie godzinowe nauczycieli prowadzących zajęcia na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje w roku akademickim 2024/2025 zostały przedstawione w załączniku 4 – Z_4_Char_kadry oraz załączniku 2 – Z_2_obsada_zaj (Część III załączniki uzupełniające).

Udział zajęć prowadzonych przez nauczycieli akademickich zatrudnionych na podstawowym miejscu pracy na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje spełnia wymagania określone w art. 73 ust. 2 pkt.1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (załącznik 2 – Obsada_zajęć_24_25).

Za politykę kadrową Instytutu odpowiada Dyrektor Instytutu (zgodnie z §75 ust. 11 Statutu Uniwersytetu Szczecińskiego, zał. 1.1). Natomiast, obowiązek przeprowadzenia zajęć dydaktycznych w określonym wymiarze i na wskazanym kierunku studiów zleca pracownikowi dziekan, biorąc pod uwagę (§113 Statutu Uniwersytetu Szczecińskiego):

- 1) propozycje obsady osobowej sformułowane przez Zespół kierunku;
- 2) potrzebę możliwie równomiernego obciążania nauczycieli akademickich obowiązkami

Dydaktycznymi.

W praktyce, proces przypisania pracowników na Wydziale Ekonomii, Finansów i Zarządzania (WEFiZ) rozpoczyna się od wprowadzenia ich kandydatur do bazy danych przez Zastępców Dyrektorów Instytutów. Ostateczną akceptację obsady zajęć podejmuje Prodziekan ds. kształcenia.

Przy planowaniu obsady zajęć uwzględnia się zgodność dorobku naukowego z zakresem merytorycznym prowadzonych przedmiotów w danej dyscyplinie oraz doświadczenie dydaktyczne prowadzących. Kierownicy Katedr dbają o równomierne rozłożenie godzin zajęć pomiędzy pracowników, zgodnie z obowiązującymi wymogami i potrzebami dydaktycznymi. Wykłady oraz seminaria dyplomowe są powierzone osobom z co najmniej stopniem naukowym doktora, posiadającym odpowiedni dorobek naukowy i doświadczenie dydaktyczne.

Rekrutacja nauczycieli akademickich na Uniwersytecie Szczecińskim odbywa się zgodnie z postanowieniami Statutu Uniwersytetu, w tym Działu IX oraz załącznika 6 do Statutu IS regulującego zasady konkursów na stanowiska nauczycieli akademickich (zał. 1.1), a także Regulaminu pracy US (zał. 4.11). W Instytucie Zarządzania inicjatorem zatrudnienia nowego pracownika jest Kierownik Katedry, który składa wniosek do Dyrektora Instytutu. Po uzyskaniu opinii Rady Naukowej i zgody Rektora US ogłaszany jest konkurs na stanowisko. Wybór kandydata jest następnie zatwierdzany przez Rektora, po czym formalności przejmuje Dział Kadr.

Uniwersytet Szczeciński wspiera rozwój kompetencji dydaktycznych i naukowych swoich pracowników, oferując szeroką gamę szkoleń (zał. 4.12), w tym m.in.: zaawansowane techniki w MS Word, praca z grafiką w pakiecie MS Office, narzędzia do analizy danych ankietowych (MS Excel, MS Forms), czy wprowadzenie do MapInfo i QGIS. Natomiast, Uczelniane Centrum Informatyczne

odpowiedzialne jest za szkolenie kadry w zakresie kompetencji prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Dodatkowo funkcjonuje [Repozytorium szkoleń i kursów](#), umożliwiające zgłaszanie nowych propozycji szkoleniowych oraz udział w oferowanych kursach.

Instytut Zarządzania organizuje także seminaria naukowe, mające na celu rozwijanie kompetencji kadry akademickiej. Przykładowe tematy seminariów z ostatnich lat obejmowały metodologię badań naukowych, zastosowanie metaanalizy oraz skuteczne publikowanie w wysoko punktowanych czasopismach.

Ocena okresowa nauczycieli akademickich odbywa się zgodnie z [Zarządzeniem nr 142/2023 Rektora](#) Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 4 grudnia 2023 r. (zał. 4.13) wraz załącznikiem określającym szczegółowe kryteria oceny okresowej nauczycieli akademickich oraz [Zarządzeniem nr 106/2024 Rektora](#) Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 28 maja 2024 r. (zał. 4.14). Pracownicy są oceniani w trzech obszarach: działalność badawcza (parametr A), dydaktyczna (parametr B) i organizacyjna (parametr C). Wyniki oceny stanowią podstawę do ewentualnych działań doskonalących, zwłaszcza w przypadku ocen negatywnych. Ocena okresowa przeprowadzana jest za pośrednictwem systemu informatycznego Baza Osiągnięć Pracownika i jest przeprowadzana obowiązkowo nie rzadziej niż raz na cztery lata oraz nie częściej niż raz na dwa lata zatrudnienia nauczyciela akademickiego. Nauczyciel akademicki podlegający ocenie okresowej otrzymuje dostęp do arkusza oceny okresowej w systemie BOP, ma obowiązek wypełnić arkusz oceny i przekazać go w systemie BOP odpowiednio komisji oceniającej albo rektorskiej komisji oceniającej za pośrednictwem odpowiednio właściwej sekcji ds. nauki albo Działu Nauki i Projektów Naukowych w terminie wskazanym w harmonogramie. Nauczyciel akademicki ma obowiązek zapoznać się z wynikiem oceny okresowej w terminie 3 dni roboczych od dnia zawiadomienia go o dokonaniu tej oceny. Potwierdza ten fakt w systemie BOP. Nauczycielowi akademickiemu przysługuje odwołanie do rektora, za pośrednictwem rektorskiej komisji oceniającej, w terminie 14 dni od dnia zapoznania się z wynikiem oceny okresowej.

Jakość zajęć dydaktycznych jest monitorowana zarówno przez hospitacje prowadzone przez Kierowników Katedr, jak i ankietyzację przeprowadzaną wśród studentów. Zasady i procedury przeprowadzania hospitacji i wizytacji obowiązujące w Uniwersytecie Szczecińskim określone zostały w [Zarządzeniu nr 38/2022 Rektora](#) Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 8 kwietnia 2022 r. (zał. 4.15) zmienione [Zarządzeniem nr 165/2022](#) Rektora US z dnia 28 listopada 2022 (zał. 4.15a). W celu podniesienia jakości kształcenia studentów i doktorantów oraz doskonalenia umiejętności dydaktycznych nauczycieli akademickich w Uniwersytecie Szczecińskim przeprowadzane są hospitacje zajęć dydaktycznych (planowane) oraz wizytacje zajęć dydaktycznych (nieplanowane). Dziekan opracowuje zbiorcze sprawozdanie z hospitacji zajęć dydaktycznych przeprowadzonych na Wydziale w danym roku akademickim według wzoru. Z wynikami analizy i rekomendacjami dziekan zapoznaje radę dydaktyczną wydziału, a następnie przekazuje je prorektorowi właściwemu ds. kształcenia w terminie do 30 września danego roku akademickiego. W uzasadnionych przypadkach mogą być przeprowadzone wizytacje zajęć dydaktycznych (nieplanowane). Wizytacje mają charakter interwencyjny i mogą być przeprowadzane w dowolnym terminie. Podczas wizytacji ocenie podlega problem stanowiący powód wniosku o wizytację.

Na Uniwersytecie Szczecińskim realizowane są również badania dotyczących jakości kształcenia. Aspekt ten regulowany jest przez [Zarządzenie nr 144/2023 Rektora](#) US z dnia 4 grudnia 2023 r. (zał. 4.16). System badań dotyczących jakości kształcenia stanowi integralną część Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (USZJK) w Uniwersytecie Szczecińskim. Za szczególnie ważny element

systemu badań dotyczących jakości kształcenia uznaje się ogólnouniwersyteckie badania ankietowe (OBA), dotyczące m.in.: oceny nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, w zakresie wypełniania przez nich obowiązków związanych z kształceniem; oceny jakości kształcenia na kierunku studiów.

Badania ankietowe dotyczące oceny nauczycieli akademickich prowadzone są wśród studentów na wszystkich kierunkach, poziomach i formach studiów oraz wśród doktorantów, w każdym semestrze studiów. Natomiast, badania ankietowe dotyczące oceny jakości kształcenia na kierunku przeprowadzane są w semestrze letnim, z zastrzeżeniem, że w przypadku, gdy studia zgodnie z programem studiów kończą się w semestrze zimowym badanie przeprowadzane będzie w semestrze zimowym dla studentów ostatniego semestru studiów. OBA są realizowane z wykorzystaniem uczelnianego systemu informatycznego, a nadzór nad przeprowadzeniem OBA sprawuje prorektor ds. kształcenia. Ankiety zapewniają anonimowość respondentów, a ich wyniki są udostępniane wyłącznie w formie zbiorczych raportów, które nie pozwalają na identyfikację konkretnych osób. Wyniki te służą do podejmowania działań doskonalących proces kształcenia oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich.

System wsparcia i rozwój kompetencji dydaktycznych i naukowych.

Uniwersytet Szczeciński oferuje szereg szkoleń i kursów wspierających rozwój kompetencji dydaktycznych i naukowych nauczycieli akademickich. Repozytorium szkoleń i kursów, dostępne on-line, pozwala pracownikom zarówno na zgłaszanie propozycji autorskich szkoleń, jak i rejestrowanie się na dostępne programy. Przykłady szkoleń to m.in.: zaawansowane techniki formatowania tekstu w MS Word, analiza danych ankietowych w MS Excel i MS Forms, a także wprowadzenie do narzędzi GIS i SEO. Działania te są uzupełniane przez organizację seminariów naukowych, które umożliwiają nauczycielom akademickim rozwijanie umiejętności badawczych. Od 2020 roku w Instytucie Zarządzania zrealizowano liczne seminaria naukowe prowadzone przez uznanych ekspertów, które poruszały tematy takie jak metaanaliza w naukach o zarządzaniu, metodologia badań jakościowych, czy publikowanie w wysoko punktowanych czasopismach. Ponadto, nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje aktywnie uczestniczyli w inicjatywie szkoleń pt. Akademickie Piątki Przystani Nauki, stanowiących cykl wydarzeń on-line skierowany do naukowców i kadry dydaktycznej zachodniopomorskich uczelni publicznych realizowany w terminie od 17 czerwca 2022 roku do 31 lipca 2023 roku (załącznik nr 4 Charakterystyka kadry: Z_4_Char_kadry). Warsztaty te pozwoliły poszerzyć kompetencje w zakresie rozwoju osobistego, kompetencje biznesowe, innowacyjne i edukacyjne.

System motywacyjny i polityka rozwoju kadry naukowej na Uniwersytecie Szczecińskim

W Uniwersytecie Szczecińskim wdrożono system motywacyjny, którego celem jest wspieranie i promowanie nauczycieli akademickich osiągających wybitne wyniki w działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej. Za wybitne publikacje naukowe pracownikom przysługuje dodatkowe wynagrodzenie, zgodnie z zasadami określonymi w [Zarządzeniu nr 27/2024 Rektora](#) Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 5 marca 2024 r. w sprawie zasad przyznawania i wysokości dodatkowego wynagrodzenia dla nauczycieli akademickich za wybitne publikacje naukowe opublikowane w 2024 r. z późn. zm. (zał. 4.17). System motywacyjny wobec pracowników badawczo-dydaktycznych jest ściśle powiązany z rezultatami ich pracy badawczej i dydaktycznej. Uczelnia prowadzi politykę promowania pracowników o największych osiągnięciach naukowych, dydaktycznych, organizacyjnych w postaci nagród Rektora. W Uczelni tworzy się fundusz nagród dla nauczycieli akademickich, z którego corocznie przyznawane są z okazji Dnia Edukacji Narodowej nagrody za osiągnięcia naukowe, dydaktyczne,

organizacyjne albo za całokształt dorobku. Ze środków tego funduszu przyznawane są również nagrody w ramach konkursu na Naukowca Roku Uniwersytetu Szczecińskiego oraz nagrody indywidualne za wyjątkowe osiągnięcie naukowe. Regulamin ten regulują zapisy [Zarządzenia nr 91/2021 Rektora US](#) z dnia 29 kwietnia 2021 r. (zał. 4.8) oraz zmiany wprowadzone Zarządzeniem nr 20/2022 Rektora US z dnia 28 lutego 2022 r. (zał. 4.9).

Ponadto, Uniwersytet wdrożył system indywidualnego planowania rozwoju pracowników naukowych, regulowany [Zarządzeniem nr 52/2022 Rektora US](#) z dnia 4 maja 2022 r. (zał. 4.18).

Indywidualny plan rozwoju pracownika składa się z następujących części:

- 1) pierwszej - obejmującej punktowane publikacje naukowe niebędące monografiami naukowymi lub monografiami naukowymi pod redakcją, które pracownik zamierza opublikować w pierwszym lub drugim roku ewaluacyjnym;
- 2) drugiej - obejmującej punktowane publikacje naukowe niebędące monografiami naukowymi lub monografiami naukowymi pod redakcją, które pracownik zamierza opublikować w trzecim lub czwartym roku ewaluacyjnym;
- 3) trzeciej - obejmującej inne aktywności wskazane przez dyrektora instytutu, tworzonej na polecenie dyrektora instytutu, jeśli wymaga tego rozwój dyscypliny naukowej.

Z zastrzeżeniem, iż pracownik prowadzący badania naukowe w dziedzinie nauk humanistycznych, społecznych lub teologicznych albo biorący udział w ich prowadzeniu, który w okresie ewaluacji opublikuje monografię naukową lub monografię naukową pod redakcją, poza realizacją powyższych obowiązków składa indywidualny plan wydawniczy obejmujący monografie naukowe lub redakcje monografii naukowych zaplanowane w całym okresie ewaluacyjnym, z wyodrębnieniem tych, które mają być wydane w Wydawnictwie Naukowym Uniwersytetu Szczecińskiego.

Co roku pracownicy składają sprawozdania z realizacji tych planów, które są analizowane przez Dyrektorów Instytutów.

Zapewnienie równego traktowania i przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom

Uniwersytet Szczeciński podejmuje szereg działań mających na celu zapewnienie równego traktowania wszystkich członków społeczności akademickiej oraz ochronę przed mobbingiem i dyskryminacją.

[Zarządzeniem nr 165/2024 Rektora](#) Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 1 października 2024 r. wprowadzono Regulamin przeciwdziałania mobbingowi (zał. 4.19). Regulamin ustala zasady przeciwdziałania temu zjawisku w Uczelni. Zawiera on m.in.: ogólne zasady wewnętrznej polityki antymobbingowej, obowiązki Uczelni i pracownika w zakresie kształtowania relacji pracowniczych, precyzuje zachowania o charakterze mobbingu, określa działania pracodawcy na poszczególnych etapach postępowania oraz procedury postępowania w poszczególnych przypadkach mobbingu. Regulamin ma wspomóc prowadzenie wewnętrznej polityki antymobbingowej.

Na Uczelni funkcjonuje również Regulamin przeciwdziałania dyskryminacji wprowadzony [Zarządzeniem nr 21/2022 Rektora US](#) z dnia 2 marca 2022 r. (zał. 4.20).

Uniwersytet Szczeciński wprowadził również Plan Równości, w tym Plan Równości Płci na lata 2022–2024 [Zarządzeniem nr 114/2022 Rektora US](#) (zał. 4.21). Plan Równości to dokument zawierający całokształt zobowiązań i działań, których celem jest promowanie równości w Uniwersytecie Szczecińskim, w tym równości płci, a także różnorodności i integracji w społeczności akademickiej Uczelni.

Natomiast [Uchwałą nr 124/2021 Senatu US](#) z dnia 23 listopada 2021 r. wprowadzono Kodeks etyki nauczyciela akademickiego (zał. 4.22). Określa on zasady postępowania etycznego, którymi nauczyciel

akademicki kieruje się jako pracownik Uniwersytetu Szczecińskiego oraz jako uczestnik życia publicznego.

Za realizację działań w zakresie równego traktowania odpowiada Pełnomocniczka Rektora ds. równego traktowania, dr hab. M. Guzowska, prof. US., do której obowiązków należy m.in.: odejmowanie działań mających na celu pełne poszanowanie i urzeczywistnienie zasady równego traktowania i przeciwdziałania dyskryminacji ze względu na jakąkolwiek cechę, w szczególności ze względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, religię, narodowość, pochodzenie etniczne, przekonania polityczne, wyznanie lub bezwyznaniowość, światopogląd, status społeczny i ekonomiczny, orientację seksualną i tożsamość płciową.

Rozstrzygnięcie sporów i przeciwdziałanie konfliktom

Na Uniwersytecie Szczecińskim funkcjonują mechanizmy służące rozwiązywaniu sporów i przeciwdziałaniu konfliktom w społeczności akademickiej, w tym:

- Komisja Pojednawcza, powołana [Zarządzeniem nr 09/2021 Rektora US](#) oraz regulowana [Zarządzeniem nr 101/2022](#) Rektora US (zał. 4.23 i 4.24).
- Komisja Antymobbingowa, powołana na mocy [Zarządzenia nr 154/2020](#) i Zarządzenia [151/2022 Rektora US](#) (zał. 4.25; 4.25a).
- Komisja Dyscyplinarna, działająca zgodnie z [Uchwałą Senatu nr 75/2020](#) (zał. 4.26).

Działalność powyższych komisji pozwala na polubowne rozpatrywanie sporów oraz skuteczne reagowanie na przypadki naruszeń zasad współżycia społecznego.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Kierunek przedsiębiorczość i inwestycje jest realizowany na Wydziale Ekonomii Finansów i Zarządzania, który obejmuje dwa kampusy: Cukrowa i Mickiewicza. Na terenie kampusu Cukrowa zlokalizowana jest baza dydaktyczno-naukowa. Studenci mogą także korzystać z biblioteki znajdującej się na terenie kampusu Mickiewicza.

Zaplecze dydaktyczne dedykowane studentom kierunku przedsiębiorczość i inwestycje, znajduje się w budynkach przy ulicy Cukrowej 8 i 12. Obejmuje ono 3 budynki o powierzchni użytkowej: budynek A – 4735,0 m², budynek B – 2580,70 m² oraz budynek SIL – 8425,74 m². Przestrzeń ta umożliwia realizację różnych projektów dydaktyczno-badawczych. W obiektach kampusu Cukrowa znajduje się 27 sal dydaktycznych i 15 sal seminaryjnych o łącznej powierzchni 2324,00 m², z 1605 miejscami dla studentów, a także 10 laboratoriów komputerowych, w skład których wchodzi 198 stanowisk komputerowych, z dostępem do Internetu, które są wyposażone w rzutniki multimedialne, biblioteka wraz z czytelnią, dziekanat, pomieszczenia administracyjne oraz pokoje dla wykładowców. Dodatkowo na terenie budynków zlokalizowane są pokoje socjalne: dla pracowników naukowo-dydaktycznych (s. 614, SIL 101, SIL 143, SIL 201, SIL 251) oraz pracowników administracyjnych (s. 214). Na terenie Wydziału znajduje się również specjalnie zaaranżowana przestrzeń socjalna dla studentów, która stanowi miejsce sprzyjające odpoczynkowi, integracji oraz regeneracji sił między zajęciami. Jest ona zlokalizowana w łączniku pomiędzy budynkiem A oraz SIL. W przestrzeni tej studenci mają dostęp do wygodnych miejsc siedzących, stołów oraz stref relaksu wyposażonych w miękkie kanapy. Dodatkowo w przestrzeni tej znajduje się stół do tenisa stołowego, stół do bilarda, stół do piłkarzyków, a także aneks kuchenny, w którym studenci mogą przygotowywać sobie posiłki. Studenci mogą w tym miejscu nie tylko odpocząć, ale także pracować nad projektami czy przygotowywać się do zajęć. Przestrzeń ta jest również dostosowana do osób z niepełnosprawnościami. Informacje nt. wyposażenia poszczególnych sal zawiera załącznik 5.1.

Należy podkreślić, że w salach dydaktycznych sukcesywnie zwiększa się liczba monitorów interaktywnych (na chwilę obecną w 12 salach), co znacząco podnosi standard prowadzenia zajęć oraz jakość procesu kształcenia. Monitory te umożliwiają wykładowcom korzystanie z nowoczesnych narzędzi multimedialnych. Dzięki dużym ekranom dotykowym, zarówno wykładowcy, jak i studenci mogą wchodzić w interakcje z wyświetlanymi materiałami, co sprzyja większemu zaangażowaniu podczas zajęć. Ich instalacja jest częścią działań uczelni mających na celu rozwój infrastruktury dydaktycznej zgodnie z wymaganiami współczesnego rynku pracy oraz rosnącymi oczekiwaniami studentów w zakresie nowoczesnych technologii edukacyjnych.

Stan techniczny wszystkich budynków, sal, pomieszczeń bibliotecznych, jest regularnie poddawany przeglądom okresowym w celu oceny stanu bezpieczeństwa i higieny pracy. Potwierdzeniem dokonywanych przeglądów są protokoły pokontrolne (załącznik 5.2). Zaliczyć można do nich chociażby: Protokół z kompleksowej kontroli stanu bezpieczeństwa i higieny pracy w obiekcie Cukrowa 8; Protokół z kompleksowej kontroli stanu bezpieczeństwa i higieny pracy w obiekcie Cukrowa 12; Protokół z kompleksowej kontroli stanu ochrony przeciwpożarowej Cukrowa 8; Protokół z kompleksowej kontroli stanu ochrony przeciwpożarowej Cukrowa 12; Protokół z okresowej kontroli stanu technicznego obiektu budowlanego Cukrowa 8, budynek dydaktyczny, segment A i B; Protokół z okresowej kontroli stanu technicznego obiektu budowlanego Cukrowa 12, budynek dydaktyczny SIL.

Na Wydziale podejmowane są działania, których celem jest zapewnienie osobom niepełnosprawnym równych szans edukacyjnych. Infrastruktura w obu kampusach WEFiZ jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. W obiektach znajdują się windy oraz specjalne podjazdy dedykowane osobom poruszającym się na wózkach inwalidzkich. Komfortowe warunki studiowania dla osób niepełnosprawnych zapewniają również szerokie korytarze oraz przestronne pomieszczenia. Na parkingach wyznaczono miejsca postojowe dla osób z niepełnosprawnościami. Znajdujące się w budynkach toalety są przystosowane do ich potrzeb. Specjalistyczne tablety, zakupione w ramach projektu Maximus realizowanego przez Uniwersytet Szczeciński (nr projektu UDA-POWR.03.05.00-00-A031/20 w ramach Działania 3.5 Kompleksowe Programy Szkół Wyższych, Priorytet III Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju, Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój), umożliwiają korzystanie z tłumacza języka migowego. Urządzenia te dostępne są m.in. w dziekanatach na kampusach Cukrowa i Mickiewicza oraz w Akademickim Biurze Karier zlokalizowanym w budynku SIL na kampusie Cukrowa. Ponadto, uczelnia zadbała o poprawę dostępności dla osób słabosłyszących i niedosłyszących, wyposażając sześć sal dydaktycznych na kampusie Cukrowa (S 314, S 315, S 316, S 323, S 324, S 325) w nowoczesne pętle indukcyjne, które ułatwiają odbiór przekazywanych treści. Liczba sal dydaktycznych i seminaryjnych, laboratoriów oraz stanowisk pracy, a także ich powierzchnia, wyposażenie i dostępne zasoby, w tym specjalistyczne oprogramowanie i materiały dydaktyczne, zostały dostosowane do wielkości grup studenckich oraz specyficznych wymagań programowych na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje. Dzięki temu infrastruktura uczelni zapewnia optymalne warunki do realizacji procesu kształcenia, umożliwiając zarówno efektywne prowadzenie zajęć, jak i rozwijanie praktycznych umiejętności studentów.

Infrastruktura informatyczna stanowi kluczowy element bazy dydaktycznej wspierającej proces kształcenia na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje. Uczelnia zapewnia nowoczesne narzędzia umożliwiające zarówno tradycyjne formy nauczania, jak i kształcenie na odległość. Studenci oraz pracownicy mają dostęp do systemu e-learningowego (platforma Moodle), który umożliwia realizację zajęć w formie zdalnej, a także wspiera samodzielne przyswajanie wiedzy dzięki interaktywnym materiałom dydaktycznym, testom i ćwiczeniom. Obecnie platforma e-learningowa wykorzystywana jest w ramach zajęć z takich przedmiotów jak: szkolenie biblioteczne, szkolenie BHP, szkolenie e-learningowe.

Na Wydziale funkcjonuje rozbudowana infrastruktura serwerowa obejmująca: 7 sztuk serwerów (5 Cisco, 2 Dell) do systemu wirtualizacji VmWare (łączne dane: CPU: 140 sztuk (311.86 GHz), RAM: 1.12 TB, Pamięć Masowa: 82.81 TB), serwery Wirtualne RDS (Remote Desktop Services) z oprogramowaniem do prowadzenia zajęć wraz z dostępem do oprogramowania z domu: (Comarch Optima, Insert Nexo, Insert GT, OptiPromag, Symfonia, Symfonia R2płatnik, PłatnikZUS, Eureka, Doctor Coster, iScala). Usługa RDS umożliwia dostęp do oprogramowania w salach lub z domu bez konieczności jego instalowania na komputerze klienta. Aplikacja jest przesyłana za pomocą technologii RemoteAPP firmy Microsoft.

Infrastruktura informatyczna oraz specjalistyczne oprogramowanie są dostosowane do wymagań procesu kształcenia na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje oraz potrzeb współczesnego rynku pracy, zapewniając studentom możliwość zdobywania praktycznych umiejętności z wykorzystaniem zaawansowanych technologii. W ramach realizowanych zajęć wykorzystywane jest różnorodne oprogramowanie dostępne na stanowiskach komputerowych (zał. 5.3). Wymienić można chociażby: MS Windows 11 (w s. 124 i s. 125), MS Windows 10 (pozostałe sale laboratoryjne), Microsoft Office Professional Plus 2021, serwery WWW, bazy danych, środowiska programistyczne, pakiety finansowo-księgowo, zintegrowane systemy zarządzania, zintegrowane systemy informatyczne, pakiety do

obliczeń naukowych, inżynierskich i symulacji komputerowych, pakiety do zarządzania procesami biznesowymi, pakiety graficzne, pakiety komputerowego wspomaganie projektowania. W procesie dydaktycznym wykorzystywane są oprogramowania klasy Business Intelligence, takie jak Microsoft Power BI, które umożliwiają analizę danych i podejmowanie decyzji na podstawie informacji biznesowych. Dodatkowo studenci mają dostęp do środowisk developerskich, takich jak np. Inteli Idea. Poza tym studenci mogą również korzystać z pakietu Statistica, wykorzystywanego do analiz statystycznych. Przykładami zajęć, w trakcie których wykorzystuje się specjalistyczne oprogramowania są: narzędzia informatyczne w małej firmie (iFirma – program do prowadzenia księgowości wewnątrz firm), marketing w małej firmie (Miro – cyfrowa platforma współpracy zaprojektowana w celu ułatwienia zdalnej i rozproszonej komunikacji w zespołach oraz zarządzania projektami; CANVA – narzędzie do projektowania graficznego online), wykorzystanie mediów społecznościowych w zarządzaniu małą firmą (Synthesia – oprogramowanie służące do tworzenia treści wideo generowanych przez sztuczną inteligencję; Midjourney – program, który umożliwia tworzenie obrazów poprzez wprowadzanie tekstowych opisów), zarządzanie strategiczne małą firmą (Delegation Poker - Management 3.0 – narzędzie, które pomaga w zarządzaniu zespołami i organizacjami), zarządzanie projektami w małej firmie (Trello – aplikacja internetowa służąca do zarządzania tablicami kanban; Asana – internetowa i mobilna platforma „zarządzania pracą”), gra decyzyjna (Marketplace – platforma symulacji biznesowych). Wykorzystanie na zajęciach prowadzonych przez pracowników kierunku przedsiębiorczość i inwestycje specjalistycznego oprogramowania, gier oraz symulacji zostało zestawione w załączniku 5.4.

Laboratoria na uczelni nie są udostępniane studentom do samodzielnego użytkowania bez nadzoru pracownika. Jednakże zainstalowane na serwerach uczelnianych oprogramowanie jest również dostępne na komputerach w czytelnicy znajdującej się na kampusie Cukrowa. Czytelnia umożliwia korzystanie z zasobów wszystkim zainteresowanym studentom w godzinach pracy biblioteki: od poniedziałku do czwartku w godzinach 9:00–19:00, w piątki od 9:00 do 15:00 oraz w soboty zjazdowe od 9:00 do 14:00. Instalacją i konfiguracją oprogramowania w czytelnicy zajmują się pracownicy Uczelnianego Centrum Informatycznego (UCI) na wniosek prowadzących laboratoria. Dodatkowo studenci mają możliwość pracy w laboratoriach pod nadzorem pracowników badawczo-dydaktycznych podczas konsultacji, w miarę dostępności sal komputerowych. Takie rozwiązanie zapewnia nie tylko odpowiedni poziom wsparcia merytorycznego, ale także umożliwia korzystanie z zaawansowanych narzędzi w środowisku dydaktycznym, co znacząco podnosi jakość procesu kształcenia i pozwala na rozwój umiejętności praktycznych.

Infrastruktura US umożliwia łatwy i bezpieczny dostęp do Internetu dzięki usłudze EDUROAM. Jest to międzynarodowa sieć bezprzewodowa (WiFi), która zapewnia bezpłatny dostęp do Internetu zarówno studentom, jak i pracownikom uczelni. Aby skorzystać z tej usługi, konieczne jest posiadanie aktywnego konta poczty elektronicznej w domenie @usz.edu.pl. Konto uczelniane umożliwia nie tylko korzystanie z Internetu na terenie kampusów Uniwersytetu Szczecińskiego, ale także na obszarze innych jednostek akademickich i instytucji uczestniczących w projekcie EDUROAM w Polsce oraz innych krajach europejskich. Dzięki temu studenci i pracownicy mogą swobodnie łączyć się z siecią podczas konferencji, wymian międzynarodowych, czy wizyt na innych uczelniach, co znacząco ułatwia współpracę naukową i edukacyjną. Rozwiązanie to gwarantuje stabilność i bezpieczeństwo połączeń internetowych oraz umożliwia korzystanie z zasobów cyfrowych uczelni w sposób szybki i wygodny, zarówno lokalnie, jak i podczas międzynarodowych podróży edukacyjnych.

Systemem służącym do obsługi studentów, doktorantów oraz pracowników Uniwersytetu Szczecińskiego, zarówno wykładowców, jak i pracowników administracyjnych (np. z dziekanatu), jest

system Prodziekan. Jego główną zaletą jest to, że użytkownicy logują się do niego za pomocą swoich uczelnianych kont pocztowych, które są tworzone w ramach platformy Microsoft Office 365. System oferuje intuicyjny i prosty interfejs, co znacząco usprawnia codzienne obowiązki administracyjne, takie jak wypełnianie ocen czy generowanie raportów końcowych. Do elektronicznego zarządzania dokumentacją wykorzystywany jest z kolei system EZD PUW. Z systemu korzystają zarówno pracownicy naukowo-dydaktyczni, jak i pracownicy administracyjni. Umożliwia on wykonywanie w nim czynności kancelaryjnych, dokumentowanie przebiegu załatwiania spraw oraz gromadzenie i tworzenie dokumentów elektronicznych. Dostęp do systemu EZD jest możliwy tylko z komputerów służbowych za pośrednictwem wewnętrznej, administracyjnej sieci US lub za pomocą połączenia VPN. W przypadku jakichkolwiek problemów związanych z wykorzystaniem systemu, wsparcie udzielają pracownicy Uczelnianego Centrum Informatycznego (UCI). Instrukcje merytoryczne zamieszczone są również na stronie internetowej <https://dokumenty.usz.edu.pl/ezd/>.

W trakcie pandemii, kiedy większość zajęć odbywała się w trybie zdalnym, wykorzystywano aplikację Microsoft Teams, dostępną w ramach Microsoft Office 365, z której bezpłatnie korzystali wszyscy studenci i pracownicy uczelni. Aby zapewnić sprawne logowanie oraz prowadzenie zajęć, pracownicy Uczelnianego Centrum Informatycznego (UCI) przygotowali specjalną instrukcję, która została opublikowana na stronie internetowej uczelni. Dodatkowo, w procesie kształcenia zdalnego, istniała możliwość korzystania z Platformy Moodle, która stanowiła alternatywne narzędzie do organizacji nauki online. Wszystkie wymienione narzędzia – Microsoft Teams, Moodle oraz inne platformy edukacyjne – umożliwiają zarówno synchroniczną, jak i asynchroniczną interakcję między studentami a wykładowcami, co sprzyja elastycznemu modelowi kształcenia. Dzięki nim studenci mogą mieć dostęp do materiałów dydaktycznych opracowanych w formie elektronicznej, co szczególnie ułatwia naukę osobom z różnymi rodzajami niepełnosprawności. Kształcenie na odległość, realizowane przy użyciu tych nowoczesnych technologii, stanowi doskonałe wsparcie dla studentów i pozwala na bardziej efektywne przyswajanie wiedzy w różnych trybach nauczania.

Co roku komisja powoływana przez Dziekana dokonuje oceny stanu ilościowego, dostępności oraz stanu technicznego infrastruktury dydaktycznej Wydziału, zwracając uwagę na jej zgodność z wymaganiami procesu edukacyjnego. Ponadto, administracja centralna uczelni przeprowadza regularne przeglądy techniczne oraz oceny stanu infrastruktury. Na bieżąco monitorowaniem stanu bazy dydaktycznej zajmuje się Kierownik ds. administracji, wspierany przez podległych mu pracowników, którzy odpowiedzialni są za utrzymanie infrastruktury w dobrym stanie technicznym. Dodatkowo, stan bazy dydaktycznej jest corocznie oceniany przez studentów za pomocą ankiety online, która zawiera pytanie dotyczące ich zadowolenia z infrastruktury wspomagającej kształcenie na kierunku. Dzięki temu uczelnia uzyskuje cenne informacje zwrotne, które pozwalają na identyfikowanie obszarów wymagających poprawy oraz wprowadzanie odpowiednich działań mających na celu podniesienie jakości infrastruktury dydaktycznej.

Aby zapewnić odpowiednią ilość, wysoką jakość oraz sprawność użytkowania infrastruktury informatycznej i oprogramowania, na Wydziale prowadzone są następujące działania:

- Przegląd sprzętu komputerowego. Co najmniej raz w roku, a w razie potrzeby częściej, przeprowadzany jest przegląd sprzętu komputerowego w laboratoriach. Na podstawie wyników przeglądu opracowywany jest harmonogram modernizacji, który jest realizowany w zależności od dostępnych środków finansowych. Tego typu działania pozwalają na systematyczną aktualizację zasobów sprzętowych, zapewniając ich zgodność z wymaganiami dydaktycznymi.
- Bieżąca aktualizacja oprogramowania. Regularnie, przynajmniej raz na semestr, przeprowadzany jest przegląd, aktualizacja oraz instalacja niezbędnego oprogramowania.

Rodzaj zainstalowanego oprogramowania wynika z bieżącego zapotrzebowania zgłaszanego przez wykładowców oraz studentów.

- Umożliwienie dostępu do licencjonowanego oprogramowania. Studenci, za pośrednictwem wykładowców, mogą wystąpić o dostęp do programów komputerowych, do których Wydział posiada licencje. Udostępnienie oprogramowania odbywa się w ramach dostępnych licencji.

W kampusie Cukrowa mieści się także biblioteka, która pełni istotną rolę w zapewnieniu wsparcia edukacyjnego i naukowego dla studentów oraz pracowników naukowo-dydaktycznych WEFiZ. Jej zadaniem jest nie tylko udostępnianie literatury niezbędnej w procesie kształcenia, ale również wspieranie prowadzonych badań naukowych. Biblioteka zajmuje nowoczesne pomieszczenia o łącznej powierzchni blisko 2000 m², zorganizowane na dwóch kondygnacjach. Użytkownicy mają do dyspozycji 310 miejsc siedzących, w tym 26 stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu i baz danych. Cała przestrzeń biblioteczna objęta jest zasięgiem wydziałowej sieci Wi-Fi. W przestrzeni wypożyczalni znajduje się 6 pokoi do pracy grupowej ("group rooms"), które mogą być wykorzystywane także do nauki indywidualnej. Dzięki takiemu rozwiązaniu studenci korzystają z przestrzeni bibliotecznej poza godzinami zajęć, w czasie otwarcia biblioteki.

Biblioteka oferuje wolny dostęp do całego księgozbioru, zarówno w czytelni, jak i w wypożyczalni. Zasoby obejmują:

- 42 517 woluminów, w tym 38 156 woluminów wydawnictw zwartych oraz 4361 woluminów wydawnictw ciągłych,
- depozyt z biblioteki Kampusu Mickiewicza, liczący 5500 woluminów.

Prenumerata obejmuje 17 tytułów czasopism polskich (m.in. *Marketing i Rynek, Organizacja i Kierowanie, Personel i Zarządzanie*) oraz 4 tytuły niemieckie (*Logistik fur Unternehmen, Internationales Verkehrswesen, HANSA, Die Bank – zeitschrift fur Bankpolitik Und Bankpraxis*).

Biblioteka Główna oraz biblioteki wydziałowe wykorzystują system Koha, uwzględniający zasady otwartego oprogramowania. Wszystkie zasoby biblioteczne znajdują się w katalogu online oraz w Repozytorium Publikacji i Bibliotece Cyfrowej US. Dzięki systemowi użytkownicy mogą korzystać z baz on-line w ramach licencji krajowych zakupionych przez Bibliotekę Główną. System Biblioteki Główny US zawiera także bazy danych tworzone przez pracowników Biblioteki Główny oraz bibliotek wydziałowych, w tym bazę publikacji pracowników naukowych US-Publi. W systemie Koha funkcjonują moduły gromadzenia książek (służy on do planowania i realizacji zakupów wydawnictw zwartych), opracowania, wypożyczalni międzybibliotecznej i czytelni. Dzięki zastosowanemu rozwiązaniu systemu bibliotecznego Koha, opartego na zasadach otwartego oprogramowania, użytkownicy mają możliwość przeglądania katalogu on-line, zarządzania swoimi wypożyczeniami oraz korzystania z zasobów cyfrowych. Biblioteka posiada system elektronicznego powiadamiania czytelników o terminach zwrotu materiałów bibliotecznych. Jeżeli wypożyczone egzemplarze nie zostaną zarezerwowane elektronicznie przez następnego czytelnika, istnieje możliwość przedłużenia terminu zwrotu książek osobiście w bibliotece, telefonicznie, jak również drogą mailową. Wprowadzono także możliwość rezerwowania pokoi do pracy, poprzez system z poziomu konta użytkownika. Rejestracja nowych użytkowników odbywa się w pełni elektronicznie, a książki można rezerwować i zamawiać on-line. Ze zdalnego dostępu z komputerów domowych (w przypadku niektórych baz z urządzeń mobilnych - tablet, komórka) mogą korzystać wszyscy autoryzowani użytkownicy, czyli pracownicy US oraz studenci i doktoranci.

Od 2014 r. biblioteka korzysta z systemu RFID, który umożliwia automatyzację procesów wypożyczania i zwrotu książek. Urządzenia samoobsługowe, takie jak kiosk wypożyczeniowy i wrzutnia, ułatwiają czytelnikom korzystanie z zasobów.

Studenci i pracownicy WEFiZ, posiadający aktywne konto biblioteczne, mają nieodpłatny dostęp do licznych polskich i zagranicznych baz danych, m.in.: JSTOR, EBSCO, PROQUEST, EMIS, Web of Science, Elsevier Science Direct, SpringerLink, CEEOL, LEGALIS, LEX, Notoria Serwis, Teylor&Francis. Dostęp do baz możliwy jest zarówno z komputerów w kampusie, jak i zdalnie, po odpowiednim skonfigurowaniu osobistego komputera.

Biblioteka oferuje wsparcie studentom i pracownikom WEFiZ w doborze literatury oraz efektywnym korzystaniu z baz danych. Od 2020 r. wprowadzono usługę "Zamów skan", umożliwiającą przesyłanie w formie elektronicznej fragmentów książek i artykułów zgodnie z przepisami prawa autorskiego. Regularnie prowadzone są zajęcia z podstaw informacji naukowej oraz szkolenia biblioteczne głównie dla grup seminaryjnych przygotowujących się do pisania prac.

Zasoby biblioteczne są systematycznie aktualizowane i dostosowywane do potrzeb studentów (w tym studentów kierunku przedsiębiorczość i inwestycje) oraz naukowców prowadzących zajęcia. Uzupełnienie księgozbioru oparte jest na tradycyjnych metodach, tzn. poprzez bieżące śledzenie przez pracowników biblioteki zapowiedzi wydawniczych wydawców oraz ofert księgarni.

W ramach procedury aktualizacji księgozbioru:

- prowadzący zajęcia oraz studenci mogą zgłaszać propozycje zakupu książek i materiałów dydaktycznych za pośrednictwem formularza „Zaproponuj książkę” na stronie Biblioteki Głównej US.
- pracownicy naukowci WEFiZ mają dostęp do pliku współdzielonego, w którym mogą zaproponować publikację, którą będą wykorzystywać podczas zajęć ze studentami.

Księgozbiór z dziedzin odpowiadających kierunkom studiów w Kampusie Cukrowa zawiera także Biblioteka Ekonomiczna w Kampusie Mickiewicza. W Bibliotece Ekonomicznej usytuowanej na dwóch piętrach w starej części kampusu Mickiewicza, działają: czytelnia czasopism i książek oraz wypożyczalnia. Biblioteka dysponuje łącznie 62 miejscami dla czytelników, z czego 24 to stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu i baz danych. Powierzchnia biblioteki wynosi 700 m². Pomieszczenia biblioteki znajdują się w zasięgu wydziałowej sieci Wi-Fi. Księgozbiór Biblioteki Ekonomicznej to 61 819 tys. vol. wydawnictw zwartych (z czego 19 523 znajduje się w wolnym dostępie) oraz blisko 22 tys. vol. wydawnictw ciągłych. W 2024 r. prenumerowanych było 52 tytuły czasopism polskich (m.in. *Forbes*, *HR Business Partner*, *Kwartalnik Nauk o Przedsiębiorstwie*, *My Company Polska*, *Nowy Przemysł*, *Przegląd Organizacji*, *Rynek Turystyczny*) oraz 4 tytuły zagraniczne (*Betriebswirtschaftliche Forschung Und Praxis*, *Controlling*, *Controlling & Management Review*, *Monthly Bulletin of Statistics*). Podobnie jak we wszystkich bibliotekach sieci użytkownicy społeczności akademickiej, posiadający ważne konto biblioteczne, mają nieodpłatny dostęp do wielu polskich i zagranicznych baz danych, m.in. CEEOL, EBSCO, EMIS, Notoria Serwis, PROQUEST, Scopus, Web of Science i in. Ponadto w bibliotece tworzona jest od 1993 r. i dostępna lokalnie baza bibliograficzna WINISIS, rejestrująca artykuły z czasopism oraz zeszytów naukowych prenumerowanych i opracowywanych w Bibliotece Ekonomicznej. Baza zawiera ponad 220 tysięcy rekordów. Biblioteka Ekonomiczna od 2013 r. należy także do Konsorcjum BazEkon.

Studenci kierunku przedsiębiorczość i inwestycje uprawnieni są do korzystania z zasobów Biblioteki Głównej US oraz pozostałych bibliotek wydziałowych. Zawarte porozumienia z wszystkimi publicznymi uczelniami Szczecina oraz Książnicą Pomorską gwarantują dostęp do zasobów bibliotek na podstawie karty międzybibliotecznej wydawanej w wypożyczalni Biblioteki Głównej US.

Biblioteka jest dostępna dla wszystkich czytelników, również tych ze szczególnymi potrzebami. Przy głównym wejściu od ul. Cukrowej 8 umieszczono platformę dla wózków i podjazdy umożliwiające samodzielny wjazd do biblioteki. Na terenie Czytelni i Wypożyczalni znajduje się winda dostosowana do rozmiarów wózków inwalidzkich. W ogólnodostępnych toaletach o odpowiednio zwiększonej

powierzchni zainstalowano pomocnicze uchwyty. Stanowiska komputerowe wyposażono w monitory 23-calowe z funkcją ustawienia kontrastu. Ponadto dostępne są specjalistyczne programy wspierające osoby niewidome i niedowidzące, takie jak: Ivona Reader, Win Braille czy NVDA.

Biblioteka dysponuje urządzeniem Clover 10. Jest to przenośna lupa elektroniczna z 10-calowym ekranem oraz ze zintegrowanym systemem dwóch kamer HD oferujących powiększony obraz doskonałej jakości oraz trzy tryby przeglądania. Ponadto została wyposażona w ekran IPS oraz w dwie kamery o rozdzielczości full HD, zapewniające doskonałą jakość obrazu na wszystkich poziomach powiększenia, zarówno z bliska, jak i z pewnego oddalenia, a także w trybie widoku lustra.

Dwa komputery wyposażono w klawiatury ZoomText, przez co pisanie dla osób z dysfunkcją wzroku stało się szybsze, łatwiejsze i przyjemniejsze. Klawiatura posiada wyraźne napisy na klawiszach, jest bardziej funkcjonalna i przyjazna w użyciu. Dodatkowo biblioteka dysponuje 2 zestawami klawiatur Sculpt Ergonomic Desktop, które zostały zaprojektowane z wykorzystaniem zasad ergonomii – podzielona klawiatura zapewnia nadgarstkom i przedramionom naturalną pozycję, a miękka podpórka dla dłoni daje oparcie nadgarstkom.

Zasoby biblioteczne są aktualne i zgodne z zakresem tematycznym oraz zasięgiem językowym. Różnorodne formy wydawnicze, tradycyjne oraz bazy dostępne zdalnie są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się oraz liczbą studentów na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje, zatem umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Współpraca na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest niezwykle istotna ze względu na profil praktyczny kierunku. Współpraca ta przyjmuje różne formy, opisane w dalszej części kryterium oraz przyjmuje charakter stały, systematyczny.

Aspekt współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym ma również swoje odzwierciedlenie w działaniach na poziomie Uczelni i Wydziału.

Jednym z działań w tym zakresie było powołanie 18.11.2021 [Rady Pracodawców przy Wydziale Ekonomii, Finansów i Zarządzania](#). Rada powołana została na kadencję 2021-2024 (zał. 6.1; 6.1a; 6.1b). Każdy kierunek studiów prowadzonych na WEFiZ ma powołaną indywidualną Radę Pracodawców.

Obecnie Zespół Kierunku przedsiębiorczość i inwestycje podjął prace nad rozszerzeniem składu Rady Pracodawców na kadencję 2025-2028. Członkami Rady Pracodawców kierunku przedsiębiorczość i inwestycje są menedżerowie zarządzający przedsiębiorstwami oraz właściciele małych firm (tabela 6.1). Niektórzy z nich są absolwentami Wydziału i kierunku przedsiębiorczość i inwestycje.

Tabela 6.1. Skład Rady Pracodawców kierunku przedsiębiorczość i inwestycje

Imię i nazwisko	Stanowisko/funkcja	Firma
Katarzyna Opiekulska-Sozańska	Dyrektor Zarządzająca	LSJ HR Group
Radosław Depczyński	Dyrektor Departamentu	Foton Novelty Group S.A.
Arkadiusz Gos	Strategic Account Manager	KanBo
Konrad Kijak	Dyrektor	Grupa Polmotor
Kamil Zieliński	Prezes Zarządu	Legal HR
Waldemar Dolinny	Właściciel	Dolla
Aleksandra Łowicz	Pełnomocnik Zarządu	The Customization Group Poland Sp. z o o
Kamil Doroszko	Właściciel	Labran Logistics
Mateusz Kur	Właściciel	Owocowy Świat

Do głównych zadań Rady Pracodawców należą m.in.: wyrażane opinii członków Rady dotyczących propozycji zmian w programach kształcenia w zakresie zajęć, treści programowych, praktyk studenckich, tematów prac dyplomowych, nowych specjalności oraz udział w spotkaniach tematycznych ze studentami.

Zespół Kierunku PI organizuje spotkania z członkami Rady Pracodawców kierunku PI, które stanowią ważne forum współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. W trakcie spotkań omawiany jest program studiów dla kierunku oraz konsultowane są efekty uczenia się (zał. 6.2). Aby proces współpracy z Radą Przedsiębiorców był adekwatny do profilu, kierunku czy celów kształcenia określonych w programie studiów Rada została zapoznana z najważniejszymi dokumentami i informacjami dotyczącymi kierunku przedsiębiorczość i inwestycje, m.in. związanymi z:

- programem studiów kierunku przedsiębiorczość i inwestycje,
- sylwetką absolwenta kierunku PI
- efektami uczenia się
- zajęciami i treściami zajęć

Celem spotkań Zespołu kierunku PI z Radą Pracodawców jest pozyskanie opinii w zakresie adekwatności programu studiów, efektów uczenia się, czy treści programowych zajęć z oczekiwaniami płynącymi z rynku pracy. Istotne jest również pozyskanie informacji od członków RP dot. luk kompetencyjnych u młodych pracowników (absolwentów Uczelni).

Przykładowo, wskazywana jest konieczność z jednej strony rozwijania wśród studentów kompetencji miękkich, a z drugiej strony kształtowanie umiejętności sprawnego poruszania się młodych pracowników czy właścicieli małych firm w przepisach prawnych. Na uwagę zasługuje również rozwijanie umiejętności w zakresie posługiwania się narzędziami sztucznej inteligencji, które mogą wspierać efektywność wykonywanych zadań na poszczególnych stanowiskach pracy (zał. 6.2).

Wskazane przez Pracodawców uwagi z ostatniego spotkania, są niezwykle istotne by przygotować studentów do aktualnych warunków i wymagań płynących z rynku pracy i szeroko rozumianych obszarów zawodowych. Zespół Kierunku podjął prace, by część sugestii miała swoje odzwierciedlenie w treściach zajęć realizowanych na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje.

Oprócz spotkań z członkami Rady Pracodawców ich opinie zbierane są również za pomocą ankiet. (zał. 6.3.), które skupiają się na uzyskaniu opinii o adekwatności realizowanych zajęć na kierunku, liczby godzin i formy realizowanych zajęć, efektów uczenia się, propozycji tematów/zagadnień prac dyplomowych ważnych z punktu widzenia praktyki gospodarczej i możliwości propozycji wykładu/spotkania dla studentów ze strony przedstawiciela Rady Pracodawców na określony temat. Członkowie Rady Pracodawców podejmują również aktywności na rzecz Uczelni i studentów PI, biorąc aktywny udział w konferencjach i warsztatach organizowanych na Wydziale (zał. 6.4).

Kolejnym ważnym punktem w zakresie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje są przyjęte w programie studiów zajęcia terenowe i praktyka zawodowa.

Zajęcia terenowe prowadzone są w ramach przedmiotów takich, jak:

- Podstawy ekonomiki przedsiębiorstw (15h; rok 1; sem. 1);
- Przedsiębiorczość (15h; rok 1, sem. 2);
- Tworzenie i funkcjonowanie małej firmy (15h, rok 2, sem. 3)
- Problemy biznesu w praktyce (15h; rok 2, sem. 3)
- Finansowanie małych firm (15h, rok 2, sem. 4) lub System wspierania małych firm (15h, rok 2, sem. 4) w zależności od wybranej specjalności

W ramach zajęć terenowych studenci mają możliwość bezpośrednich spotkań z przedstawicielami biznesu i instytucji wsparcia biznesu. Zajęcia te odbywają się często w placówkach poszczególnych firm i instytucji bądź spotkania z ich przedstawicielami odbywają się w siedzibie uczelni lub za pośrednictwem platformy MsTeams (zał. 6.5).

Przykładowo studenci w bieżącym roku akademickim odbyli spotkania w siedzibach firm: EURO CAPITAL DORADZTWO GOSPODARCZE Sp. z o. o. Sp. k.; Bart Agency; Hanseatic Produkcja Sp. z o.o.; Sumedi Sp. z o.o.; Erze Sp. z o.o.; COMLINE Polska Sp. z o.o.; spotkanie z panem Karolem Bulasińskim (Project Manager w firmie doradczej Zarzecki i Wspólnicy Sp. z o.o.).

Wytyczne dotyczące zgłaszania realizacji wyjazdów i wyjazdów studentów organizowanych poza siedzibą Uniwersytetu Szczecińskiego w ramach zajęć wynikających z programów studiów i obowiązków związanych z realizacją tych zajęć zawiera [Zarządzenie nr 137/2024 Rektora](#) Uniwersytetu Szczecińskiego (6.6), zmienione [zarządzeniem nr 204/2024 Rektora](#) Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 23 października 2024 r. (6.6a).

Studenci kierunku przedsiębiorczość i inwestycje mają również możliwość kontaktu z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego w ramach udziału w konferencjach organizowanych przez Katedrę Zarządzania Przedsiębiorstwem Instytutu Zarządzania US:

Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Zarządzanie innowacjami w gospodarce” oraz Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Economy, Management, Environment” (zał. 6.7; 6.7a; 6.7b). Konferencje te odbywają się cyklicznie raz w roku. W ramach obu Konferencji studenci biorą udział w sesjach dyskusyjnych z przedstawicielami biznesu oraz reprezentantami polskich i zagranicznych ośrodków naukowych. Celem obu konferencji jest łączenie nauki z biznesem. Odbywa się to w trakcie sesji dyskusyjnych, do których zapraszani są przedstawiciele sektora biznesu. Przykładowo, w trakcie konferencji zorganizowanej w 2023 roku odbył się panel dyskusyjny pt. „Procesy komercjalizacji w podmiotach ukierunkowanych na nowe technologie w kontekście zaufania społecznego”, w którym aktywny udział wzięli przedstawiciele takich firm jak: Caruma spółka z o.o. (Maciej Bułkowski), Foton Novelty Group S.A. (Radosław Depczyński, członek Rady Pracodawców kierunku PI), Instytut Innowacyjnych Technologii Edukacyjnych (Wojciech Kowalczyk), Kongsberg Maritime Poland sp. z o.o. (Elżbieta Michalkiewicz i Dorota Pliźga) oraz Metasy S.A. (Tomasz Swaczyna). Z kolei w ramach konferencji z 2024 roku odbył się panel dyskusyjny pt. „Inwestycje w innowacje czy społeczną odpowiedzialność? Co przynosi szybsze efekty w biznesie?”, do którego zaproszono przedstawicieli firm: MORE. Pracownia Szkoleń i Coachingu (Joanna Michalak), Dom Lekarski (Izabela Wilczewska) oraz Galan Logistics sp. z o.o. (Tomasz Sobel).

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje o profilu praktycznym jest również bardzo istotna z punktu widzenia konieczności realizowania przez studentów łącznie 6-miesięcznej praktyki studenckiej. Zgodnie z Regulaminem praktyk, student może odbywać praktykę studencką w podmiotach gospodarczych, organach administracji państwowej, organach administracji samorządowej lub innych organizacjach non profit. Student może wybrać miejsce odbycia praktyki samodzielnie lub z propozycji udostępnionych na [stronie Wydziału](#), jak również w podmiotach wchodzących w skład Rady Pracodawców. Ponadto, na Uczelni powołany jest Pełnomocnik Rektora – Koordynator ds. Praktyk i Współpracy z Otoczeniem Społeczno-Gospodarczym na Wydziale Ekonomii, Finansów i Zarządzania, który wraz z Kierunkowym Opiekunem Praktyk wspiera studenta w wyborze podmiotu do zrealizowania praktyki zawodowej.

Na poziomie Instytutu Zarządzania (IZ) współpraca z otoczeniem z otoczeniem społeczno-gospodarczym ma charakter wielowątkowy i wieloaspektowy. Dotyczy ona zarówno kwestii czysto naukowych, jak i tych związanych z kontaktami z pracodawcami oraz partnerami biznesowymi w ramach realizacji programów studiów. Partnerami współpracy są zarówno instytucje naukowe (w tym inne uczelnie krajowe i zagraniczne), instytucje administracji centralnej i samorządowej oraz przedsiębiorstwa z różnych sektorów gospodarki.

Na poziomie uczelnianym Uniwersytet Szczeciński podejmuje również szeroką współpracę z otoczeniem. W tym celu Uczelnia zawiera umowy oraz podejmuje inicjatywy z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego. Działania te związane są z realizowaniem [Strategii Uniwersytetu Szczecińskiego](#) (zał. 6.8) ukierunkowane na kontakt i relacje z otoczeniem zewnętrznym w obszarze kształcenia studentów, praktyk zawodowych, a także projektów naukowo-badawczych, komercjalizacji wyników badań, dzięki czemu tworzy kierunki, które są teraz i będą w przyszłości potrzebne.

Ponadto, Strategia rozwoju Wydziału Ekonomii, Finansów i Zarządzania Uniwersytetu Szczecińskiego na lata 2020 – 2024 (zał. 6.9, 6.9a) podkreśla znaczenie współpracy w obszarze otoczenia społeczno-gospodarczego. Cel operacyjny 5 Strategii ukierunkowuje Wydział na rozwój i intensyfikację współpracy Wydziału z szeroko rozumianym otoczeniem na różnych płaszczyznach.

Także Strategia Rozwoju Instytutu Zarządzania Uniwersytetu Szczecińskiego na lata 2021 – 2024 ukierunkowana jest na otoczenie społeczno-gospodarcze i innowacje (Cel strategiczny 2, zał. 6.10). Biorąc pod uwagę powyższe, strategię oraz kaskadowość realizacji celów w obszarze współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, należy wspomnieć o następujących działaniach:

1. Podpisywanie umów partnerskich z organizacjami otoczenia społeczno-gospodarczego

Działania w zakresie współpracy Uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym przekłada się na podpisane umowy o współpracy. Przykładowo (zał. 6.11). Przykładowo, nawiązana została:

- Współpraca Uniwersytetu Szczecińskiego z Powszechną Kasą Oszczędności Bankiem Polskim SA, nawiązana. Umowa podpisana 25 listopada 2024 kładzie szczególny nacisk na doskonalenie sposobu kształcenia w taki sposób, aby wiedza teoretyczna przekładała się na praktyczne umiejętności jej wykorzystania, co zwiększy szanse absolwentów różnych typów szkół. Porozumienie ma na celu lepsze dostosowanie programów kształcenia do potrzeb i wymagań rynku pracy.
- Współpraca z ZUS, której efektem ma być wzbogacanie programów nauczania o informacje z zakresu ubezpieczeń społecznych, a także realizacja projektu: „Akademia Ubezpieczeń Społecznych”.
- Turing AI Transatlantic AI Synergy Foundation. Umowa jest wzajemną deklaracją stron do współpracy w zakresie aktywności badawczej, dydaktycznej, szkoleniowej i popularyzatorskiej w obszarze nowych technologii
- Umowa z Technopark Pomerania w dniu 28 lutego 2023 r. Uniwersytet Szczeciński i Szczeciński Park Naukowo-Technologiczny podpisali umowę o współpracy. W ramach działań zostały wskazane między innymi wspólne projekty badawcze, konsultacje, a także praktyki zawodowe i staże dla studentów.
- Współpraca ze Stowarzyszeniem International Project Management Polska (IPMA). Podpisana umowa daje możliwości uzyskania przez Studentów Certyfikacji IPMA-Student oraz międzynarodowego certyfikatu IPMA-D, który jest obwarowany restrykcyjnymi zabezpieczeniami międzynarodowymi. Umożliwi to studentom kierunku przedsiębiorczość i inwestycje rozpoczęcie ścieżki kariery młodego project managera (Certyfikowany Specjalista ds. Zarządzania Projektami). Uzyskana wiedza w zakresie zarządzania projektami potwierdzona certyfikatami jest obiektywnym i rozpoznawalnym przez pracodawców świadectwem posiadanych kwalifikacji, które są uniwersalne i niezależne od sektora rynku.

2. Współpraca naukowa z jednostkami naukowo-badawczymi krajowymi i międzynarodowymi

US nawiązał współpracę z innymi uczelniami funkcjonującymi lokalnie i regionalnie, głównie w Szczecinie, a także krajowymi oraz zagranicznymi. Wymiar współpracy przekłada się na różnorodne aktywności pracowników Instytutu Zarządzania, w tym na wykładowców prowadzących zajęcia na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje, między innymi są to:

1. Praca naukowo-badawcza, która przekłada się również na publikacje naukowe, jak m. in. współpraca z pracownikami Uczelni w Szczecinie, na przykład: Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego, Politechniki Morskiej w Szczecinie, współpraca z pracownikami polskich Uczelni, m.in. Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu, Uniwersytetu Gdańskiego, Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, Uniwersytetu Opolskiego, Wyższej Szkoły Logistyki w Poznaniu, Politechniki Rzeszowskiej oraz Uczelni zagranicznych, np. Harvard

University, Leshan Normal University, University of Messina, University of Naples "L'Orientale", University of Tuscia

2. Realizacja projektów naukowych i dydaktycznych (zał. 6.12), przykładowo:

- projekt naukowy Nowa metoda wielokryterialna oceny zrównoważenia (kierownik – dr hab. prof. US Jarosław Wątróbski),
- projekt dydaktyczny Młody e-lider (wykonawca – dr hab. Marta Mańkowska, dr Małgorzata Skweres-Kuchta),
- projekt naukowy Digital innovation (kierownik – dr Katarzyna Łobacz),
- projekt naukowy Generation blockchain (kierownik – dr Joanna Markiewicz).

3. Ważny kierunek współpracy Uniwersytetu Szczecińskiego, Wydziału oraz Instytutu Zarządzania to współpraca naukowa z uczelniami europejskimi. Istniejący program Erasmus+ skierowany do studentów i pracowników Uczelni oferuje kontakty z ponad 40 Uczelniami w krajach partnerskich. Podobny w założeniach program MOST również daje możliwość mobilności w kształceniu zarówno wśród studentów, jak i kadry naukowej, co umożliwi realizację działań w różnych obszarach. W ostatnich latach Uczelnia nawiązała współpracę z uczelniami z Azji, Afryki i Ameryki Północnej (Kanada), co również zaowocowało obecnością nowych grup studentów z zagranicy oraz wyjazdami kadry naukowej. Wpływa to na umiędzynarodowienie Uczelni, a co za tym idzie na podnoszenie kompetencji społecznych, również studentów kierunku przedsiębiorczość i inwestycje, jak i pracowników realizujących zajęcia na tym kierunku (zał. 6.13).

Ponadto, Instytut Zarządzania podejmuje następujące formy współpracy w ramach projektów, m.in.:

- a) Przykładowo współpraca pomiędzy Wydziałem Ekonomii, Finansów i Zarządzania, a w tym pracownikami Instytutu Zarządzania, którzy realizują zajęcia na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje a Technoparkiem Pomerania istnieje od wielu lat. W ramach tej współpracy były realizowane międzynarodowe projekty, przykładowo PEESA III (2017-2021) oraz INSTART (2016-2021) (Technopark był partnerem strategicznym w projektach międzynarodowych, członkowie projektów: dr hab. K. Szopik-Depczyńska, prof. US; dr hab. J. Korpysa, prof. US; dr B. Czerniachowicz). Dodatkowo współpraca daje studentom kierunku przedsiębiorczość i inwestycje możliwość uczestniczenia w warsztatach i spotkaniach organizowanych przez Technopark Pomerania, również w wizytach studyjnych np. organizowane w dniu 08.12.2023 r. przez Koło Naukowe Efekt Flow Leadership spotkania pt.: „Przedsiębiorca liderem” z przedsiębiorcami: Marcin Fryda (FleetIoT), Robert Olejnik (Teonite), Radosław Zacha (Architekci Cyberprzestrzeni General Informatics) oraz 17.11.2023r. w firmie Delloite „Lider w firmie Delloite” spotkanie z Krzysztofem Wójtowiczem).
- b) Inne **podmioty współpracujące** z pracownikami Instytutu to między innymi: Północna Izba Gospodarcza, Związek Przedsiębiorców i Pracodawców, Fundacja Platforma Przemysłu Przyszłości, HEUTHESES, Benson Consultants, OMM Business Technology, KGM Investments, KK Wind Solutions, Ikea, Leroy Merlin Szczecin Kołbaskowo/Ustowo, Konig Freight Logistics Sp. z o.o., Carlsberg Polska – Browar Bosman Szczecin, Centrum Logistyczne Gryf, i inne. Współpraca polega głównie na zapraszaniu menedżerów oraz właścicieli na wystąpienia, prelekcje w ramach konferencji, debat czy warsztatów naukowych.
- c) Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym przekłada się również na poszerzanie **infrastruktury** w Instytucie Zarządzania, przykładowo „SMARTLAB - utworzenie centrum akceleracyjnego mającego na celu podnoszenie kompetencji programistów przy równoczesnym dążeniu do rozwiązywania problemów społecznych lub gospodarczych przy wykorzystaniu zaawansowanych kompetencji cyfrowych” (wykonawcy i członkowie zespołu projektowego: prof. dr hab. P. Niedzielski, dr K. Łobacz, dr J. Markiewicz), Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego w ramach Działania 3.3. Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa 2014-

2020, oś priorytetowa - Cyfrowe kompetencje społeczeństwa. Projekt realizowany w ramach konkursu Narodowego Centrum Badań i Rozwoju pt. e-Pionier – wsparcie uzdolnionych programistów na rzecz rozwiązywania zidentyfikowanych problemów społecznych lub gospodarczych (2018 - 2020).

3. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym realizowana przez Akademickie Biuro Karier

Utworzone w 2005 r. Akademickie Biuro Karier (ABK) oferuje wiele możliwości rozwoju dla studentów US w tym kierunku przedsiębiorczość i inwestycje. Należy podkreślić, iż ABK realizowało ogólnouczelniany projekt pt. **UNIwersytet 2.0 – STREFA KARIERY** współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, konkurs Zintegrowane Programy Uczelni – Ścieżka I, kwota dofinansowania 14 549 171,00 zł. Głównym celem projektu jest poprawa jakości kształcenia na US oraz wzrost prestiżu uczelni wśród krajowych i światowych uniwersytetów poprzez realizację 4-letniego Zintegrowanego Programu Uczelni opracowanego i dostosowanego do potrzeb społeczno-gospodarczych (01.10.2018 do 30.09.2023 r.). Została stworzona Platforma Student, która umożliwia kształcenie kompetencji oczekiwanych przez pracodawców na rynku pracy, m.in. interpersonalnych, komunikacyjnych, z zakresu przedsiębiorczości, informatycznych, zawodowych, językowych (<https://abk.usz.edu.pl/uniwersytet-2-0-strefa-kariery/#>).

Istotnym działaniem ABK są [Giełdy Pracy](#), które realizowane są dwa razy w roku – w semestrze zimowym oraz letnim. Giełdy Pracy oferują spotkania z wieloma pracodawcami z regionu. W ramach Giełdy istnieje możliwość udziału w warsztatach z praktykami biznesu.

Inne propozycje Akademickiego Biura Karier to „[Strefy kariery – ABK na wydziałach](#)”, spotkania z doradcami zawodowymi oraz ambasadorami ABK, przedstawicielami Profi Competence – Testy kompetencji i osobowości, Santander Universidades Polska i Uniwersytetu Szczecińskiego.

ABK oferuje również praktyki, wyjazdy studyjne, doradztwo zawodowe, szkolenia i warsztaty zarówno wewnętrzne, jak i zewnętrzne, realizowane przez współpracujące podmioty otoczenia społeczno-gospodarczego.

Akademickie Biuro Karier jest również odpowiedzialne za monitorowanie opinii pracodawców na temat m.in. przygotowania absolwentów Uniwersytetu Szczecińskiego, w tym absolwentów kierunku przedsiębiorczość i inwestycje, do pracy zawodowej oraz stale zmieniających się potrzeb rynku pracy, biorąc pod uwagę w szczególności obszar wiedzy, kompetencji i umiejętności społecznych oraz wymagań wobec przyszłych pracowników. W ostatnich trzech latach, ze względu na problemy techniczne oraz kadrowe ABK US, jak i realizację przez ABK wielu projektów, monitorowanie pracodawców nie zostało zrealizowane. ABK powróci do realizacji monitoringu w obu obszarach w bieżącym roku.

Ponadto, studenci kierunku przedsiębiorczość i inwestycje, zgodnie z [Regulaminem praktyk](#), mogą realizować praktyki w ABK: (więcej na: <https://abk.usz.edu.pl/praktyki-abk-us/>).

4. Różnorodne formy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje obejmuje różne formy, w tym:

- a) Udział przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w prowadzeniu zajęć (zajęcia ponad wymiar zajęć terenowych) - do prowadzenia zajęć ze studentami zapraszani są przedstawiciele podmiotów otoczenia społeczno-gospodarczego współpracujących z Uczelnią, ale analiza stanu faktycznego wskazuje, że pożądana jest w tym zakresie większa aktywność Uczelni w odniesieniu do potrzeb dydaktycznych związanych z poszczególnymi przedmiotami przewidzianymi w programie studiów.

- b) Wprowadzanie nowatorskich form kształcenia z wykorzystaniem studium przypadków, gier i symulacji dostarczanych przez partnerów z otoczenia społeczno-gospodarczego - działania takie obejmują biznesowe gry strategiczne, rozwiązywanie zadań biznesowych opracowanych przez interesariuszy zewnętrznych.

5. Organizacja spotkań z przedsiębiorcami, konferencji i warsztatów

W latach 2021-2024 w Instytucie Zarządzania podejmowano inicjatywy służące zbliżeniu środowiska naukowego i praktyki biznesowej, jak np. organizacja warsztatów dla studentów w dniu 8.11.2022 r. pt. „Najlepsze praktyki zarządzania na Pomorzu Zachodnim”, pod patronatem Klastra IT Pomorze Zachodnie, w którym uczestniczyli przedstawiciele firm z branży nowoczesnych technologii, m.in. GlobalLogic, Intive, Sagra Technology, Nemera, Ampio czy Kongsberg Maritime Poland, a także pracownicy naukowcy Instytutu Zarządzania. Cyklicznie odbywają się również Warsztaty naukowo-praktyczne Workshop in Management. 4 czerwca 2024 r. odbyła się IX edycja tego wydarzenia (zał. 6.7b). Spotkanie, w którym udział wzięli również studenci kierunku przedsiębiorczość i inwestycje, umożliwiło wymianę wiedzy i doświadczeń pomiędzy przedsiębiorcami, pracodawcami, ekspertami z różnych organizacji oraz studentami. Dzięki bogatemu programowi i różnorodności sesji uczestnicy zyskali cenne informacje, inspiracje oraz możliwość nawiązania wartościowych kontaktów. Wydarzenie sprzyjało budowaniu sieci kontaktów i poszerzaniu kompetencji uczestników, zarówno teoretycznych, jak i praktycznych.

Organizacja konferencji naukowych krajowych i międzynarodowych przez pracowników Instytutu Zarządzania wskazuje na tendencję ściślejszej współpracy z interesariuszami zewnętrznymi. Tematyka konferencji naukowych jest zgodna z programem studiów, koncepcją i celami kształcenia na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje. Przykłady takich wydarzeń, realizowanych w ostatnim czasie, obejmują m.in.: konferencję pt. „Zarządzanie innowacjami w gospodarce” (zał. 6.7; 6.7a).

W ramach współpracy z kołami naukowymi prowadzonymi przez pracowników Instytutu Zarządzania i mającymi zajęcia na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje inicjowanie różnych form aktywności z podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczymi. Przykładowo pracownicy wraz ze studentami z Koła Naukowego Ekonomiki Przedsiębiorstw zrealizowali warsztaty naukowe pt. “Workshop in Management” (zał. 6.7b) m.in. w Stargardzie, Szczecinie, Kostrzynie, a także wyjścia i wycieczki dydaktyczne dla studentów kierunku przedsiębiorczość i inwestycje, przykładowo do Muzeum Narodowego w Szczecinie (dr B. Czerniachowicz, dr A. Wieczorek-Szymańska). Również w dniach 16.05, 03.06.2023r. oraz 12.04.2024r. wraz ze studentami Koła Efekt FLOW Leadership „Seminarium Leadership według ISO 9001”. Studenci kierunku przedsiębiorczość i inwestycje uczestniczyli także w spotkaniach organizowanych przez ABK US, jednostki biznesu współpracujące z Instytutem Zarządzania (np. Technopark) lub byli przyjmowani w ramach wycieczek studyjnych.

6. Transfer wiedzy między Instytutem Zarządzania a otoczeniem społeczno-gospodarczym

W ramach realizacji strategicznego celu 2 „Otwartość na otoczenie społeczno-gospodarcze i innowacje” w Strategii Instytutu Zarządzania, podjęto również działania na rzecz wykorzystywania potencjału intelektualnego i technicznego IZ celem pogłębienia współpracy z otoczeniem zewnętrznym (realizacja prac naukowo-badawczych oraz transfer wyników do praktyki społeczno-gospodarczej).

W latach 2021-2024 w Instytucie Zarządzania opracowane zostały liczne **ekspertyzy** na rzecz podmiotów gospodarczych, zarówno działających na rynku lokalnym, jak i mających zasięg ogólnokrajowy, a także ekspertyzy dla organów instytucji europejskich oraz na zlecenie jednostek samorządu terytorialnego i instytucji państwowych, np. Główny Urząd Statystyczny (analiza organizacyjna, kadrowa i kultury organizacyjnej; Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki w Szczecinie, Lubuski Urząd Wojewódzki w Gorzowie Wielkopolskim, Urzędy Skarbowe w Szczecinie i Drawsku Pomorskim i inne w zakresie diagnozy dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami oraz

doradztwa w tym obszarze (dr B. Czerniachowicz); instytucje sektora energetycznego (przykładowo: dr hab. M. Frankowska, prof. US; dr M. Rabe), sądy, banki, przedsiębiorstwa (m.in. dr A. Malkowska), organizacje audytorskie i doradcze, na przykład współpraca z PwC Advisory spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. (dr B. Czerniachowicz), Benson Consultants (dr M. Malinowska).

Pracownicy Instytutu Zarządzania są również zaangażowani w podnoszenie swoich kompetencji zawodowych w ramach współpracy i różnych działań na rzecz jednostek otoczenia społeczno-gospodarczego. Kadra naukowo-dydaktyczna prowadząca zajęcia na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje aktywnie uczestniczy w realizacji przedsięwzięć we współpracy z jednostkami administracji państwowej (przykładowo dr K. Łobacz, dr A. Malkowska, dr K. Drela, dr B. Czerniachowicz), aktywnego uczestnictwa w opracowaniu Strategii Rozwoju Szczecina do 2025 roku, czy w zespole opracowującym Strategię Rozwoju Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego (dr K. Kazojć), jak również opracowaniu Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla gminy Pełczyce na lata 2016-2023 (dr R. Tyłzanowski).

Liczne inicjatywy związane z rozwojem współpracy wewnątrz instytutowe, jednostkami spoza Instytutu oraz otoczeniem społeczno-gospodarczym, mają służyć inspirowaniu pracowników i stymulowaniu do podejmowania ambitnych wyzwań naukowych oraz wzmacniania oferty dydaktycznej. Prowadzą także do przybliżenia procedur oraz uwarunkowań organizacyjnych w celu efektywnej realizacji zamierzeń naukowych, a w konsekwencji do rozwoju dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości (zał. 6.14).

7. Inicjowanie i koordynowanie współpracy z otoczeniem

W latach 2021-2024 w Instytucie Zarządzania rozwijano współpracę z wieloma podmiotami z otoczenia biznesu m.in.: Urzędy Marszałkowskie, Urzędy Wojewódzkie, Urzędy Miast, Centra Innowacji i Transferu Technologii różnych Uczelni. Toczyła się ona na różnych polach, zwłaszcza w zakresie realizacji wspólnych projektów. Ponadto nawiązano współpracę z wieloma przedsiębiorstwami województwa zachodniopomorskiego, m. in. z firmami KK Wind Solutions, GlobalLogic, Carlsberg Polska – Browar Bosman Szczecin, DGS Diagnostics, Ikea, CSP Customer Services Polska, DB Port Szczecin, DURABLE Hunke&Jochheim GmbH&Co.KG, DGS Diagnostics.

Pracownicy Instytutu Zarządzania uczestniczyli w pracach organów wielu instytucji z otoczenia biznesu, jak: Północna Izba Gospodarcza, Business Club Szczecin, Technopark Pomerania (np. dr Monika Różycka, jako Przewodnicząca Kapituły Oceniającej w Technoparku Pomerania w konkursie startupów podczas edycji Szczecin_UP! w kategorii Young Business oraz Proof of Concept), Ikea, Leroy Merlin Szczecin Kołbaskowo/Ustowo oraz Konig Freight Logistics Sp. z o.o., KK Wind Solutions, Carlsberg Polska – Browar Bosman Szczecin, DGS Diagnostics itp (przykładowo: dr R. Tyłzanowski, dr W. Leoński, dr M. Różycka).

8. Organizacja Plebiscytów

Od 2012 organizowany jest **Plebiscyt „Równa Firma”** na najbardziej odpowiedzialną społecznie firmę w Zachodniopomorskiem (<https://fundacijabin.pl/plebiscyt-rowna-firma/>). Plebiscyt „Równa firma” jest organizowany przez studentów i pracowników Instytutu Zarządzania Uniwersytetu Szczecińskiego, zrzeszonych w Fundacji Biznes Innowacje Networking. W Kapitulę konkursu są pracownicy IZ, przedstawiciele władz samorządowych oraz różnych organizacji otoczenia społeczno-gospodarczego. Inicjatorką jest dr K. Kazojć, która wraz z członkami studenckiego Koła Naukowego Biznes Innowacje Networking co roku współtworzy to przedsięwzięcie.

Celem Plebiscytu jest wyróżnienie odpowiedzialnych społecznie organizacji z regionu, które wykazują się ponadprogramową i niewymuszoną prawem dbałością o pracowników, kontrahentów, społeczność oraz środowisko (zał. 6.15).

W latach 2020-2022 dokonano również podsumowania wielu lat pracy nad Plebiscytem „Równa Firma” i przygotowano trzy Przewodniki dobrych praktyk społecznej odpowiedzialności biznesu na bazie

działań wyróżnianych w Plebiscycie organizacji (załączniki 6.16, 6.17). Przewodnik dobrych praktyk CSR, może być wskazówką dla innych organizacji, jaka aktywność ceniona jest przez otoczenie i jaka powinna być nagradzana nie tylko w plebiscytach, ale także przez klientów i konsumentów, poprzez ich świadome decyzje zakupowe. Jest to dobry przykład współpracy Uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym, dający możliwości realizacji różnych projektów wraz z pracownikami i studentami oraz w ramach zajęć dla studentów, pisania prac licencjackich i magisterskich na podstawie tych podmiotów. CSR może być narzędziem budowania wizerunku przedsiębiorstwa na rynku oraz na rynku pracy czy w środowisku akademickim (staże, praktyki dla studentów, szukanie przyszłych pracowników, realizacja prac badawczych oraz licencjackich i magisterskich).

Przez ten sam Zespół organizowany jest także Plebiscyt **Menedżer Roku**, którego w 2022 r. odbyła się już piąta edycja (<https://fundacijabin.pl/plebiscyt-menedzer-roku/>). Celem Plebiscytu jest nagrodzenie najbardziej aktywnych i skutecznych w działaniu osób o wysokim potencjale menedżerskim, które mają znaczący wpływ na rozwój biznesowy przedsiębiorstwa na terenie województwa zachodniopomorskiego oraz przedstawienie ich osiągnięć. Plebiscyt Menedżer Roku jest okazją do:

- nagrodzenia osób na stanowiskach odpowiedzialnych za rozwój biznesowy przedsiębiorstwa za działania godne wyróżnienia, a dzięki temu do wskazania studentom i absolwentom kierunku przedsiębiorczość i inwestycje możliwych ścieżek kariery;
- ukazania godnych naśladowania praktyk, z których studenci mogą czerpać inspiracje;
- integracji środowiska akademickiego oraz biznesowego, możliwości nawiązania współpracy przez pracowników oraz kontaktów przez studentów, aby zrealizować praktykę czy staż, albo zebrać dane potrzebne do przygotowania projektu na zajęcia lub pracę licencjacką/magisterską.

Podsumowując należy podkreślić, iż w ramach współpracy Wydziału, jak i Instytutu z instytucjami gospodarczymi i badawczo-rozwojowymi zostały wdrożone następujące działania:

1. Powołana jest Rada Pracodawców, której celem jest m.in. określanie kierunków kształcenia zgodnie z oczekiwaniami regionalnego rynku pracy.
2. Zbierane są opinie Rady Pracodawców kierunku za pomocą ankiet oraz na spotkaniach Władz Wydziału i Zespołów Kierunków. Członkowie Rady Pracodawców kierunku to praktycy uznani w środowisku, w większości absolwenci Wydziału.
3. Funkcjonuje Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia (przeгляд programów studiów i ich weryfikacja, monitoring realizacji studiów, monitorowanie karier zawodowych absolwentów w celu doskonalenia procesu kształcenia, wykorzystywanie opinii pracodawców do tworzenia i doskonalenia programu studiów, analiza efektów realizacji praktyk).
4. Informacje dotyczące zgodności zakładanych efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy otrzymywane są z różnych źródeł: Rada Pracodawców, koordynator praktyk na kierunku, Akademickie Biuro Karier.
5. Organizowane są spotkania otwarte studentów oraz kadry naukowo-dydaktycznej z zaproszonymi przedsiębiorcami i przedstawicielami lokalnych instytucji wspierania biznesu, spotkania z praktykami na uczelni. Jest to ważny element mający wpływ na jakość kształcenia na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje, gdyż takie spotkania studentów z praktykami gospodarczymi, w tym menedżerami przedsiębiorstw oraz dyrektorami instytucji umożliwiają dzielenie się wiedzą praktyczną i doświadczeniami, wpływają także na kształtowanie umiejętności interpersonalnych.
6. Wydział aktywnie współpracuje z Akademickim Biurem Karier i Akademickim Inkubatorem Przedsiębiorczości.
7. Kadra naukowo-dydaktyczna aktywnie uczestniczy w realizacji przedsięwzięć we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym: np. w ramach konferencji, prowadzenia szkoleń i cykli spotkań z praktykami (studiów Master of Business Administration), współdziałanie w ramach projektów.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 6:

Na podkreślenie zasługuje prowadzony od 2012 r. **Plebiscyt „Równa Firma”** na najbardziej odpowiedzialną społecznie firmę w Zachodniopomorskiem. Zaangażowane jest w nią środowisko studenckie, nauczyciele akademicy, jak i praktycy biznesu. Plebiscyt propaguje zasady, wartości, cele, które wpasują się nie tylko w koncepcję CSR, ale także szerzej w realizację celów 17 zrównoważonego rozwoju.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Internacjonalizacja Uniwersytetu Szczecińskiego stanowi jeden z kluczowych aspektów wizji oraz celów strategicznych uczelni (załącznik 7.1). Zgodnie z zapisami, poczynionymi w [„Strategii Rozwoju Uniwersytetu Szczecińskiego 2019-2028”](#) Uniwersytet Szczeciński dąży do: zajmowania wysokiej pozycji wśród uniwersytetów w Polsce poprzez prowadzenie badań na najwyższym międzynarodowym poziomie, zacieśniania współpracy w zakresie kształcenia i prac naukowo-badawczych z uczelniami światowymi, zapewnienia warunków rozwoju pracowników zgodnie z najwyższymi standardami światowymi. Nacisk na proces umiędzynarodowienia znajduje także odzwierciedlenie w misji US, która odwołuje się do: upowszechniania wartości dziedzictwa kulturowego Europy, podejmowania prac badawczych w wymiarze międzynarodowym, dopasowywania oferty kształcenia do światowych standardów, uwzględniania w działalności specyfiki położenia geograficznego na pomorzu Zachodnim w sąsiedztwie Republiki Federalnej Niemiec oraz krajów regionu Morza Bałtyckiego. Wypełnianiu założeń o umiędzynarodowieniu US sprzyjać mają cele strategiczne i operacyjne m.in.: cel 1.3 (zakładający intensyfikację współpracy z zagranicznymi ośrodkami naukowymi), cel 2.3 (odwołujący się do rozwoju różnych form współpracy międzynarodowej i uzyskiwania międzynarodowych akredytacji dla kierunków studiów), cel 3.6 (rozwój współpracy z otoczeniem w układzie transgranicznym i międzynarodowym).

Ogólna strategia rozwoju Uniwersytetu Szczecińskiego wyznacza kierunek działania dla Wydziału Ekonomii Finansów i Zarządzania, w ramach którego prowadzony jest kierunek przedsiębiorczość i inwestycje, zapewniając tym samym spójność procesu internacjonalizacji. Zgodnie ze Strategią Rozwoju Wydziału Ekonomii Finansów i Zarządzania Uniwersytetu Szczecińskiego na lata 2020-2024 i na okres 2024-2028 (zał. 7.2, 7.2a). WEFIZ to jednostka, której celem jest m.in. zapewnienie studentom z Polski i zagranicy możliwości kształcenia na najwyższym światowym poziomie. Także w misji odnaleźć można dążenie do internacjonalizacji poprzez przygotowanie absolwentów dla europejskich i światowych rynków pracy, wspieranie inicjatyw promujących europejskie dziedzictwo kulturowe i ideę różnorodności. Wiązka celów strategicznych i operacyjnych wyznacza ścieżkę wypełniania misji w aspekcie międzynarodowym. Np. cel1 - zakładający uwzględnianie potrzeb globalnego rynku przy rozwijaniu nowych kierunków, cel 2. - podnoszenie jakości kształcenia poprzez zwiększanie mobilności kadry i studentów oraz uzyskiwanie międzynarodowych akredytacji, cel 3 - w całości dedykowany procesowi umiędzynarodowienia (zwiększanie oferty zajęć w językach obcych, wzmacnianie kierunków obcojęzycznych, organizacja zajęć prowadzonych przez pracowników z zagranicznych ośrodków naukowych, rozwój praktyk i staży zagranicznych, wzmacnianie mobilności w ramach ERASMUS+), cel 4 - stawiający m.in. na promowanie oferty edukacyjnej dla cudzoziemców, cel 6 – związany z wprowadzaniem systemu zachęt na potrzeby pozyskiwania środków funduszy europejskich na projekty.

Na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje większości przypadków zajęcia prowadzone są przez pracowników Instytutu Zarządzania. Stąd też dla procesu umiędzynarodowienia kierunku istotne znaczenie mają założenia dokumentu [„Strategia Rozwoju Instytutu Zarządzania Uniwersytetu Szczecińskiego na lata 2021-2024”](#) (załącznik 7.3.; 7.3a) w obszarze dotyczącym internacjonalizacji. Wizja IZ odnosi się m.in. do bycia jednostką, uczestniczącą w międzynarodowym dyskursie naukowym, dzięki zaangażowaniu kadry w międzynarodową działalność naukową i projekty badawcze, nawiązywanie współpracy z zagranicznymi ośrodkami naukowymi, udział w prestiżowych

międzynarodowych stowarzyszeniach i organizacjach oraz nawiązywanie współpracy z wiodącymi wydawnictwami naukowymi. Misja Instytutu jest pochodną misji Uniwersytetu i w sferze umiędzynarodowienia zakłada współdziałanie z renomowanymi światowymi ośrodkami naukowymi oraz twórcze uczestnictwo w globalnych procesach kulturotwórczych. Cele składające się na wzmacnianie potencjału międzynarodowego jednostki to m.in.: cel1 – budowanie instytucji o międzynarodowej pozycji naukowej poprzez publikowanie wyników badań w wysoko punktowanych czasopismach, wpieranie pracowników w uczestnictwie w komitetach naukowych i zespołach eksperckich o zasięgu międzynarodowym, wparcie w aplikowaniu o granty międzynarodowe, wzmacnianie mobilności międzynarodowej pracowników, cel 2- współpraca z otoczeniem międzynarodowym poprzez inicjowanie i koordynowanie kontaktów z podmiotami zagranicznymi, cel 3- podnoszenie kompetencji pracowników Instytutu m.in. poprzez ułatwianie dostępu do informacji o międzynarodowych konkursach na projekty badawcze. Założenia strategii umiędzynarodowienia na poziomie uczelni jako całości, a także na poziomie Wydziału i Instytutu mają kluczowe znaczenie dla umiędzynarodowienia procesu kształcenia w koncepcji kształcenia i planach rozwoju kierunku przedsiębiorczość i inwestycje. Działania podejmowane w tym obszarze oceniane są zgodnie z wytycznymi zawartymi w przytoczonych wcześniej dokumentach strategii rozwoju US, WEFiZ oraz IZ.

Aspekty umiędzynarodowienia w postaci np.: znajomości otoczenia i relacji na rynku w wymiarze globalnym, umiejętności jego analizy, umiejętności wykorzystania języka obcego w prowadzeniu biznesu, uwzględnione są w osiągniętych przez studentów efektach uczenia się na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje (np. efekty K_W07, K_W17, K_19, K_U20, K_U21) – załącznik 7.4. Sam program studiów ułożony jest tak, aby zapewnić realizację wspomnianych efektów. Studenci uczestniczą zatem w szeregu zajęć, na których poruszana jest problematyka umiędzynarodowienia działalności gospodarczej np. Internacjonalizacja małej firmy (15 godzin wykładów i 15 godzin ćwiczeń), MŚP w UE (15 godzin wykładów, 15 godzin ćwiczeń), gra decyzyjna (15 godzin wykładów, 30 godzin laboratoriów), podstawy makroekonomii (15 godzin wykładów, 30 godzin ćwiczeń), wykorzystanie mediów społecznościowych w zarządzaniu małą firmą (15 godzin konwersatorium), przedsiębiorczość (15 godzin wykładów, 30 godzin ćwiczeń, 15 godzin zajęć terenowych), ekonomia rządzi światem; rozwój cywilizacji od prehistorii do sztucznej inteligencji (30 godzin wykładów), moda językowa - polszczyzna wobec przemian kulturowych (30 godzin wykładów) (Załącznik 7.5.). Studenci mają także możliwość udziału w zajęciach prowadzonych w języku obcym. Są to lektoraty języków obcych (120 godzin zajęć dydaktycznych do wyboru: j. angielski, j. niemiecki, j. francuski, j. hiszpański, j. rosyjski). W trakcie realizacji procesu kształcenia studenci kierunku przedsiębiorczość i inwestycje mogą brać udział w zajęciach prowadzonych w językach obcych: social media in management and marketing of SME's (przedmiot do wyboru w j. angielskim 15 godzin konwersatorium – zgodnie z [uchwałą 88/2023](#) Senatu US-Załącznik 7.6), udział w wykładach ogólnouczelnianych (do wyboru) prowadzonych w językach obcych (15h) (np. w sem. zimowym r.a. 2024/2025: *Economics for non-economists; Visual thinking; American Cultural Imperialism; Dante's "Divine Comedy": Justice, Tolerance and Freedom; The Dark side of the Universe; Bioterrorism*). Ponadto, studenci mają możliwość udziału w zajęciach prowadzonych przez wizytujących profesorów z zagranicznych ośrodków naukowych (załącznik 7.7), prelekcjach w ramach międzynarodowych konferencji, odbywających się na terenie kampusu uczelnianego (załącznik 7.8.). Dodatkowym czynnikiem wzmacniającym proces umiędzynarodowienia na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje jest zachęcanie studentów do prezentowania wyników swoich badań i projektów naukowych w języku angielskim podczas corocznej Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Economy, Management, Environment”, w trakcie której organizowana jest

sesja posterowa, dedykowana badaniom studentów, doktorantów i młodych naukowców (np. studentka Anhelina Linyk). Konferencja odbywa się na Wydziale Ekonomii Finansów i Zarządzania, kampus Cukrowa 8, a udział w niej jest bezpłatny dzięki finansowaniu z programu Regionalna Inicjatywa Doskonałości na lata 2024-27.

Nauczanie języków obcych na Uniwersytecie Szczecińskim, w tym na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje odbywa się w oparciu o Europejski System Opisu Kształcenia Językowego: Uczenie się, Nauczanie, Ocenianie, ESOKJ (Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment, CEFR) i jest realizowane przez Akademickie Centrum Kształcenia Językowego. Zgodnie z założeniami absolwent US (I stopnia studiów) powinien reprezentować znajomości przynajmniej jednego języka obcego na poziomie przynajmniej B2 według ESOKJ. Akademickie Centrum Kształcenia Językowego (ACKJ) należy do największych na Pomorzu Zachodnim ośrodków nauki języków obcych. Skupia kadrę o najwyższych kompetencjach, gdyż na stanowisku lektora może być zatrudniona osoba posiadająca co najmniej tytuł magistra filologii języka obcego, którego będzie nauczać, a nadto posiadająca odpowiednie przygotowanie pedagogiczne. ACKJ organizuje kursy oraz egzaminy w zakresie języków obcych i innych działań edukacyjnych, z których mogą korzystać między innymi studenci i kadra akademicka. Ośrodek posiada licencję na organizowanie egzaminów i wydawanie certyfikatów honorowanych na całym świecie. ACKJ jest jednocześnie centrum TOEIC, TOEIC Bridge, TFI WiDAF.

Efektywne nauczanie języków obcych na US zakłada, że docelowo większość lektoratów języków obcych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych I stopnia w Uniwersytecie Szczecińskim będzie prowadzone od drugiego roku studiów od poziomu B1 do poziomu B2, a na jednolitych studiach magisterskich od poziomu B1 do B2+. W związku z powyższym umiejętności posługiwania się językiem obcym są weryfikowane na pierwszym roku studiów tak zwanym testem diagnostycznym - testem poziomującym umiejętności językowe. Test składa się z 90 pytań, podane są 3 odpowiedzi A,B,C; tylko jedna odpowiedź jest poprawna, jeżeli student przerwie test lub nie uzyska oczekiwanego wyniku przy pierwszym podejściu, może podejść jeszcze raz. Możliwe są 2 podejścia do testu. Pod uwagę brany jest najwyższy wynik (kryterium punktacji (0-33%) – poziom A1, (34%-66%) – poziom A2, (67%-100%) – poziom B1). Umiejętności posługiwania się językiem obcym mają także swoje potwierdzenie w programie studiów odbywającym się zgodnie z sylabusami do języków obcych. Studenci na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje mogą wybrać jeden lektorat spośród pięciu języków obcych (angielski, niemiecki, hiszpański, francuski, rosyjski). Łączny nakład pracy studenta kierunku PI podczas lektoratu językowego wynosi 250 godzin, w tym 120 godzin dydaktycznych. Lektoraty językowe prowadzone są począwszy od 3 semestru studiów. Metody stosowane przez ACKJ zorientowane są przede wszystkim na wykształcenie praktycznej umiejętności posługiwania się językiem obcym przez studentów. Do metod tych należą m.in.: konwersacje, symulacja scenek z życia codziennego, słuchanie dialogów, tekstów i wiadomości, oglądanie krótkich filmów (sceny z życia codziennego), czytanie, analiza i tłumaczenie tekstów, ćwiczenia gramatyczne (pisane i interaktywne), pisanie krótkich tekstów (maile, listy), prezentacje samodzielnie przygotowanych zagadnień. Efekty kształcenia weryfikuje się różnorodnymi metodami: egzaminem lub kolokwium zaliczeniowym według wskazania w planie studiów, sprawdzianem, esejem, projektem grupowym lub poprzez obserwację. Lektorat na studiach I stopnia kończy się zaliczeniem z oceną.

W obecnym roku akademickim studenci kierunku PI uczęszczają na następujące lektoraty:

rok 2: język: angielski,

rok 3: język: angielski, niemiecki.

W Uniwersytecie Szczecińskim studenci i kadra kierunku przedsiębiorczość i inwestycje mają dodatkowo możliwość skorzystania ze szkoleń w trybie self-study dostępnych na platformie e-learningowej. Kursy obejmują:

1. Metodologiczne szkolenie językowe – specjalistyczny kurs dla nauczycieli akademickich na temat prowadzenia zajęć w języku angielskim, przygotowywania prezentacji i materiałów dydaktycznych, wprowadzania słownictwa specjalistycznego podczas prowadzenia zajęć, a także wspomagające analizę stosowanych metod dydaktycznych;
2. Szkolenie międzykulturowe z elementami komunikacji międzypokoleniowej dla pracowników i studentów, którego celem jest nabycie podstawowych umiejętności pozwalających niwelować bariery komunikacyjne wynikające z różnic międzykulturowych oraz uświadomienie sobie własnych uwarunkowań mających wpływ na postrzeganie świata i zachowania;
3. Szkolenie dotyczące zdalnego zarządzania projektami międzynarodowymi z wykorzystaniem narzędzi on-line: metody konfiguracji odpowiedniego środowiska, dobre praktyki w zakresie wprowadzenia narzędzi do zarządzania on-line, zarządzanie i komunikowanie się z zespołem międzynarodowym i wielokulturowym, praktyczne sposoby radzenia sobie z wyzwaniami zdalnego zarządzania projektami.

W Uniwersytecie Szczecińskim realizowane są różne programy, mające na celu zwiększenie skali i zasięgu mobilności międzynarodowej studentów i kadry. Do programów tych należą:

1. ERASMUS+. Studenci, absolwenci oraz pracownicy Uniwersytetu Szczecińskiego mogą korzystać z możliwości, jakie daje Erasmus+ w ramach Akcji Kluczowej 1: mobilność edukacyjna z krajami programu, czyli z krajami członkowskimi UE oraz Islandią, Norwegią, Turcją, Liechtensteinem oraz FYROM. W ramach tej Akcji, studenci mogą wyjeżdżać na studia (SMS) oraz na praktyki (SMP) w przedsiębiorstwach, organizacjach albo instytucjach działających w innych krajach uczestniczących w programie, na zagraniczną praktykę lub staż mogą wyjeżdżać również absolwenci wyższych uczelni. Pracownicy Uniwersytetu Szczecińskiego mogą korzystać z dwóch rodzajów mobilności: Wyjazdów w celu prowadzenia zajęć dydaktycznych w zagranicznych uczelniach (STA) oraz Wyjazdów w celach szkoleniowych (STT).
2. Program Edukacja. Celem projektu jest wzmocnienie współpracy w zakresie mobilności studentów i pracowników między Uniwersytetem Szczecińskim, a instytucjami partnerskimi. Powstał na mocy międzyrządowej umowy dotyczącej wdrażania Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2014 – 2021, zawartej pomiędzy Islandią, Księstwem Liechtensteinu i Królestwem Norwegii a Rzeczpospolitą Polską. Głównym celem Programu jest zmniejszanie różnic ekonomicznych i społecznych w obrębie Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz wzmocnianie stosunków dwustronnych pomiędzy Polską a Państwami-Darczyńcami (Islandia, Liechtenstein, Norwegia) w obszarze edukacji. Działania programowe mają za zadanie wzmocnianie potencjału ludzkiego oraz poszerzanie wiedzy w Polsce.
3. Program Fulbrighta największy program wymiany naukowej i kulturowej Stanów Zjednoczonych. Od ponad 75 lat Program Fulbrighta wspiera współpracę na rzecz rozwoju nauki, kultury oraz relacji międzyludzkich i międzyinstytucjonalnych pomiędzy Stanami Zjednoczonymi a ponad 160 krajami.
4. Program PROM - program wymiany, którego celem jest zwiększenie umiędzynarodowienia polskiego szkolnictwa wyższego. Wyjazdy w ramach programu dają szansę na podniesienie kompetencji i kwalifikacji doktorantów oraz kadry akademickiej poniżej 40 r.ż. Uniwersytetu Szczecińskiego oraz zagranicznych uczelni partnerskich poprzez ich udział w krótkich formach kształcenia w ramach międzynarodowej wymiany stypendialnej.

Jednostką, zapewniającą wsparcie i koordynację działań Uczelni w zakresie współpracy międzynarodowej jest Dział Spraw Międzynarodowych US.

O znaczeniu mobilności i wymiany międzynarodowej w procesach kształcenia studentów i rozwoju pracowników kierunku przedsiębiorczość i inwestycje świadczy liczba podpisanych umów o współpracy

z podmiotami zagranicznymi (40 uczelni partnerskich – kraje programu, do których można aplikować z uwzględnieniem kodu ISCED, zał. 7.9). Studenci kierunku PI mają możliwość odbywania mobilności zarówno w krajach UE, jak i poza UE w ramach programu Erasmus+. Uczestnicząc we wspomnianej mobilności studenci kierunku PI mogą realizować nie tylko studia (SMA), ale również praktyki (SMP). Wyjazd na praktykę może odbywać się do wybranej organizacji np. do instytucji zarejestrowanych w krajach uczestniczących w programie Erasmus+ tzw. Krajach Programu, ale także do uczelni, instytutów naukowych, placówek badawczych, placówek oświatowych, przedsiębiorstw, organizacji kościelnych, stowarzyszeń, partii politycznych, organizacji pozarządowych i in. Kadra dydaktyczna oraz studenci kierunku PI mają także możliwość wyjazdów w ramach umowy interinstytucjonalnej K171 do krajów trzecich, niestowarzyszonych tj. Kanada, Albania, Argentyna, Armenia, Bośnia i Hercegowina, Chiny, Czarnogóra, Gruzja, Irak, Kambodża, Kenia, Kosowo, Maroko, Nigeria, RPA, Sri Lanka, Ukraina (zał. 7.10). W tabeli 7.1. przedstawiono mobilność studentów WEFiZ w latach 2019-2024, a w tabeli 7.2. przyjazdy studentów zagranicznych na WEFiZ.

Tabela 7.1 Mobilność studentów WEFiZ 2019-2024

WEFiZ	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025
Wyjeżdżający – kraje programu w ramach ERASMUS+ (studia SMA)	8 (6 WZiEU, 2 WNEiZ)	8	23	17	24	30
Wyjeżdżający - kraje programu ERASMUS+ (praktyki SMP)	4	7	5	1	1	0
Wyjeżdżający- kraje partnerskie	0	0	0	0	0	0

Źródło: opracowane w oparciu o informacje Działu Spraw Międzynarodowych US

W przypadku studentów kierunku PI mobilność w latach 2019-2024 przedstawiała się następująco: 1 (wyjazd w sem. zimowym 2019/2020 – w ramach ERASMUS+ studia SMA), 1 (wyjazd w sem. zimowym 2020/2021 – w ramach ERASMUS+ studia SMA).

Tabela 7.2. Studenci przyjeżdżający na WEFiZ

WEFiZ	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Przyjeżdżający – kraje programu w ramach ERASMUS+ (studia SMA)*	52 (14 WZiEU, 38 WNEiZ) + 76	41 + 16	17 + 70	54 + 37	35 + 55	38 + 42**
Przyjeżdżający - kraje partnerskie, doktoranci	13 (WZiEU, WNEiZ)	7 (w tym 1 mobilność wirtualna)	9 (w tym 3 mobilności wirtualne)	6	5	11

Przyjeżdżający w ramach umów bilateralnych*	0 + 5	2 + 0	0 + 1	1 + 0	2 + 2	0 + 3**
---	-------	-------	-------	-------	-------	---------

Źródło: opracowane w oparciu o informacje Działu Spraw Międzynarodowych US

- W każdym roku jest podany semestr letni jednego roku akademickiego i semestr zimowy następnego (np. w przypadku 2019 – sem. letni 2018/19 i sem. zimowy 2019/20)
- ** stan na dzień 29/11/2024

Jak wynika z tabeli 7.2. WEFiZ stwarza możliwość realizacji mobilności w formie także wirtualnej, co wychodzi naprzeciw oczekiwaniom współczesnych studentów. Zasady realizacji mobilności ERASMUS+ w formie zdalnej uregulowane są m.in. w dokumencie „Zasady realizacji wyjazdów studentów i doktorantów na studia w programie Erasmus+, Mobilność Edukacyjna: kraje programu w Uniwersytecie Szczecińskim w roku akademickim 2025/2026. Wyjazdy długoterminowe”, dostępnym na dronie internetowej Działu Spraw międzynarodowych US.

Warto nadmienić, iż w roku akademickim 2024/25 wśród studentów kierunku PI są także cudzoziemcy – 2 studentów z Ukrainy i 1 student z Białorusi.

Jeśli chodzi o kadre dydaktyczną WEFiZ, to pracownicy mogą realizować mobilność międzynarodową w ramach ERASMUS+ w formie wyjazdów dydaktycznych STA i szkoleniowych STT. W przypadku mobilności STA wyjazdy można realizować wyłącznie w ramach podpisanych umów interinstytucjonalnych oraz w ramach dyscyplin. Lista uczelni partnerskich (kraje programu), do których może aplikować kadra dydaktyczna (stan na 22.10.2024 r.) stanowi załącznik 7.11. Kadra może realizować także wyjazdy szkoleniowe STT, których celem jest doskonalenie zawodowe w partnerskiej instytucji szkolnictwa wyższego lub innej organizacji w jednym z krajów programu w formie szkoleń. Te same mobilności kadra może realizować także w krajach partnerskich i przedsiębiorstwach. Wyjazdy STA i STT do krajów programu oraz krajów partnerskich pracowników Wydziału w latach 2018-2022 przedstawiono w tabeli 7.3. Znaczna część z tych mobilności realizowana była przez kadre Instytutu Zarządzania (która stanowi zasadniczy trzon kadry dydaktycznej na kierunku PI). Szczegółowe dane dotyczące tych wyjazdów znajdują się w załączniku 7.12.

7.3. Mobilność kadry dydaktycznej WEFiZ

Mobilność	2019	2020	2021	2022	2023	2024
STA (kraje programu)	37	7	20	12	26	34
STT (kraje programu)	37	10	48	22	44	46
STA (kraje partnerskie)	13	0	2	5	11	10
STT (kraje partnerskie)	3	0	2	11	9	2

Źródło: opracowane w oparciu o informacje Działu Spraw Międzynarodowych US

Pracownicy i studenci WEFiZ (w tym pracownicy Instytutu Zarządzania i studenci PI) aktywnie uczestniczą w procesie umiędzynarodowienia poprzez wyjazdy do zagranicznych ośrodków naukowych

i szkoleniowych. Liczba wyjazdów pracowników została jednak odgórnie ograniczona poprzez wprowadzenie limitów wyjazdów np. pracownik może zrealizować jeden wyjazd STT w ramach projektu KA131-2024, chyba że po realizacji wszystkich wyjazdów z listy rezerwowej zostaną wolne środki do wykorzystania, pracownik może zrealizować jeden wyjazd STA w ramach projektu A131-2024, chyba że po realizacji wszystkich wyjazdów z listy rezerwowej zostaną wolne środki do wykorzystania.

Pracownicy i studenci mogli realizować wyjazdy także w ramach programu PROM. W 2019 roku w programie wzięło udział 7 doktorantów i 1 pracownik WEFiZ, w 2020 roku 2 doktorantów i 1 pracownik, w 2021 roku 1 doktorant i 2 pracowników, w 2022 dwóch doktorantów. W latach 2019-2022 w ramach programu prom na WEFiZ przyjechało dwóch zagranicznych doktorantów.

Kadra realizuje także staże międzynarodowe poza programem Erasmus+. Część wyjazdów na staże międzynarodowe jest finansowanych ze środków z programu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego pod nazwą „Regionalna Inicjatywa Doskonałości” w latach 2019 – 2022 oraz na lata 2024-2027. W ramach staży naukowo-dydaktycznych, warsztatów, zajęć terenowych, wizyt studyjnych, spotkań projektowych i innych kadra WEFiZ na przestrzeni lat 2019-2024 wizytowała m.in.: USA, Włochy, Wietnam, Maroko, Maltę, Hiszpanię i wiele innych (załącznik 7.12).

Studenci kierunku PI mają również okazję uczestniczyć w wykładach i spotkaniach prowadzonych przez wykładowców wizytujących WEFiZ. Tabela 7.4. prezentuje zestawienie liczby wizytujących wykładowców z zagranicznych ośrodków naukowych w latach 2019-2024. Na ocenianym kierunku PI organizowane są zajęcia w języku angielskim, przeprowadzane przez przedstawicieli zagranicznych ośrodków naukowych np.: Dr. Eslam AbdAllah z Concordia University of Edmonton, który zrealizował zajęcia w ramach przedmiotu Zarządzanie technologią (II rok PI, gr. 281) (tytuł zajęć: "Quantum Computing Technology and Security Issues", w dniu: 30.05.2023), Prof. Mark Loo z Concordia University of Edmonton (zajęcia w ramach Workshop in Management - z I i II rokiem PI, maj 2023), Prof. Maurizio Lanfranchi, Prof. Carlo Giannetto Prof. Angelina De Pascale University of Messina (czerwiec 2024, zajęcia z kierunkiem PI w ramach ERASMUS+ STA).

Tabela 7.4. Wykładowcy wizytujący WEFiZ

WEFiZ	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Przyjeżdżający – kraje programu w ramach ERASMUS+	6	0	1	4	10	10
Przyjeżdżający - kraje partnerskie	9	1	1	12	10	4

Źródło: opracowane w oparciu o informacje Działu Spraw Międzynarodowych US

Nacisk na umiędzynarodowienie procesu kształcenia na kierunku PI przejawia się także dbałością kadry dydaktycznej o umiędzynarodowienie badań własnych. Kadra kierunku PI rokrocznie bierze aktywny udział w wielu międzynarodowych konferencjach, odbywających się w kraju i za granicą (Załącznik nr 4 – Z_4_Char_kadry) np.: 36th International Business Information Management Association Conference (IBIMA), 4-5 November 2020, Granada, Spain, 12th International Conference Economies of the Balkan and Eastern European Countries EBEEC, 29-31.05.2020, International Conference on Knowledge-Based and Intelligent Information & Engineering System KES (edycje 2021-2024), 29. Międzynarodowa Konferencja Naukowa Eurasia Business and Economics Society, 10-12.10.2019, 3rd

International Conference on Tourism Research, Valencia, Hiszpania, 23-24.07.2020 r., ICTR, 15th European Conference on Management Leadership and Governance, Polytechnic Institute of Porto, 11-14.11.2019 i wiele innych.

Pracownicy przy aktywnym współudziale studentów, także kierunku PI organizują konferencje o zasięgu międzynarodowym (część konferencji ma charakter cykliczny) np: The Fourth Global Conference on Creating Value, 20. edycja Międzynarodowej Konferencji ICABE 2024, 14th International Scientific Conference "Economy, Management, Environment", Konferencja Naukowa Informatyka w Zarządzaniu (IwZ) (Załącznik 7.8.) Organizacja konferencji o zasięgu międzynarodowym na terenie kampusu WEFiZ daje możliwość studentom kierunku PI uczestnictwa w obradach, podczas których prezentowane są referaty naukowe przedstawicieli różnych ośrodków naukowych z zagranicy. Chętni studenci mogą także samodzielnie prezentować swoje referaty podczas obrad konferencji (np. w trakcie Międzynarodowej Naukowej Konferencji „Economy, Management, Environment”). Przykładowo, Pani Anhelina Linnyk (studentka II roku w r.a. 2022/2023) przygotowała i zaprezentowała poster pt. „Entrepreneurship among students”. Bardzo istotna jest także aktywność kadry z kierunku PI w komitetach Rad Naukowych/Programowych oraz Komitetach Organizacyjnych konferencji o zasięgu międzynarodowym, np.: The 21st International Scientific Conference "Information Technologies and Management", Isma University, Łotwa; Międzynarodowa Konferencja Naukowej „Problemy zarządzania przedsiębiorstwem we współczesnych warunkach”, National University of Food Technologies, Ukraina; International Conference on Management, Economics and Accounting – ICMEA 2023 & Doctoral Research Workshop, Rumunia i inne .

Kadra WEFiZ (prowadząca zajęcia na kierunku PI) publikuje co roku artykuły naukowe w językach obcych (głównie j. angielskim). Są to prace publikowane w wysoko punktowanych czasopismach zarówno polskich, jak i zagranicznych oraz w monografiach np.: Inclusive Growth, Energy Poverty and Digital and Social Development : CrossCountry Analysis of the European Union / Blanka Tundys and Agnieszka Bretyn. // Energies. 2024, s.1-21 DOI: 10.3390/en17194830; Energy transition scenarios for energy poverty alleviation : analysis of the Delphi Study / Blanka Tundys, Agnieszka Bretyn. // Energies. 2023, vol. 16 iss. 4, s.1-20 DOI: 10.3390/en16041870; Janasz K., Obrycki, N., Wiśniewska J., Modelling the Energy Sector in Ukraine with RES Development Scenarios, European Research Studies Journal, Volume XXV, Issue 4, 2022, pp. 283-307, Janasz K., Ślusarczyk B., Wiśniewska J., Facilitating technology transfer processes in a cross-border region - a case study of SMEs in the West Pomeranian Voivodeship and the Land of Brandenburg Administratie si Management Public, 42, 2024, Pluta A., Shaping a Culture of Learning from Errors in the Organization : analysis of Opportunities and Threats, Przegląd Organizacji 2023, s.272-280 DOI: 10.33141/po.2023.03.29 i inne.

Co istotne kadra dydaktyczna WEFiZ pełni ważne funkcje redakcyjne i recenzenckie w czasopismach o zasięgu międzynarodowych np. International Journal of Human Resource Studies, ISSN 2162-3058, Macrothink Institute, Las Vegas, Nevada, USA, International Journal of Human Resources Management, Macrothink Institute ISSN 2162-3058 , Sustainability, MDPI ISSN: 2071-1050 i in.

Pracownicy Instytutu Zarządzania stanowiący przeważającą część kadry na kierunku PI realizują granty i projekty międzynarodowe, zarówno jako kierownicy jak i wykonawcy. Przykładami projektów międzynarodowych są np. CoCreAid (rozwijanie współpracy pomiędzy uczelniami wyższymi a organizacjami pozarządowymi), okres realizacji: luty 2022 - sierpień 2024, grant przyznany z programu Erasmus+, Partnerstwa Strategiczne, pozyskana kwota: 100.000 zł, kierownik projektu: Katarzyna Łobacz, Fairpreneurs (rozwijanie koncepcji zrównoważonej przedsiębiorczości), okres realizacji: grudzień 2022 – styczeń 2024, grant przyznany z programu Erasmus+, Młodzież, pozyskana kwota: 200.000 zł, kierownik projektu: Joanna Markiewicz, (Researcher) „Regional Education and Employment

Alliances (nr projektu 2014-1-IE01-KA200-000363) finansowanym z programu Erasmus+ w okresie IX 2014-VII 2016, realizowanym przez Uniwersytet Szczeciński w partnerstwie z Louth County Council (Irlandia), Univations GmbH (Niemcy), Newry and Mourne Co-op Ltd. (Irlandia Północna), MindShare Consulting (Francja), Canice Consulting (Irlandia Północna). Całkowita wartość projektu EUR 219.338,00, wartość projektu US EUR 32 643,00, Projekt strengthening VET professionals for promoting cross-border mobility in apprenticeships, realizowanego w ramach programu ERASMUS+. Projekt realizowany jest przez partnerów z Włoch, Hiszpanii, Polski (Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie - Wydział Pedagogiki i Psychologii), Belgii, Holandii oraz Niemiec i inne. Kadra dydaktyczna WEFiZ posiada wysokie kompetencje do prowadzenia zajęć w językach obcych (głównie j. angielski). Przykłady przedmiotów w językach obcych to m.in.: Use of Social Media in Business; Contemporary Business Models; Business Plans and Strategic Analysis, Corporate Economics i inne.

Obok działań na rzecz umiędzynarodowienia procesu dydaktycznego na kierunku oraz badań pracowników podejmowane są także inicjatywy o charakterze kulturowym, mające na celu promowanie idei różnorodności kulturowej wśród studentów kierunku PI. Przykładem takiego działania może być Międzynarodowy Dzień Studenta (International Students' Day). Głównym wydarzeniem jest Festiwal Kultur, który tworzy przestrzeń do spotkań, wymiany doświadczeń kulturowych i wzajemnej nauki, a także pozwala uczestnikom zasmakować w różnorodności kultur (edycje: 16.11.2023, 20.11.2024 WEFiZ US).

Wszystkie wymienione powyżej działania zarówno z obszaru nauki, dydaktyki i kultury mają na celu podniesienie jakości kształcenia na kierunku PI poprzez uwzględnianie w procesie dydaktycznym najważniejszych światowych trendów, a także wykształcenie w studentach kierunku PI postawy otwartości na odmienności etniczne, kulturowe i religijne, wynikające z rosnącej mobilności kadry i studentów uczelni wyższych.

Proces monitorowania i oceny umiędzynarodowienia kształcenia oraz doskonalenia warunków sprzyjających podnoszeniu jego stopnia odbywa się w kilku wymiarach:

1. Poziom Wydziału – Koordynator ds. wymiany międzynarodowej w ramach programu ERASMUS+ (dr inż. Piotr Niemcewicz) dla kierunku PI dokonuje analizy ilościowej i jakościowej mobilności pracowników i studentów.
2. Poziom Wydziału - Prodziekan ds. kształcenia (dr hab. Joanna Wiśniewska prof. US), dokonuje analizy z badań dotyczących procesu jakości kształcenia na kierunku PI.
3. Poziom wydziału – zapisy dokumentu wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia (załącznik 7.14). Podmiotem odpowiedzialnym za realizację tego systemu na Wydziale jest między innymi Zespół kierunku PI. Członkowie dokonują okresowych przeglądów programu studiów i warunków realizacji procesu kształcenia na kierunku PI także pod kątem procesu umiędzynarodowienia.
4. Poziom Uczelni - Dział Spraw Międzynarodowych (DSM), który w corocznym sprawozdaniu z działalności przedstawia wyniki i ocenia trend procesu umiędzynarodowienia Uczelni (załącznik nr 7.13). Dział Spraw Międzynarodowych jest jednostką odpowiedzialną za wymianę oraz inicjowanie współpracy międzynarodowej, które są jednym z elementów umiędzynarodowienia uczelni, a w szeroko rozumianym kontekście wpływają także na umiędzynarodowienie kształcenia.

Celem podejmowanych działań jest diagnoza aktualnego stanu umiędzynarodowienia kierunku PI, a także formułowanie zaleceń na przyszłość.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Uczelnia, w tym WEFIZ dysponują kompleksowym systemem udzielania studentom wsparcia w procesie uczenia się w obszarach nauki, dydaktyki, organizacji, informacji, planowania i rozwijania karier zawodowych i sportowych, pomocy materialnej i pomocy psychologicznej czy podstawowej opieki zdrowotnej. Zakres i rodzaje udzielanego przez WEFIZ wsparcia są dostosowane do indywidualnych potrzeb i sytuacji studentów. Szczególną opieką ze strony WEFIZ otoczeni są studenci ze szczególnymi potrzebami, studenci zagraniczni oraz studenci, którzy znajdują się w trudnej sytuacji życiowej. W działaniach tych Władze oraz jednostki administracyjne wspiera Samorząd Studencki, który na swojej stronie internetowej (<https://samorzad.usz.edu.pl/>) oraz na swoich profilach w mediach społecznościowych (m.in. na Facebooku (<https://www.facebook.com/samorzad.wefiz/>)) publikuje najważniejsze informacje.

Na WEFIZ podejmowane są działania prowadzące do zapewnienia studentom jak najlepszej opieki. Na Wydziale powołany jest Prodziekan ds. studenckich. W przypadku nieobecności, któregoś z Prodziekanów jego obowiązki doraźnie przejmuje drugi z nich. Prodziekani pełnią dyżury dziekańskie, których cotygodniowe terminy podane są na stronie wydziałowej: <https://efz.usz.edu.pl/studenci/dzieskanat/>. W trakcie dyżuru dziekańskiego studenci mogą pozyskać informacje nt. swojej sytuacji studenckiej oraz otrzymać propozycje możliwych rozwiązań przysługujących studentowi zgodnie z Regulaminem studiów.

Na Uczelni funkcjonuje Uczelniane Centrum Informatyczne (UCI), którego zadaniem jest pomoc i wsparcie użytkowników w zakresie wykorzystania technologii cyfrowych i nowoczesnych. UCI odpowiedzialne jest za utrzymywanie i prawidłowe funkcjonowanie infrastruktury cyfrowej, uczelnianych systemów informatycznych oraz działa w zakresie rozwoju narzędzi i kompetencji cyfrowych. Pełni także funkcję obsługi użytkowników sieci uczelnianej i umożliwia im zgłaszanie oraz rozwiązywanie ich problemów dzięki dedykowanej zakładce „Pomoc”. W okresie pandemicznym, gdy wprowadzono i wykorzystywano oprogramowanie do kształcenia na odległość, UCI było odpowiedzialne za wsparcie użytkowników sieci uczelnianej korzystających z tego typu oprogramowania oraz jego niezawodność. Pracownicy, jak i studenci WEFIZ mogli i nadal mogą liczyć na pomoc i w tym zakresie.

Znaczącą rolę w pomocy i wprowadzaniu studentów Uczelni na rynek pracy odgrywa Akademickie Biuro Karier Uniwersytetu Szczecińskiego (ABK). ABK wspiera nie tylko studentów, ale również absolwentów Uczelni w wyborze ich ścieżki zawodowej oraz pomaga im w znalezieniu zatrudnienia spełniającego ich oczekiwania, aspiracje i kwalifikacje (<https://abk.usz.edu.pl/zadania-abk-us/>).

Wspieranie studentów i absolwentów jest nadrzędną misją ABK, a realizowana ona jest poprzez:

- prowadzenie i bieżące aktualizowanie bazy ofert pracy, staży, praktyk i wolontariatu,
- przygotowywanie wielotematycznych bezpłatnych warsztatów i szkoleń – samodzielnie i przy współdziałaniu z firmami i instytucjami,
- współpracę z pracodawcami, instytucjami i organizacjami z całego kraju,
- bezpłatne udostępnianie publikacji, informatorów i poradników związanych z rynkiem pracy i rozwojem osobistym,

- zapoznanie studentów i absolwentów ze standardami tworzenia dokumentów aplikacyjnych na indywidualnych konsultacjach,
- monitorowanie karier zawodowych absolwentów uczelni, co pozwala na dopasowanie programów studiów do potrzeb zmieniającego się rynku pracy,
- świadczenie doradztwa zawodowego,
- współorganizowanie wydarzeń takich jak Targi i Giełda Pracy,
- wydawanie cotygodniowego newslettera zawierającego informacje z życia Uczelni, oferty dla studentów i absolwentów i inne.

W celu umożliwienia studentom efektywnego wejścia na rynek pracy i podjęcia przez nich satysfakcjonującego zatrudnienia, Rektor Uniwersytetu Szczecińskiego wystosował list do Dziekanów Wydziałów US (zał. 8.1). W liście tym szczegółowo zostały opisane rekomendacje dla Wydziałów dotyczące udostępnienia profesjonalnych narzędzi, mogących zwiększyć szanse studentów na rynku pracy. List ten jest pokłosiem podpisanej umowy z czerwca 2022 r. przez Rektora US i firmę Profi Competence Europe oraz międzynarodową firmę JobTeaser. Wynikiem tej umowy jest nieodpłatne dostarczenie dostępu do nowoczesnej, międzynarodowej platformy rekrutacyjnej Career Center dla Uczelni. Unikatowy projekt łączący działania akademickie z biznesem i rynkiem pracy pozwala studentom (również kierunku przedsiębiorczość i inwestycje) na wykonywanie profesjonalnych testów dotyczących określenia ich kompetencji, budowania świadomości własnych zasobów, cech osobowościowych i zawodowych. Przeprowadzenie testów skutkuje tworzeniem raportów określających powyższe informacje i może wpływać efektywnie na proces rozwoju zawodowego oraz dostarczać zalecenia związane z własnym rozwojem. Ponadto, do dyspozycji studentów w ramach platformy zostały udostępnione profile firm oraz informacje na temat wydarzeń związanych z rozwojem kariery – szkoleń, giełd pracy, ofert pracy, praktyk, staży polskich i zagranicznych oraz kalendarz do umawiania spotkań z doradcami zawodowymi. Wspomniana platforma rekrutacyjna jest obsługiwana przez Akademickie Biuro Karier Uniwersytetu Szczecińskiego. Właśnie w tej komórce funkcjonują wspomniani doradcy zawodowi, dostępni dla studentów.

Wsparcie w procesie uczenia się i przygotowanie do wejścia na rynek pracy realizowane jest również w Szkole Doktorskiej Uniwersytetu Szczecińskiego. Doktoranci we współpracy z kadrą naukowo-dydaktyczną organizują spotkania z przedsiębiorcami w ramach cyklu „Spotkanie z praktykiem”. Uczelnia zapewnia wybranym doktorantom możliwość przystąpienia do studiów ramach Doktoratu wdrożeniowego.

Od momentu rozpoczęcia kształcenia na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje student zostaje otoczony wsparciem ze strony WEFIZ. Wszelkie niezbędne informacje są publikowane na stronie <https://efz.usz.edu.pl/studenci/dziekanat/>. Pierwsze dni roku akademickiego poświęcone są na tzw. dni adaptacyjne, podczas których odbywają się spotkania z władzami WEFIZ, opiekunem roku i Samorządem Studenckim.

WEFIZ zapewnia studentom możliwość rozwoju swoich zainteresowań naukowych. Przejawia się to przede wszystkim w programie studiów, który pozwala studentom na swobodny dobór zajęć fakultatywnych oraz modułów, które będą pogłębiały ich wiedzę w wybranych dziedzinach. Studenci mają także możliwość wyboru seminariów dyplomowych, prowadzonych przez specjalistów z zakresu określonych dziedzin.

Na WEFIZ funkcjonuje 27 kół naukowych powiązanych z programem studiów kierunku przedsiębiorczość i inwestycje i adresowanych bezpośrednio do studentów tego kierunku. Informacje o kołach naukowych i ich charakterystyce są publicznie dostępne na stronie internetowej Uczelni pod adresami: (<https://zar.usz.edu.pl/ksztalcenie/kola-naukowe/>, <https://eif.usz.edu.pl/studenci/kola-naukowe/>, <https://gpg.usz.edu.pl/studenci/kola-naukowe/>). Studenci kierunku przedsiębiorczość i

inwestycje w celu pogłębiania wiedzy stosownej do właściwych sobie zainteresowań tematycznych z zakresu nauk o zarządzaniu i jakości, mogą przystąpić do następujących kół naukowych, o których informacje zawarte zostały w załączniku 8.2.

Koła naukowe oprócz stwarzania możliwości pogłębiania wiedzy z zakresu nauk o zarządzaniu i jakości, umożliwiają studentom rozszerzenie umiejętności praktycznych i organizacyjnych oraz pozwalają na przystąpienie do uczestnictwa w inicjatywach społecznych. Nauczyciele akademicy są także zaangażowani w działalność studenckich kół naukowych, w których pełnią funkcję opiekunów naukowych. Koła naukowe mogą uzyskać finansowanie na zasadach określonych w Regulaminie ds. Uczelnianych Organizacji Studenckich, ale również mogą pozyskiwać inne źródła finansowania - od WEFIZ, zewnętrzne itp. Informacje i wyjaśnienia w zakresie finansowania kół są podane na stronie internetowej jednostki odpowiedzialnej za działalność kół naukowych: <http://sks.usz.edu.pl/>. Ponadto Opiekunowie Kół są zobowiązani do corocznego sporządzania raportu z działalności Kół Naukowych, który to raport zawiera informacje dotyczące m.in. aktywnych członków, podejmowanych inicjatyw naukowych i organizacyjnych oraz społecznych. Raport jest przekazywany do Rektoratu Uniwersytetu Szczecińskiego.

W ramach Szkoły Doktorskiej US (do której przyjmowani są także kandydaci związani z dyscypliną nauki o zarządzaniu i jakości) działalność prowadzi Interdyscyplinarne Koło Szkoły Doktorskiej Uniwersytetu Szczecińskiego (IKSDUS). Każdy chętny do zaangażowania się w działalność IKSDUS doktorant ma szansę na bycie współorganizatorem szeregu inicjatyw m. in.: spotkań naukowych z autorami, wykładów otwartych, konferencji ogólnokrajowych i międzywydziałowych, seminariów doktorancko-studenckich. Do najpoważniejszych sukcesów IKSDUS należy wymienić zorganizowanie Międzynarodowej Multidyscyplinarnej Konferencji Doktorantów Uniwersytetu Szczecińskiego; realizację projektu opartego na szeregu spotkań konferencyjnych pt. „Lokalne Spotkania Interdyscyplinarne”; prowadzenie inicjatyw społecznych w ramach akcji „#UszydoGóry” czy wspierania Zachodniopomorskiego Hospicjum. Wszelkie działania podejmowane przez IKSDUS dążą do jak najszerszego rozprzestrzenienia się w społeczności akademickiej, co skutkuje uzyskiwaniem patronatów nie tylko od podmiotów badawczo-naukowych, ale również tych z otoczenia społeczno-gospodarczego. Podsumowanie dotychczas dwuletniej działalności IKSDUS wraz z wykazem zrealizowanych inicjatyw i osiągnięć jest dostępne na głównej stronie internetowej Koła pod adresem <https://szkoladoktorska.usz.edu.pl/interdyscyplinarne-kolo-naukowe-doktorantow/>.

Studenci Uczelni, w tym także studenci kierunku przedsiębiorczość i inwestycje mają możliwość uczestnictwa w programie MOST. Jest to system mobilności studentów, pozwalający jego uczestnikom na odbycie części studiów poza uczelnią macierzystą. Uniwersytet Szczeciński jest jedną z 19 Uczelni w całej Polsce biorących udział w tym programie. Program pozwala uczestniczącym w nim studentom na przystępowanie do zajęć nieoferowanych w uczelni macierzystej, dostęp do bibliotek i laboratoriów uczelni przyjmującej, kontakt ze specjalistami z interesujących studentów dziedzin w Uczelni przyjmującej oraz możliwość rozwoju zainteresowań, pogłębiania wiedzy i nawiązywanie nowych kontaktów. Warunkiem uczestnictwa w programie jest zaliczenie drugiego semestru studiów jednolitych magisterskich lub studiów I stopnia. Dla studentów II stopnia możliwość wyjazdu zapewnia zaliczenie pierwszego semestru studiów. Dodatkowy warunek stanowi zaliczenie semestru/roku poprzedzającego wyjazd. Aplikację na wyjazd studenci mogą składać w witrynie internetowej pod adresem <https://most.uka.uw.edu.pl/>. Rozpatrzenie i akceptacja lub odrzucenie wniosku należy do Uczelnianej Komisji Kształcenia. Po przystąpieniu do programu, student nie traci możliwości pobierania i wypłacania świadczeń socjalnych w swojej uczelni macierzystej. Regulamin programu, wzory podań,

wykaz uczelni oraz koordynatorów biorących udział w programie oraz inne informacje znajdują się na stronie internetowej Uniwersytetu Szczecińskiego pod adresem <https://studenci.usz.edu.pl/most/>.

Studenci Uczelni mają możliwość aplikowania do programu Erasmus+, który umożliwia im uczenie się za granicą, realizację części studiów i praktyk. Jest to program, którego realizatorem w Polsce jest Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji. Komórką odpowiedzialną za przyjmowanie i przekazywanie wniosków studenckich związanych z uczestnictwem w programie jest Dział Spraw Międzynarodowych Uniwersytetu Szczecińskiego (DSM). DSM koordynuje działania zwłaszcza w zakresie Mobilności edukacyjnej, co stanowi jeden z dwóch elementów struktury programu Erasmus+, obok Współpracy z organizacjami i instytucjami. Na swojej stronie internetowej DSM gromadzi i przekazuje publicznie informacje dotyczące zasad mobilności studenckiej, aktualnych ofert zagranicznych oraz zamieszcza pomocnicze materiały dla zainteresowanych takie jak szkolenia językowe, międzykulturowe i z zarządzania projektami w formie samodzielnej (<https://dsm.usz.edu.pl/self-study/>) oraz publikacje pomocne w codziennej komunikacji w języku angielskim (zał. 8.3). W ostatnich latach studenci kierunków realizowanych na WEFiZ i kierunku przedsiębiorczość i inwestycje korzystali z możliwości programu, co potwierdzają informacje udostępniane przez DSM (zał. 8.4).

Uczelnia współpracuje z państwowymi i międzynarodowymi podmiotami angażującymi się w mobilność edukacyjną. Do najważniejszych partnerów w tym zakresie należy zaliczyć Narodową Agencję Wymiany Akademickiej (NAWA), Research in Poland, Euraxess Researchers In Motion czy Niemiecką Centralę Wymiany Akademickiej (DAAS Polska) (<https://dsm.usz.edu.pl/>). Inne programy, które wpisują się w realizowanie misji kształcenia studentów na drodze wymiany to EDUKACJA (<https://usz.edu.pl/program-edukacja/>) i Fulbright Poland (<https://dsm.usz.edu.pl/fulbright/>).

Dla studentów przewidziane są stypendia naukowe, które mają zmobilizować ich do osiągania lepszych wyników w nauce. Osobom, które uzyskują wybitne osiągnięcia w nauce przyznawane są one według zasad określonych w [Zarządzeniu nr 112/2024 Rektora US](#) z dnia 13 czerwca 2024 r., w sprawie ustalenia Zasad przyznawania stypendium Rektora dla studentów Uniwersytetu Szczecińskiego (zał. 8.5). Studenci mogą także ubiegać się o stypendium Prezydenta Miasta Szczecina oraz stypendium Ministra za znaczące osiągnięcia. Najważniejsze informacje dotyczące składania wniosków o wskazane stypendia oraz sposobu ich składania udostępnione są na stronie internetowej uczelni: <https://studenci.usz.edu.pl/stypendia/#3>. Dodatkowych informacji udzielają pracownicy DOS.

Do ważnych narzędzi motywowania studentów do osiągania efektów uczenia się należy zaliczyć corocznie organizowany przez Dziekana konkurs na najlepsze prace dyplomowe. Jego laureaci otrzymują nagrody, a promotorzy zwycięskich prac otrzymują list gratulacyjny. Wszelkie informacje na temat konkursu wraz z wynikami są publicznie dostępne na stronie internetowej Uczelni pod adresem <https://efz.usz.edu.pl/studenci/konkurs-dziekana/>.

WEFiZ wspiera studentów, którzy chcą rozwijać swoje pozanaukowe pasje, jak np. zdolności sportowe, artystyczne czy organizacyjne. Na Uczelni działa chór, który kilkakrotnie koncertował w Filharmonii Szczecińskiej i Operze na Zamku w Szczecinie. Dla osób, które wyróżniają się w innym niż nauka obszarze aktywności przewidziane jest przede wszystkim wsparcie w postaci Indywidualnej Organizacji Studiów (IOS), natomiast dla studentów, którzy uzyskują wybitne osiągnięcia w nauce lub sporcie, przyznawany jest dodatkowo Indywidualny Program Studiów (IPS). Studenci kierunku przedsiębiorczość i inwestycje niejednokrotnie w ostatnich latach korzystali głównie z IOS, bardzo sporadycznie z IPS. Zasady przyznawania IOS oraz IPS znajdują się w Regulaminie studiów. Studenci mają możliwość skorzystania z oferty sportowej przygotowanej przez Studium Wychowania Fizycznego i Sportu oraz Klub Uczelniany Akademickiego Związku Sportowego, uczestniczyć w Dniach Sportu i zawodach sportowych organizowanych w trakcie Juwenaliów. Ponadto, Uczelnia zapewnia studentom

możliwość uczestnictwa w działalności na rzecz rozwoju pracowni i studia telewizyjnego oraz rozgłośni radiowej Uniwersytetu Szczecińskiego, które swoją siedzibę posiadają w Centrum Edukacji Medialnej i Interaktywności.

W Uniwersytecie Szczecińskim w celu opieki nad studentami zagranicznymi powoływani są koordynatorzy ds. wymiany międzynarodowej. Dla ułatwienia studentom wymiany międzynarodowej, cyklicznie odbywają się spotkania informacyjne. Uzupełnienie studenckiej mobilności stanowi krajowa wymiana studencka w ramach programu MOST. Studentom, którzy przyjeżdżają na WEFIZ oraz chcą wyjechać na odbycie części studiów do innych polskich uczelni, towarzyszy specjalnie powołany do tego koordynator (m.in. udziela studentom informacji nt. możliwości wyjazdów oraz wsparcia podczas procesu rekrutacji). Szczegółowe informacje nt. zagranicznych i krajowych wyjazdów udostępnione są na stronie internetowej WEFIZ w zakładce <https://efz.usz.edu.pl/studenci/programy-wymiany-studentow/>.

Uczelnia zapewnia również możliwość skorzystania z pomocy psychologicznej w Punkcie Pomocy Psychologicznej dla Studentów i Pracowników US (<http://uce.usz.edu.pl/punkt-pomocy-psychologicznej/>).

Studenci mogą korzystać także z pomocy prawnej. Bezpłatnych porad udzielają studenci „Kliniki Prawa” Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Szczecińskiego (utworzona mocą Zarządzenia Rektora US nr 40/2021 – zał. 8.6).

Konsekwencją Zarządzenia Rektora US nr 82/2021 na Uczelni powołany został Zespół do spraw zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (zał. 8.7). Do najważniejszych zadań Zespołu należy:

- realizacja obowiązków wynikających z Ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz.U. z 2020 r. poz. 1062 ze zm.),
- identyfikacja osób i potrzeb szczególnych,
- wsparcie dostępu do usług świadczonych przez US dla osób ze szczególnymi potrzebami,
- przygotowanie, wdrożenie i koordynacja „Planu działania na rzecz poprawy zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami”,
- weryfikacja zapewnienia Uniwersytetu Szczecińskiego dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami zgodnie ze standardami ustawy.

Zespół działa w stałym kontakcie i porozumieniu z Pełnomocnikiem Rektora ds. równego traktowania oraz Pełnomocnikiem Rektora ds. społecznej odpowiedzialności uczelni.

Określenie szczegółowego sposobu realizacji uprawnień osób ze szczególnymi potrzebami na Uczelni odbywa się w oparciu o Zarządzenie Rektora US nr 26/2022 (załącznik 8.8). W Zarządzeniu ustanowiono:

- zasady pozyskiwania odpowiedniej komunikacji z Uczelnią przez osoby ze szczególnymi potrzebami,
- możliwości wskazywania braku dostępności architektonicznej, informacyjno-komunikacyjnej lub cyfrowej,
- sposoby składania żądań i wniosków o zapewnienie dostępności cyfrowej,
- zasady rozpoznawania żądań i wniosków,
- zasady zapewnienia i odmowy dostępności,
- możliwości i procedury związane z rozpatrywaniem skarg i skarg do Prezesa Zarządu PFRON.

Stosowne wzory podań dotyczące zgłaszania spraw związanych z zapewnieniem dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami stanowią załączniki do Zarządzenia, które są dostępne na stronie Uczelni.

W Uniwersytecie Szczecińskim system wsparcia studentów ze stwierdzonymi niepełnosprawnościami jest dostosowany do ich indywidualnych potrzeb, zależnych od rodzaju i stopnia niepełnosprawności. Zgodnie z Regulaminem studiów US mają oni prawo do szczególnych

warunków uczestnictwa w zajęciach oraz realizacji programu studiów w oparciu o indywidualną organizację studiów, a w uzasadnionych przypadkach także indywidualnych zajęć oraz indywidualnej opieki wybranego nauczyciela akademickiego. Oferowane przez WEFIZ działania na rzecz studentów z niepełnosprawnościami to również e-learning, stypendia specjalne, pośrednictwo w kontaktach z Akademickim Biurem Karier, proponującym studentom szkolenia i warsztaty (w ramach tej jednostki organizowane jest dodatkowe pośrednictwo pracy dla osób z niepełnosprawnościami).

Organizacją odpowiednich form wsparcia studentów z niepełnosprawnościami w celu zapewnienia im pełnego udziału w procesie kształcenia, zajmuje się Biuro ds. osób niepełnosprawnych Uniwersytetu Szczecińskiego (BON) (<https://bon.usz.edu.pl/>). Istotnym elementem wsparcia studentów z niepełnosprawnościami jest pomoc organizacyjna i merytoryczna adresowana do nauczycieli akademickich oraz pracowników administracyjnych, mających na co dzień kontakt z osobami z orzeczeniem o niepełnosprawności

Przedsięwzięciem, którego celem jest poprawa dostępności Uniwersytetu Szczecińskiego dla studentów i doktorantów z niepełnosprawnościami, jest realizowany w ramach konkursu "Uczelnia dostępna" oraz współfinansowany z funduszy Europejskich w partnerstwie z Zachodniopomorskim Uniwersytetem Technologicznym w Szczecinie, projekt "Uniwersyteckie Centrum Wiedzy o Dostępności w Szczecinie" (<https://bon.usz.edu.pl/universyteckie-centrum-wiedzy-o-dostepnosci/>).

W ramach dostosowania i rozwoju systemu wsparcia dla studentów i doktorantów z niepełnosprawnościami Uniwersytetu Szczecińskiego, realizowany jest projekt pt. MaximUS dostępności w partnerstwie ze stowarzyszeniem Twoje Nowe Możliwości (zał. 8.9). Środki na realizację projektu również pochodzą z funduszy Europejskich. Celem projektu jest zwiększenie świadomości pracy z osobami z niepełnosprawnością dla różnych grup zawodowych i pracowników uczelni. Realizacja opiera się na przeprowadzaniu cyklu szkoleń w formie blokowej, które to bloki obejmują: szkolenia świadomościowe dla wszystkich pracowników US, szkolenia specjalistyczne dla kadry naukowo-dydaktycznej oraz kadry administracyjnej i pomocniczej, a także warsztaty dla kadry zarządzającej.

Proces rozstrzygnięcia skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów zazwyczaj rozpoczyna się w odpowiedniej dla właściwego Wydziału Sekcji ds. Studenckich – w Dziekanacie. Na stronie Uniwersytetu Szczecińskiego jest dostępny komplet wzorów wniosków, które student może wydrukować, wypełnić i złożyć w Dziekanacie w dotyczącej studenta kwestii (<https://dos.usz.edu.pl/wzory-dokumentow/>). Złożenie wniosku przez studenta skutkuje uruchomieniem procesu rozpatrywania i określania zasadności zgłaszanych i opisanych w odpowiednim podaniu spraw. W zależności od rodzaju zgłaszanej sprawy, złożony wniosek jest przekazywany do odpowiedniej instancji. Wszelkie informacje dotyczące godzin otwarcia i kontaktu do osób pracujących w Dziekanacie są dostępne na stronie WEFIZ pod adresem <https://dos.usz.edu.pl/cukrowa/>. Student może również załatwiać sprawy i zgłaszać wnioski drogą elektroniczną poprzez funkcjonujący na WEFIZ system e-Prodziekan. Sprawy studenckie mogą być również zgłaszane ustnie, bezpośrednio w Dziekanacie czy też drogą telefoniczną lub mailową. Wszelkie skargi i wnioski, w zależności od wagi i specyfiki sprawy, mogą być rozpatrywane w określonym toku. Problemy zgłaszane Prodziekanowi ds. studenckich – ustnie, drogą mailową czy telefoniczną – często są rozpatrywane przez Prodziekana, który posiada do tego odpowiednie kompetencje. Odpowiedzi na wnioski lub skargi studentów przyjmują formę pisemną i są zaadresowane bezpośrednio do wnioskodawcy. Inny tok przyjmują problemy, za których rozpatrzenie i propozycję rozwiązania odpowiadają Zespoły Kierunkowe ds. Jakości i Programów Kształcenia – zgłaszane problemy do tych instancji są dyskutowane na forum odpowiedniego Zespołu, w

porozumieniu z jego członkami. Dopiero podjęcie kwestii podczas zebrania odpowiednich organów i wydanie opinii przez każdego z jego członków, skutkuje wydaniem właściwej decyzji i odpowiedzi na skargę lub wniosek.

Uczelnia prowadzi działania dotyczące przeciwdziałaniu mobbingowi w Uniwersytecie Szczecińskim. Wraz z [Zarządzeniem nr 165/2024 Rektora US](#) wprowadzony został Regulamin przeciwdziałania mobbingowi (zał. 8.10). Konsekwencją tych działań było powołanie do dnia 31 sierpnia 2028 r. Komisji Antymobbingowej w Uniwersytecie Szczecińskim jak wynika z [Zarządzenia nr 178/2024 Rektora US](#) (zał. 8.11). Powyższe działania, mimo że prowadzone szczególnie w interesie ochrony samych pracowników Uczelni, mogą skutecznie wpłynąć na budowę świadomości i umiejętność rozpoznawania sytuacji noszących znamiona dyskryminacji wymierzonej w kierunku studentów Uczelni lub będących przypadkami naruszenia bezpieczeństwa i zagrożenia.

Wynikiem [Zarządzenia Rektora US nr 174/2024](#) było powołanie i określenie zasad funkcjonowania Komisji Pojednawczej w Uniwersytecie Szczecińskim (zał. 8.12). Zadaniem Komisji jest rozpatrywanie roszczeń pracowników ze stosunku pracy, a celem jest polubowne załatwianie sporów wynikających na tym polu.

W ramach prowadzonych działań informacyjnych i edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa studentów, przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy oraz ustalania zasad reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec studentów, a także pomocy jej ofiarom, Rektor Uniwersytetu Szczecińskiego powołał Pełnomocnika ds. Równego traktowania (zał. 8.13-8.15). Do zadań Pełnomocnika o tym charakterze należy wskazać:

- podejmowanie działań mających na celu pełne poszanowanie i urzeczywistnienie zasady równego traktowania i przeciwdziałania dyskryminacji ze względu na jakąkolwiek cechę,
- diagnozowanie i monitorowanie przypadków dyskryminacji i nierównego traktowania oraz opracowanie procedury zgłaszania i reagowania na te przypadki,
- rozwijanie kultury poszanowania różnorodności i troski o inkluzowość we wszystkich obszarach funkcjonowania uczelni,
- inicjowanie rozwiązań na rzecz równego traktowania dla całej społeczności akademickiej,
- podejmowanie działań edukacyjnych na rzecz upowszechniania wiedzy oraz promowania postaw związanych z szacunkiem i równym traktowaniem, a także przeciwdziałanie negatywnym stereotypom i mowie nienawiści, w szczególności w formie spotkań, szkoleń, warsztatów oraz konferencji kierowanych do społeczności akademickiej,
- tworzenie procedur antydyskryminacyjnych oraz promowanie i upowszechnianie postaw zapewniających równe traktowanie,
- udzielanie wsparcia osobom pokrzywdzonym, przed wszystkim poprzez udostępnienie informacji o możliwościach uzyskania wsparcia i specjalistycznej pomocy,
- współpraca z Komisją Pojednawczą, Komisją Antymobbingową oraz z pozostałymi pełnomocnikami Rektora w zakresie edukacji i promowania postaw sprzyjających tolerancji i poszanowaniu różnorodności oraz w zakresie przeciwdziałania zachowaniom dyskryminacyjnym,
- reprezentowanie Uczelni m.in. na konferencjach, seminariach dotyczących tematu równego traktowania i niedyskryminacji, a także współpracy z instytucjami rządowymi (m.in. Pełnomocnikiem Rządu ds. równego traktowania, Rzecznikiem Praw Obywatelskich) i samorządowymi (m.in. Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego) oraz organizacjami, których zadaniem jest wspieranie zasady równego traktowania.

Procedury przeciwdziałania wszelkim formom dyskryminacji na Uniwersytecie Szczecińskim, w szczególności molestowania i molestowania seksualnego oraz wiktyimizacji członków społeczności akademickiej, zostały określone w Regulaminie przeciwdziałania dyskryminacji w Uniwersytecie

Szczecińskim – [Zarządzenie Rektora US nr 21/2022](#) (zał. 8.16). Postanowienie ogólne regulaminu stanowi tworzenie bezpiecznego, wolnego od dyskryminacji środowiska dla wszystkich uczestników życia akademickiego, chroniąc równość i godność człowieka, a także szanując różnorodność. Zastosowanie Regulaminu odnosi się do członków społeczności akademickiej: pracowników, studentów i doktorantów. Stroną odpowiedzialną za rzetelne i obiektywne rozpatrywanie skarg w tym zakresie jest Pełnomocnik Rektora ds. równego traktowania pracowników oraz Pełnomocnik Rektora ds. równego traktowania studentów i doktorantów w Uniwersytecie Szczecińskim (zał. 8.17). Stosowne dokumenty dotyczące zgłaszania, weryfikacji i rozstrzygania spraw związanych z dyskryminacją i nierównym traktowaniem stanowią załączniki do Regulaminu (zał. 8.18-8.24), które są dostępne na stronie Uczelni. W Uczelni powołany został także Rzecznik Praw Studenta Uniwersytetu Szczecińskiego, prowadzący współpracę ze studentami Uczelni w zakresie przestrzegania ich praw oraz przeprowadzania odpowiednich czynności w przypadku ich łamania w porozumieniu z Władzami Uczelni oraz Samorządem Studenckim. Kontakt oraz informacje o dyżurach są dostępne dla studentów pod adresem <https://studenci.usz.edu.pl/rzecznik-praw-studenta/>.

Działaniem mającym na celu wspieranie równego traktowania oraz promującym niedyskryminację jest [Zarządzenie Rektora US nr 114/2022](#) dotyczące przyjęcia Planu Równości w tym Planu Równości Płci na lata 2022-2024 w Uniwersytecie Szczecińskim (zał. 8.25 i 8.26). To dokument, który zawiera całokształt zobowiązań i działań, których głównym celem jest promowanie równości w Uniwersytecie Szczecińskim, w tym równości płci, a także różnorodności i integracji w społeczności akademickiej Uczelni. W Planie Równości cel główny został rozbity na 9 celów strategicznych, których realizacja została zaplanowana na lata 2022-2024. W Planie zawarty został również harmonogram podejmowanych działań, wskazane są jednostki je koordynujące oraz zostały określone sposoby monitorowania wskaźników i mierniki osiągnięcia planowanych działań. Do celów strategicznych tego dokumentu należy wskazać:

- promowanie kultury organizacyjnej opartej na poszanowaniu i docenianiu różnic,
- ułatwienie godzenia życia zawodowego i rodzinnego osób pracujących i studiujących w Uniwersytecie Szczecińskim,
- promowanie równowagi płci na stanowiskach kierowniczych, w ciałach decyzyjnych oraz w strukturach zarządczych US,
- zmniejszenie segregacji poziomej poprzez promowanie działań wspierających równowagę płci w rekrutacji,
- ponoszenie świadomości na temat zasad równości i niedyskryminacji oraz uwzględnianie aspektu płci w krajowych oraz międzynarodowych projektach badawczych i rozwojowych,
- promocja tematyki równościowej w programach studiów,
- zwiększenie świadomości społeczności akademickiej w zakresie mobbingu oraz dyskryminacji, w tym ze względu na płeć i niepełnosprawność,
- zwiększenie efektywności obowiązujących na Uczelni procedur antymobbingowych i antydyskryminacyjnych,
- implementowanie mechanizmów efektywnego wsparcia pracowników, studentów i doktorantów doświadczających dyskryminacji lub molestowania.

Na WEFiZ funkcjonuje system opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągania efektów uczenia się. Studenci mają możliwość skorzystania zależnie od potrzeb z wielu sposobów/narzędzi/możliwości opieki, wsparcia i rozwoju. Do najważniejszych należą:

- opiekunowie pierwszego roku,
- opiekunowie praktyk,
- działalność kół naukowych, Samorządu Studenckiego, AIESEC, Akademickiego Biura Karier US oraz Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości,

- możliwość wyjazdu na studia i praktyki zagraniczne w ramach Programu Unii Europejskiej Erasmus lub Programu MOST,
- możliwość kontaktowania się z pracownikami dydaktycznymi w wyznaczonych godzinach konsultacji oraz drogą mailową, jak i możliwość zgłaszania problemów Prodziekanowi ds. studenckich,
- możliwość uczestnictwa w wykładach otwartych naukowców z innych uczelni i praktyków gospodarczych, jak i szkoleniach organizowanych przez koła naukowe, Instytuty czy organizacje studenckie,
- możliwość korzystania ze staży, realizacji projektów w przedsiębiorstwach, praktyk, w tym programu płatnych staży i praktyk,
- możliwość korzystania z zasobów bibliotek w kampusach Cukrowa i Mickiewicza na WEFIZ, jak i bibliotek na pozostałych wydziałach US,
- możliwość korzystania z bezpłatnej sieci WiFi i udostępnianego przez WEFIZ oprogramowania,
- możliwość uczestnictwa w projektach badawczych,
- odpowiednia liczebność grup studenckich na zajęciach dydaktycznych, co określa [Zarządzenie nr 122/2024 Rektora](#) US z dnia 25 czerwca 2024 r. w sprawie zasad podziału na grupy na zajęciach dydaktycznych realizowanych w Uniwersytecie Szczecińskim (zał. 8.27).

Studentom znajdującym się w ciężkiej sytuacji materialnej udzielana jest pomoc finansowa. Szczegółowe informacje na ten temat znajdują się również na stronie internetowej Uczelni: <https://studenci.usz.edu.pl/stypendia/#3>. Studenci dodatkowo informowani są o możliwości składania wniosków na stronie internetowej oraz przez pracowników DOS.

Poza wskazanymi w [Ustawie z dn. 20 lipca 2018 r.](#) (Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce) materialnymi środkami motywowania studentów do osiągania dobrych wyników w nauce, Uczelnia z własnej inicjatywy uruchomiła w 2021 r. program Nagrody Rektora, do którego swoje osiągnięcia naukowe, sportowe, artystyczne czy organizacyjno-społeczne mogą zgłaszać studenci (załącznik 8.28). W ramach Nagrody przyznawane jest jednorazowe wsparcie finansowe dla studentów, którzy osiągnęli najwyższą punktację po merytorycznej ocenie wniosków. W ubiegłych latach kwoty Nagrody uplasowały się przedziałach od 3500 do 6000 zł. Przyznanie Nagrody odbywa się zgodnie z Zarządzeniem Rektora. Wszelkie informacje, progi kwalifikacyjne oraz punktacyjne dostępne są pod adresem <https://studenci.usz.edu.pl/nagroda-rektora/>.

Zgodnie z [Zarządzeniem nr 29/2020 Rektora](#) US z dnia 12 marca 2020 r. wszyscy pracownicy Uczelni niebędący nauczycielami akademickimi, zostają objęci programem corocznej oceny okresowej (zał. 8.29). Ocena okresowa jest realizowana za pomocą sformalizowanych narzędzi w oparciu o ściśle określone kryteria oceny. Głównymi powodami realizacji oceny okresowej pracowników niebędących nauczycielami akademickimi są: regularne sprawdzanie kompetencji zawodowych pracownika i ich przydatność na zajmowanym stanowisku, informowanie pracownika o ocenie jego wyników pracy, odnotowywanie i docenianie osiągnięć pracownika, identyfikacja i analiza problemów występujących w wykonywaniu obowiązków pracowniczych, rozpoznawanie i eliminacja negatywnych postaw pracownika, rozpoznawanie potrzeb w zakresie rozwoju zawodowego oraz dostarczenie informacji wspomagających decyzje w zakresie awansów, przesunięć czy zwolnień pracowników. Oceny dokonuje bezpośredni przełożony pracownika zgodnie z hierarchią służbową określoną w Regulaminie organizacyjnym Uniwersytetu Szczecińskiego. Zasady, narzędzia i inne niezbędne informacje związane z procesem oceny pracowników obsługi, kadry kierowniczej oraz niebędących nauczycielami akademickimi, znajdują się na stronie internetowej pod adresem <http://dso.usz.edu.pl/ocena-okresowa-pracownikow/>. Formalizacja działań prowadzących do oceny pracowników z obszarów innych niż naukowo-dydaktyczne, pozwala Uczelni na podnoszenie kwalifikacji tych pracowników, co

może przekładać się na skuteczniejszą identyfikację i rozwiązywanie problemów, z którymi mogą mierzyć się studenci w toku studiów.

Samorząd Studencki jest tworzony przez reprezentantów wszystkich studentów Uniwersytetu Szczecińskiego. Reprezentatywnymi organami Samorządu są Wydziałowe Rady Samorządów Studenckich oraz Zarząd Samorządu Studenckiego, występujące odpowiednio przed Władzami Wydziału oraz Władzami Uczelni. Samorząd zaangażowany jest w wiele aspektów dotyczących procesu kształcenia na Uniwersytecie. Obecność przedstawicieli Samorządu należy wskazać w gremiach takich jak: Senat Uczelni, Rada Uczelni, Komisje Dyscyplinarne, Uczelniana Rada ds. Kształcenia, Rady Dydaktyczne na Wydziałach oraz Kolegium Elektorów. Uczestnictwo w zebraniach w/w komórek umożliwia studentom skuteczne reprezentowanie i przekazywanie głosu studenckiego w postaci przedstawiania uwag i wniosków dotyczących studiów oraz wpływania na podnoszenie jakości studiowania na Uniwersytecie.

Samorząd Studencki zgodnie ze wspomnianą ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, otrzymuje od Uczelni wsparcie materialne w postaci budżetu do realizacji działań kulturalno-socjalnych dla studentów. Oprócz tego, organy Samorządu Studenckiego mogą korzystać z dostępnej infrastruktury. Na WEFIZ Rada Samorządu Studenckiego posiada dwa biura – po jednym na każdym kampusie: pomieszczenie o numerze 032 w kampusie Cukrowa i pomieszczenie nr 0317 w kampusie Mickiewicza. Samorząd Studencki w sposób aktywny kreuje społeczność akademicką poprzez organizację wydarzeń oraz inicjatyw kulturalnych i społecznych. Do najważniejszych inicjatyw tego typu należy wskazać: Juwenalia organizowane w porozumieniu z innymi Samorządami Studenckimi Szczecińskich Uczelni Wyższych, Galę Aktywności Studenckiej „Gryfy Samorządności”, #USzczęśliwiał, Strefa Nauki, Akademia Rozwoju Młodego Naukowca, Be ECO with US, Rights for US, Akcja Ewaluacja, Tydzień Ziemi, Otrzęsiny, Szczecin Wita Studentów, Rozkręcamy wiosnę. Ponadto Samorząd zaangażowany jest w organizację Wydziałowych imprez tematycznych, szkoleń i warsztatów, spotkań ze specjalistami, paneli dyskusyjnych czy wyborów Mentorów Wydziałów. Informacje na temat inicjatyw podejmowanych przez Samorząd Studencki są dostępne na stronie Uczelni pod adresem <https://samorzad.usz.edu.pl/projekty/>.

Zaangażowanie Samorządu Studenckiego można zauważyć również w sprawach socjalnych studentów. Przedstawiciele studentów zajmują się przydzielaniem miejsc w Domach Studenckich US oraz wspólnie z pracownikami administracyjnymi US współtworzą Komisję Stypendialną przyznającą stypendia. Samorząd Studencki prowadzi również działalność wspierającą Koła Naukowe i organizacje studenckie poprzez dotacje celowe na wyjazdy i konferencje naukowe. W porozumieniu ze Strefą Kultury Studenckiej organizowane są cykliczne Przeglądy Kół Naukowych.

Należy wskazać, że przedstawiciele Samorządu Studenckiego są aktywni na forum ogólnopolskim, reprezentując głos studentów w Forum Uniwersytetów Polskich oraz Parlamencie Studentów RP. Obecnie, Zarząd Samorządu Studenckiego US na lata 2024-2026 składa się z 9 reprezentantów <https://samorzad.usz.edu.pl/kontakt/>.

Przedstawiciele Samorządu Studenckiego biorą aktywny udział w pracy organów wydziałowych – oprócz wspomnianych gremiów, przedstawiciele studentów są obecni w poszczególnych Zespołach kierunkowych, również kierunku przedsiębiorczość i inwestycje. Zapewnia to studentom wpływ m.in. na tworzenie planów studiów, formułowanie katalogu zajęć do wyboru oraz pytań ogólnych losowanych w trakcie egzaminów dyplomowych. Programy studiów są opiniowane przez Samorząd Studencki – program kierunku przedsiębiorczość i inwestycje został pozytywnie zaopiniowany (zał. 8.30).

Organizacje studenckie w Uniwersytecie Szczecińskim otrzymują ze strony Uczelni wsparcie zarówno materialne w postaci dofinansowań na realizowane przez nie projekty, jak również na bieżącą działalność organizacji. Przedstawiciele studenckiego ruchu naukowego mają możliwość wnioskowania do ogólnouczelnianej komisji o wsparcie finansowe na działalność przynajmniej jednokrotnie w ciągu roku akademickiego. Oprócz tego organizacje studenckie, jak również studenci indywidualnie, mają możliwość wnioskowania o przyznanie dofinansowania na realizację projektów naukowych, sportowych, artystycznych czy społecznych do Prorektora ds. studenckich. Każda organizacja studencka w Uczelni ma możliwość nieodpłatnego wykorzystania dostępnej infrastruktury w celu realizacji przedsięwzięć skierowanych do społeczności akademickiej.

Dziekan powołuje spośród kadry naukowej opiekunów roku, którzy pełnią zadania doradcze i konsultacyjne oraz udziela pomocy w rozwiązywaniu trudnych dla studentów sytuacji, a także monitoruje bieżące potrzeby studentów (w szczególności związane z procesem kształcenia). W okresie kształcenia zdalnego kontakt z opiekunami roku odbywał się w formie rozmowy telefonicznej i korespondencji mailowej oraz za pomocą aplikacji MS Teams (rozmowa, czat, wideokonferencja). Szczegółowe informacje odnośnie do powołanych opiekunów i możliwości kontaktu z nimi udostępnione są na stronie internetowej WEFIZ w zakładce <https://efz.usz.edu.pl/studenci/opiekunowie-roku/>.

Studenci mają możliwość oceny zajęć prowadzonych przez nauczyciela akademickiego w trakcie przeprowadzania corocznych ankiet. W ankietach tych studenci określają stopień zadowolenia z punktualności wykładowcy, stosowanych przez niego narzędzi kształcenia, a także z treści, które są przedmiotem przeprowadzanych zajęć. Dzięki temu kadra dydaktyczna może dostosować swój system nauczania do preferencji studentów. Innym narzędziem, które podnosi poziom nauczania, są przeprowadzane co najmniej raz w roku akademickim hospitacje zajęć pracowników.

Również Samorząd Studencki cyklicznie przeprowadza wśród studentów ankietę ewaluacyjną dotyczącą funkcjonowania elementów wsparcia i motywowania studentów, w tym sposobów przyznawania świadczeń w Uczelni, oceny funkcjonowania dziekanatów, jednostek dydaktycznych wspierających proces kształcenia (Akademickie Biuro Karier, Strefa Kultury, Akademickie Centrum Kształcenia Językowego, Strefa Wychowania Fizycznego i Sportu) oraz w przypadku korzystania z programów typu Erasmus+ oceny współpracy z Działem ds. Międzynarodowych. Opracowane wyniki ewaluacji skierowane są do Prorektora ds. studenckich oraz do Prorektora ds. kształcenia w celu przedstawienia perspektywy studentów na realizowane przez Uczelnię wsparcie.

O skuteczności systemu opieki i wspierania oraz motywowania studentów świadczą informacje na temat absolwentów kierunku przedsiębiorczość i inwestycje, zawarte w badaniach skupionych na monitoringu ścieżek zawodowych absolwentów realizowanych przez Akademickie Biuro Karier. Informacje na temat podejmowanych ścieżek zawodowych absolwentów kierunku przedsiębiorczość i inwestycje są również dostępne w ogólnopolskim systemie monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów (ELA) szkół wyższych. Podstawą pozytywnej oceny systemu opieki, wspierania i motywowania studentów mogą być również pozytywne oceny końcowe z realizowanych zajęć, jak i obronione prace dyplomowe.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Uniwersytet Szczeciński oraz Wydział Ekonomii, Finansów i Zarządzania zapewnia szeroki, publiczny dostęp do kluczowych informacji związanych z programem studiów, warunkami jego realizacji oraz osiągniętymi rezultatami. Zgodnie z §11 Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia stanowiącego załącznik do [Uchwały nr 56/2023 Rady](#) Dydaktycznej WEFiZ US z z dnia 13 lutego 2023 r. w sprawie zaopiniowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia na Wydziale Ekonomii, Finansów i Zarządzania (zał. 9.1), zdefiniowany został dostęp do informacji o programie i procesie kształcenia oraz jego wynikach w następujący sposób:

1. Informacje o programie i procesie kształcenia są dostępne w systemie informatycznym, umożliwiającym bieżące upowszechnianie tych materiałów na stronach internetowych Uczelni i Wydziału. Dotyczy to między innymi wykazu i opisu kierunków studiów, programów studiów wraz z wykazem specjalności, sylabusów przedmiotów, harmonogramu roku akademickiego, planów zajęć, jak również wszelkiego rodzaju ogłoszeń dydaktycznych i organizacyjnych dla studentów. Za kompletność i aktualność tych treści na stronie wydziałowej odpowiadają pracownicy Sekcji Kształcenia oraz pracownicy Uczelnianego Centrum Informatycznego.

2. Na stronach internetowych Uczelni i Wydziału udostępniony jest Regulamin Studiów. Corocznie, w trakcie dni adaptacyjnych dla studentów I roku, odbywa się spotkanie z Prodziekanem ds. Studenckich oraz Opiekunami roku, którzy podają syntetyczne informacje dotyczące procesu kształcenia i organizacji roku akademickiego.

3. Oceny z wszystkich form zajęć wprowadzane są do systemu informatycznego dedykowanego obsłudze studentów, w którym są na bieżąco udostępniane do wglądu studentów. Systemy ten wykorzystywany do wymiany informacji między nauczycielami akademickimi a studentami.

4. Ważną rolę w działaniach rozpowszechniających informacje o procesie kształcenia odgrywa również komunikacja zewnętrzna i wewnętrzna realizowana za pomocą nowoczesnych metod i środków (m.in. intranet, odpowiednio profilowane grupy adresatów poczty elektronicznej, platformy MS TEAMS i Moodle).

Wszelkie niezbędne informacje dotyczące rekrutacji, pomocy materialnej, opłat za studia, regulaminów, programów studiów, organizacji roku akademickiego oraz domów studenckich, są łatwo dostępne na stronie internetowej uczelni pod adresem <https://bip.usz.edu.pl/>. Aby je odnaleźć, należy wybrać zakładkę „[Studia](#)”, a następnie przejść do odpowiedniego działu w menu tematycznym znajdującym się po lewej stronie ekranu.

Wszystkie te informacje można łatwo znaleźć na stronie internetowej Wydziału pod adresem <https://efz.usz.edu.pl/>. Strona została zaprojektowana w sposób umożliwiający intuicyjną nawigację, dzięki czemu użytkownicy mogą szybko dotrzeć do interesujących ich treści, niezależnie od miejsca, w którym się znajdują, pory dnia czy rodzaju urządzenia, z którego korzystają. Strona internetowa dostępna jest zarówno w języku polskim, jak i angielskim, co sprawia, że jest przyjazna nie tylko dla polskojęzycznych użytkowników, ale również dla kandydatów i studentów z zagranicy. Dodatkowo, witryna jest regularnie aktualizowana, aby zapewnić zgodność publikowanych informacji z najnowszymi zmianami w programach studiów i regulacjach akademickich. Przejrzysty system informacyjny sprzyja transparentności działań Wydziału oraz wspiera potencjalnych i obecnych studentów w podejmowaniu świadomych decyzji edukacyjnych.

W zakładce „[Wydział](#)” na stronie internetowej WEFiZ znajdują się liczne informacje oraz materiały, które pozwalają lepiej poznać historię, działalność i ofertę jednostki. Można tam zapoznać się z kluczowymi wydarzeniami, które wpłynęły na kształtowanie się Wydziału. Dodatkowo, dostępny jest film promocyjny przedstawiający Wydział oraz materiały wizualne, takie jak logo i dedykowane tło do prezentacji multimedialnych, które można pobrać i wykorzystać zgodnie z potrzebami. W tej sekcji zamieszczono również szczegółowe informacje o władzach Wydziału, w tym pełnione funkcje, tytuły naukowe, imiona i nazwiska, dane kontaktowe oraz zdjęcia. Ponadto, przedstawiono skład Rady Pracodawców, a także wykaz firm i instytucji współpracujących z Wydziałem. W zakładce „Oferta dla szkół” można znaleźć informacje na temat zaangażowania pracowników Wydziału w działania popularyzujące wiedzę ekonomiczną wśród młodzieży i pedagogów. Można tam znaleźć harmonogram cyklicznych wydarzeń organizowanych na Uniwersytecie, listę otwartych wykładów skierowanych do szkół oraz propozycje zajęć dla nauczycieli. Z kolei sekcja „Oferta dla biznesu” prezentuje usługi oraz badania realizowane w laboratoriach, pracowniach i centrach badawczych Wydziału, które mogą być wykorzystywane przez przedsiębiorstwa. Na stronie promowane są także sukcesy studentów, co stanowi dowód ich osiągnięć oraz wysokiego poziomu kształcenia. Wydział udziela również informacji o ogólnopolskich inicjatywach edukacyjnych dla dzieci i młodzieży, takich jak Ekonomiczny Uniwersytet Dziecięcy czy Akademia Młodego Ekonomisty, a także programie Regionalna Inicjatywa Doskonałości (RID), którego celem jest umocnienie potencjału naukowego na rzecz wspierania odpowiedzialnego rozwoju regionu oraz wybranych inteligentnych specjalizacji województwa zachodniopomorskiego. Zamieszczono również instrukcję postępowania w sytuacjach bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia ludzi oraz kontakt do kierowników obiektów na terenie kampusów.

Informacje na temat Instytutów współpracujących z Wydziałem można znaleźć w dedykowanej zakładce „[Instytuty](#)”. Po wybraniu konkretnego Instytutu, użytkownik ma dostęp do szczegółowych danych kontaktowych, takich jak adres siedziby, numer telefonu, adres e-mail, nazwisko Dyrektora Instytutu oraz jego zastępców. Każda podstrona zawiera również link do oficjalnej strony internetowej Instytutu, umożliwiając szybkie przejście do szczegółowych informacji o działalności naukowej, dydaktycznej i badawczej. Dodatkowo, w zakładce umieszczono listę oraz podstawowe dane kontaktowe pozostałych Instytutów Uniwersytetu Szczecińskiego, co ułatwia nawiązywanie współpracy między jednostkami, a także zapewnia przejrzystość i łatwość dostępu do potrzebnych informacji. Taki układ zakładki jest szczególnie przydatny dla studentów, pracowników oraz partnerów biznesowych poszukujących wsparcia merytorycznego lub możliwości współpracy w różnych obszarach badawczych i dydaktycznych.

Klikając w zakładkę „[Kandydaci](#)” zostajemy przekierowani do odrębnej strony, w której znajdują się informacje dotyczące oferty edukacyjnej uczelni, w tym szczegóły o kierunkach studiów, zasadach rekrutacji, wymaganych dokumentach oraz harmonogramie naboru. Dostępne są także dane o opłatach za studia, warunkach studiowania, możliwościach zakwaterowania w domach studenckich oraz o pomocy materialnej, w tym stypendiach i zapomogach. Strona zawiera również przewodnik po systemie rejestracji kandydatów oraz odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania związane z procesem rekrutacji. Kandydaci mogą zapoznać się z ofertami specjalnych wydarzeń, takich jak dni otwarte oraz skorzystać z kontaktu do Biura Rekrutacji w celu uzyskania dodatkowego wsparcia.

W zakładce „[Studenci](#)” zgromadzono szeroki zakres informacji przydatnych w codziennym funkcjonowaniu i planowaniu edukacji akademickiej. Zamieszczane są tam m.in. informacje dotyczące funkcjonowania dziekanatu, dane kontaktowe pracowników dziekanatu, godziny otwarcia oraz zakres spraw, które można załatwić w poszczególnych sekcjach. Znajdują się tam również szczegóły dotyczące planów zajęć, harmonogramu roku akademickiego, terminów sesji egzaminacyjnej, wytyczne

dotyczące procesu dyplomowania, szczegóły dotyczące konkursów na najlepsze prace dyplomowe oraz informacje związane z praktykami studenckimi (regulamin, dokumenty, informacje o opiekunach, lista umów z pracodawcami oraz aktualne ogłoszenia). Udostępnione są formularze, wnioski i inne dokumenty potrzebne studentom, takie jak wnioski o stypendia, podania czy zgłoszenia zmian w toku studiów. Strona zawiera również aktualności związane z obsługą administracyjną studentów oraz wskazówki dotyczące realizacji obowiązków formalnych w trakcie trwania studiów. Zakładka ta obejmuje także materiały dotyczące programów wymiany studenckiej, działalności organizacji studenckich oraz dostępne wsparcie, takie jak kontakt do opiekunów roku, harmonogramy konsultacji nauczycieli akademickich czy informacje o wsparciu psychologicznym dla studentów. Dodatkowo w zakładce można znaleźć zbiór wskazówek nazwany „Dobre zwyczaje na US”. Jest to przydatny poradnik, zawierający m.in. zasady poprawnej komunikacji z wykładowcami (np. jak pisać oficjalne e-maile), reguły dotyczące odpowiedniego zachowania na zajęciach i egzaminach, a także ogólne wskazówki pomagające w szybszym zaaklimatyzowaniu się w środowisku akademickim. Tego rodzaju informacje są szczególnie wartościowe dla studentów rozpoczynających naukę na uczelni.

Szczegółowe informacje o kierunkach studiów oferowanych na WEFiZ US można znaleźć w **zakładce „[Kształcenie](#)”**. Znajdują się tam opisy poszczególnych kierunków, w tym ich programy, specjalności, wymagania rekrutacyjne oraz informacje o perspektywach zawodowych dla absolwentów. Dostępne są również linki do szczegółowych planów zajęć i sylabusów, co pozwala kandydatom oraz studentom lepiej zapoznać się z organizacją i treściami kształcenia. W zakładce zamieszczane są także informacje dotyczące wewnętrznych aktów prawnych oraz Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, w tym raporty samooceny i akredytacje kierunków studiów.

W **zakładce „[Pracownicy](#)”** można wyszukać informacje o pracownikach Wydziału (tytuł naukowy, przynależność do instytutu, adres e-mail oraz w przypadku niektórych osób, numer telefonu kontaktowego).

Zakładka „[Kontakt](#)” zawiera szczegółowe dane kontaktowe Wydziału, w tym numery telefonów do administracji oraz mapy z dokładnie oznaczonymi lokalizacjami kampusów Wydziału.

Zasady dotyczące stosowania metod i technik kształcenia na odległość, wsparcia merytorycznego i technicznego oraz monitorowania efektywności takiej formy nauczania są określone w [Zarządzeniu nr 7/2023 Rektora US](#) (zał. 9.2). Dokument ten szczegółowo reguluje wszystkie aspekty realizacji studiów z wykorzystaniem narzędzi zdalnych, definiując zarówno warunki ogólne, jak i szczegółowe wytyczne dotyczące poszczególnych elementów programu studiów prowadzonych w tej formie. Zarządzenie wprowadza niezbędne założenia, które stanowią podstawę prawną i organizacyjną dla realizacji procesu dydaktycznego w trybie zdalnym. Opisuje m.in. kryteria techniczne, obowiązki prowadzących zajęcia i studentów, zasady oceny skuteczności nauczania oraz procedury zapewnienia jakości w edukacji na odległość. Dokument jest publicznie dostępny i podlega regularnym aktualizacjom w celu dostosowania do zmieniających się potrzeb i technologii. Szczególnie istotne zmiany i udoskonalenia wprowadzono w okresie pandemii, co pozwoliło na znaczną rozbudowę i uszczelnienie regulacji. W ten sposób zarządzenie odpowiada na wyzwania związane z dynamicznym rozwojem zdalnych form kształcenia, zapewniając studentom i kadrcy dydaktycznej odpowiednie wsparcie.

Na stronie internetowej Wydziału, dostępnej zarówno z komputerów, jak i urządzeń mobilnych, zastosowano nowe funkcje. Po prawej stronie ekranu znajduje się ikona w formie ludzika, która po kliknięciu rozwija menu z opcjami wspierającymi osoby o zróżnicowanych potrzebach. Użytkownik może skorzystać z takich funkcji jak: nawigacja za pomocą klawiatury, wyłączenie animacji, włączenie wysokiego kontrastu, powiększenie lub pomniejszenie tekstu, zmiana czcionki na bardziej czytelną, wyróżnienie tytułów oraz oznaczenie linków i przycisków. Z kolei w lewym dolnym rogu strony

widoczna jest ikona języka migowego, która przekierowuje użytkownika na stronę Działu Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami. Uniwersytet oferuje szeroki zakres usług wspierających, takich jak: tłumacz Polskiego Języka Migowego, pomoc asystentów dla osób z niepełnosprawnością, transport dla osób z ograniczoną mobilnością, zajęcia z neurodydaktykiem, które wspierają procesy uczenia się. Dodatkowo na stronie dostępna jest deklaracja dostępności, zgodna z wymogami ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych. Deklaracja określa standardy i zobowiązania Uczelni w zakresie zapewnienia równego dostępu do treści cyfrowych. Szczegółowe informacje na ten temat można znaleźć pod adresem: <https://efz.usz.edu.pl/deklaracja-dostepnosci/>.

Wydział aktywnie korzysta z mediów społecznościowych, aby informować o wydarzeniach i dostarczać studentom przydatnych informacji. Oficjalny profil na Facebooku (<https://www.facebook.com/wefiz.us>) to przestrzeń, gdzie regularnie publikowane są aktualności dotyczące życia uczelni oraz komunikaty dla studentów, takie jak np. informacje o organizowanej na uczelni Giełdzie Pracy, przypomnienia o terminach składania wniosków o stypendia, komunikaty związane z nowymi zarządzeniami Rektora czy wydarzeniami akademickimi. Dodatkowo, Wydział współtworzy treści publikowane na oficjalnym kanale Uniwersytetu Szczecińskiego na YouTube (<https://www.youtube.com/user/UniwersytetUS>). Na kanale można znaleźć m.in.: filmy promocyjne prezentujące ofertę dydaktyczną i osiągnięcia Wydziału, relacje z wydarzeń, w których uczestniczą studenci i pracownicy uczelni, materiały wideo dokumentujące konferencje, wykłady otwarte oraz inicjatywy studenckie. Dzięki aktywności w mediach społecznościowych Wydział zapewnia szybką i łatwą dostępność do ważnych informacji oraz wzmacnia relacje ze studentami, promując otwartość i zaangażowanie w życie społeczności akademickiej.

27 stycznia 2023 r. swoją działalność zainaugurowała telewizja Uniwersytetu Szczecińskiego – UNIWIZJA (<https://uniwizja.usz.edu.pl>). Prezentowane przez tą platformę wideomateriały publikowane są na oficjalnej stronie internetowej Uniwersytetu Szczecińskiego. Są także dystrybuowane w mediach społecznościowych uczelnianych wydziałów i instytutów, a nierzadko na profilach studentów. UNIWIZJA realizuje liczne materiały filmowe, które pokazują, czym żyje uczelnia w różnych obszarach swej działalności – naukowej, dydaktycznej oraz popularyzatorskiej. Materiały obejmują chociażby: relacje z wydarzeń akademickich, konferencji, uroczystości i inicjatyw społecznych; filmy promocyjne ukazujące życie uczelni, jej ofertę edukacyjną oraz osiągnięcia studentów i pracowników; wywiady i reportaże przedstawiające opinie ekspertów, wykładowców oraz relacje z realizowanych projektów.

Na uczelni funkcjonuje również rozgłośnia internetowa NiUS Radio Uniwersytetu Szczecińskiego (<https://niusradio.pl>). Rozgłośnia łączy rolę edukacyjną z rozrywkową, będąc miejscem twórczej aktywności dla studentów i pracowników uczelni. Działa jako przestrzeń do nauki praktycznych umiejętności w obszarze dziennikarstwa radiowego, realizacji dźwięku oraz komunikacji medialnej. Oferuje różnorodne audycje, w tym programy informacyjne, kulturalne, muzyczne i tematyczne, skierowane zarówno do społeczności akademickiej, jak i szerszego grona odbiorców. Rozgłośnia jest otwarta na współpracę i zaprasza studentów do aktywnego udziału w tworzeniu treści, jednocześnie promując zaangażowanie w życie uczelni i rozwijanie swoich pasji w środowisku radiowym.

Wszystkie szczegółowe **informacje dotyczące studiowania** na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje na WEFiZ US są dostępne na stronie internetowej <https://kandydaci.usz.edu.pl/kierunki/przedsiębiorczosc-i-inwestycje/>. Sekcja ta zawiera kompleksowe dane, które są istotne dla osób rozważających podjęcie nauki na tym kierunku. Przedstawione są tam wymagania rekrutacyjne, określające kompetencje oczekiwane od kandydatów

oraz warunki przyjęcia na studia. Proces rekrutacji bazuje na dedykowanym algorytmie przeliczania punktów, który można znaleźć pod linkiem: <https://kandydaci.usz.edu.pl/algorytm-przeliczania-punktow-kandydata/> . Na stronie można również znaleźć informacje dotyczące harmonogramu rekrutacji, listy dokumentów niezbędnych do złożenia w trakcie rekrutacji, a także szczegóły dotyczące opłat rekrutacyjnych. W tym miejscu kandydaci mogą zapoznać się z opisem kierunku, zawierającym chociażby informacje o przykładowych przedmiotach, które pozwolą im nabyć praktyczne umiejętności, a także perspektywach zawodowych – lista stanowisk i sektorów, w których absolwenci mogą znaleźć zatrudnienie po ukończeniu studiów. Proces nauczania i uczenia się, realizowane zajęcia na poszczególnych etapach studiów, a także procedury uznawania efektów uczenia się w trakcie realizacji studiów na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje są szczegółowo opisane i jednoznacznie określone w programie studiów dla pierwszego stopnia (zał. 9.3).

Ponadto, Uczelnia i Wydział prowadzą profile w mediach społecznościowych, gdzie publikuje bieżące informacje dotyczące życia akademickiego, również w zakresie programów studiów kierunków realizowanych na US:

- <https://www.facebook.com/UniwersytetSzczecinski>
- <https://www.facebook.com/wefiz.us>
- <https://www.instagram.com/uniwersytet.szczecinski/>
- <https://www.youtube.com/user/UniwersytetUS>
- https://x.com/uszczecinski?s=21&t=9virTxpjWR4xeA3UK_kvrv
- <https://www.tiktok.com/@uniwersytet.szczecinski? t=8slc9io94QZ& r=1>

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Działania mające na celu zapewnienie i doskonalenie jakości kształcenia na Uniwersytecie Szczecińskim regulowane są przez [Statut Uniwersytetu Szczecińskiego](#) (zał. 10.1). Zgodnie z § 11 Statutu, w Uczelni funkcjonuje Uczelniany System Zapewnienia Jakości Kształcenia (USZJK), obejmujący swoim działaniem studentów, doktorantów, słuchaczy, a także pracowników Uniwersytetu. Ponadto Statut US w Rozdziale 4, definiuje zasady współdziałania jednostek organizacyjnych przy prowadzeniu procesu kształcenia.

Struktura organizacyjna USZJK została określona w [Zarządzeniu nr 194/2020 Rektora](#) Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 21 grudnia 2020 r. (zał. 10.2). W ramach tego systemu funkcjonują:

1. Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia – odpowiedzialny za analizowanie i inicjowanie działań w zakresie jakości kształcenia na szczeblu całej uczelni.
2. Rady dydaktyczne wydziałów - będące organami doradczo-opiniotwórczymi dziekanów w sprawach związanych z prowadzeniem kształcenia w ramach kierunków studiów, studiów podyplomowych i innych form kształcenia prowadzonych przez wydziały.
3. Rada Naukowa Szkoły Doktorskiej – organ opiniotwórczo-doradczy dyrektora oraz organ inicjujący wskazane w statucie lub innych aktach wewnętrznych Uniwersytetu działania związane z realizacją zadań szkoły doktorskiej.
4. Zespoły kierunków – sprawują merytoryczny nadzór nad programem i funkcjonowaniem danego kierunku studiów.
5. Akademickie Biuro Karier – wspierające studentów i absolwentów w wejściu na rynek pracy oraz realizujące działania w zakresie monitorowania karier zawodowych absolwentów.

Nadzór nad funkcjonowaniem USZJK sprawuje Prorektor ds. kształcenia, a koordynacją działań zajmuje się Pełnomocnik Rektora ds. jakości kształcenia.

Cele i zakres działania USZJK zostały określone [Uchwałą nr 109/2020 Senatu](#) Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 17 grudnia 2020 r. (zał. 10.3).

Celami działania USZJK w szczególności są:

- 1) podnoszenie poziomu kształcenia studentów, doktorantów i uczestników innych form kształcenia,
- 2) stworzenie mechanizmów stałego zarządzania, monitorowania i doskonalenia systemu,
- 3) opracowanie i doskonalenie procedur zapewniania jakości kształcenia,
- 4) dostarczanie władzom Uniwersytetu informacji niezbędnych do zarządzania procesem kształcenia,
- 5) podnoszenie rangi pracy dydaktycznej,
- 6) podnoszenie atrakcyjności i konkurencyjności Uniwersytetu wobec innych uczelni.

Zgodnie z [Uchwałą 109/2020 Senatu](#) US oraz [Zarządzeniem nr 194/2020 Rektora](#) US, na Wydziale Ekonomii, Finansów i Zarządzania (WEFiZ) funkcjonuje Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia (WSZJK), który określony został [Uchwałą nr 56/2023 Rady Dydaktycznej WEFiZ US](#), z dnia 13 lutego 2023 r. w sprawie zaopiniowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia na Wydziale Ekonomii, Finansów i Zarządzania (zał. 10.4).

WSZJK obejmuje wszystkie formy i rodzaje studiów, na wszystkich poziomach kształcenia. Podstawowe cele systemu to zapewnienie i doskonalenie jakości kształcenia poprzez: monitorowanie i ocenę jakości procesów umożliwiających osiągnięcie efektów uczenia się, efektywne wykorzystanie i zwiększanie potencjału dydaktycznego Wydziału, wprowadzanie innowacyjnych metod nauczania, wykorzystywanie opinii interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, monitorowanie karier zawodowych absolwentów, wymianę dobrych praktyk oraz budowanie akademickiej kultury jakości.

Ponadto, WSZJK uwzględnia wymagania rynku pracy, promocję międzynarodowej mobilności studentów i pracowników, stwarzanie warunków dla realizacji strategii uczenia się przez całe życie oraz uelastycznienia systemu kształcenia, między innymi dzięki zapewnieniu możliwości szybkiego reagowania na nowe potrzeby społeczeństwa i rynku pracy.

Funkcjonowanie WSZJK ma charakter ciągły i systematyczny, a jego zasadniczym celem jest: podnoszenie poziomu kształcenia, stworzenie mechanizmów stałego zarządzania, monitorowania i doskonalenia systemu, opracowanie i doskonalenie procedur zapewnienia jakości kształcenia, podnoszenie rangi pracy dydaktycznej, dostarczanie władzom Wydziału i Uniwersytetu informacji niezbędnych do zarządzania procesem kształcenia, podnoszenie atrakcyjności i konkurencyjności Wydziału i US wobec innych uczelni, przestrzeganie standardów akademickich. WSZJK uwzględnia potrzeby rynku pracy, wspiera międzynarodową mobilność studentów i pracowników oraz realizację strategii uczenia się przez całe życie. System umożliwia elastyczne reagowanie na zmieniające się potrzeby społeczne i rynkowe.

Za funkcjonowanie WSZJK na Wydziale operacyjnie odpowiada Dziekan oraz działające pod nadzorem Dziekana Zespoły Kierunków, Prodziekan ds. Jakości Kształcenia oraz Wydziałowy Koordynator ds. Praktyk i Współpracy z Otoczeniem Społeczno-Gospodarczym.

Zarządzanie kierunkami studiów na Wydziale odbywa się pod nadzorem Dziekana, a za nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny odpowiadają Zespoły kierunków. Skład tych zespołów oraz koordynatorzy kierunków powoływane są Zarządzeniem Dziekana WEFiZ (zał. 10.5, 10.5a, 10.5b).

Do zadań Zespołu kierunku PI, w zakresie zapewniania jakości kształcenia, należy w szczególności:

- a) dokonywanie corocznych przeglądów programu studiów przy pomocy karty samooceny kierunku (zał. 10.6; 10.6a);
- b) weryfikacja treści sylabusów przedmiotów dla potrzeb zapewnienia prawidłowego przebiegu procesu kształcenia oraz wysokiej jakości kształcenia, unikania powtarzania treści programowych w ramach zajęć realizowanych na kierunku studiów, zapewnienia prawidłowego procesu zaliczania zajęć i egzaminowania;
- c) weryfikacja poprawności przypisania punktów poszczególnym przedmiotom ECTS;
- d) opracowywanie, na wniosek Dziekana, wewnętrznych procedur weryfikacji efektów uczenia się oraz dokonywanie ich okresowego przeglądu;
- e) weryfikacja jakości procesu dyplomowania (zał. 10.07; 10.7a);
- f) występowanie do Dziekana z wnioskiem o podjęcie inicjatywy zmian w programie studiów (zał. 10.8)
- g) dokonywanie okresowych przeglądów warunków realizacji procesu kształcenia na danym kierunku oraz występowanie z propozycjami niezbędnych zmian w tym zakresie;
- h) dokonywanie oceny zgodności kompetencji naukowych i dydaktycznych osób prowadzących zajęcia z przypisanymi do zajęć efektami uczenia się;
- i) opiniowanie przedstawionej przez Dziekana - po uzyskaniu opinii właściwego Dyrektora instytutu - obsady osobowej zajęć prowadzonych w ramach kierunku;

- j) zapoznanie się z raportami Akademickiego Biura Karier dotyczącymi losów absolwentów danego kierunku;
- k) analiza wymogów i trybu rekrutacji na kierunek;
- l) wstępna analiza ankiet oceny dokonywanej przez studentów w zakresie wypełniania obowiązków dydaktycznych przez nauczycieli akademickich oraz ankiet oceny kierunku (zgodnie z zał. 10.9.);
- m) proponowanie Dziekanowi planów i harmonogramów działań naprawczych;
- n) ustalanie, na wniosek Prodzikana ds. Studenckich, ewentualnych różnic programowych wynikających z programu studiów poprzez porównanie planowanych efektów uczenia się z efektami uzyskanymi przez studenta w przypadku wznowienia studiów, przeniesienia w ramach uczelni oraz z innej uczelni;
- o) opiniowanie, na wniosek Koordynatora ds. Wymiany Międzynarodowej studentów i doktorantów, dokumentów o charakterze merytorycznym dotyczących mobilności studentów lub doktorantów;
- p) sporządzanie rocznych sprawozdań ze swojej działalności (zał. 10.10; 10.10a).

Natomiast, do zadań **Prodzikana ds. jakości kształcenia**, w zakresie zapewnienia jakości kształcenia w szczególności należy:

- coroczna analiza potrzeb w zakresie obsługi dydaktyki,
- semestralna analiza obciążeń dydaktycznych,
- nadzorowanie procesu tworzenia planów zajęć, jakości ułożonego i realizowanego planu oraz jego dostępności dla studentów,
- monitorowanie liczebności grup dziekańskich i laboratoryjnych, a także dostępności informacji dotyczących planów zajęć dla studentów,
- ocena stanu infrastruktury dydaktycznej, jakości obsługi administracyjnej, funkcjonowania e-systemów obsługi administracyjnej i [strony internetowej Wydziału](#),
- analiza jakości pracy dydaktycznej nauczycieli akademickich na podstawie wyników hospitowania zajęć i informacji pochodzących z ankietowania opinii studentów,
- analiza z badań dotyczących jakości procesu kształcenia.

Na jakość kształcenia istotny wpływ ma również działalność kadry dydaktycznej, która utrzymuje wysoki poziom merytoryczny prowadzonych zajęć, zachowuje równowagę między treściami teoretycznymi a ich praktycznymi implikacjami, dostosowując zajęcia do wymagań współczesnego rynku pracy. Kadra dydaktyczna wykorzystuje nowoczesne metody nauczania, w tym metody i techniki kształcenia na odległość, oraz aktywizuje studentów do zaangażowania w proces dydaktyczny. W zakresie utrzymywania relacji ze studentami istotne znaczenie ma zapewnianie dostępności wykładowców podczas konsultacji, co umożliwi studentom uzyskanie wsparcia w nauce i rozwiązanie ewentualnych problemów. Kluczowa jest również efektywna komunikacja z wykorzystaniem dostępnych narzędzi informatycznych (np. MsTeams, Moodle), która sprzyja budowaniu pozytywnej atmosfery współpracy oraz wspiera proces dydaktyczny.

Procedury tworzenia i zmiany programów studiów definiowane są przez [Uchwałę nr 88/2023 Senatu](#) Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 29 czerwca 2023 r. w sprawie wytycznych dotyczących tworzenia i doskonalenia programów studiów wyższych, programów kształcenia w szkole doktorskiej oraz programów studiów podyplomowych i innych form kształcenia z późn. zm. (zał. 10.11; 10.11a).

Najważniejsze zasady tej **procedury** w odniesieniu do **tworzenia programu studiów** są następujące:

- §26 Utworzenie studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu wymaga pozwolenia ministra z wyjątkiem utworzenia studiów na kierunku przyporządkowanym do jednej dyscypliny albo do

dyscypliny wiodącej, w której Uczelnia posiada kategorię naukową A+, A albo B+ lub zawierających się w dziedzinie, o której mowa w art. 243 ust. 7 ustawy.

- W nawiązaniu do §27, jeżeli utworzenie studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu wymaga pozwolenia ministra to zakończenie uczelnianej procedury tworzenia studiów musi nastąpić do końca października roku akademickiego poprzedzającego rozpoczęcie studiów. Z wnioskiem o pozwolenie na utworzenie studiów rektor występuje do ministra nie później niż 6 miesięcy przed planowanym rozpoczęciem rekrutacji na dany kierunek studiów. Wniosek o pozwolenie na utworzenie studiów przygotowuje zespół kierunku uwzględniając wymogi określone w rozporządzeniu ministra.
- Jeżeli utworzenie studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu nie wymaga pozwolenia ministra to zakończenie uczelnianej procedury tworzenia studiów, musi nastąpić do końca lutego roku akademickiego poprzedzającego rozpoczęcie tych studiów, z zastrzeżeniem, że projekt programu studiów w wersji ostatecznej, musi być przekazany do prorektora ds. kształcenia za pośrednictwem Biura Jakości Kształcenia najpóźniej do 20 grudnia.
- Zgodnie z §28 powyższej Uchwały z wnioskiem o podjęcie inicjatywy utworzenia studiów na nowym kierunku może wystąpić do dziekana wydziału dyrektor instytutu lub rada naukowa instytutu lub rada dydaktyczna. Natomiast §29 wskazuje, iż przed rozpoczęciem procedury tworzenia studiów na nowym kierunku dziekan wydziału, po uzyskaniu opinii rady dydaktycznej, występuje do prorektora ds. kształcenia z wnioskiem o uzyskanie zgody na rozpoczęcie procedury tworzenia nowego kierunku studiów.
- §29 określa, iż przed rozpoczęciem procedury tworzenia studiów na nowym kierunku dziekan wydziału, po uzyskaniu opinii rady dydaktycznej, występuje do prorektora ds. kształcenia z wnioskiem o uzyskanie zgody na rozpoczęcie procedury tworzenia nowego kierunku studiów.
- Szczegółowa procedura opisana została w §30, wskazując, iż w celu przygotowania projektu programu studiów na nowym kierunku dziekan wydziału powołuje zespół kierunku w sposób określony w Statucie. Sposób powołania zespołu kierunku w przypadku studiów wspólnych określa umowa między stronami tworzącymi te studia. Następnie, zespół kierunku przygotowuje projekt programu studiów na danym kierunku, w miarę potrzeby uzgadniając projekt z dyrektorami instytutów mających współdziałać w prowadzeniu kierunku. Projekt programu studiów, po wprowadzeniu do uczelnianego systemu informatycznego (Egeria), przewodniczący zespołu kierunku przekazuje dziekanowi wydziału. W przypadku tworzenia studiów prowadzonych w języku obcym należy przygotować pełną dokumentację w języku polskim i częściową (efekty kierunku, plan i sylabusy) w języku obcym. W dalszej kolejności dziekan wydziału, po weryfikacji projektu programu studiów w zakresie zgodności z wymogami formalnymi, przedstawia projekt programu studiów radzie dydaktycznej celem wyrażenia opinii w formie uchwały. W przypadku negatywnej opinii dziekan albo rezygnuje z dalszego procedowania projektu programu studiów albo zwraca projekt zespołowi kierunku w celu dokonania poprawek. Po wyrażeniu pozytywnej opinii w przedmiocie projektu programu studiów przez radę dydaktyczną dziekan wydziału niezwłocznie przekazuje dokumentację programu studiów prorektorowi ds. kształcenia, który zasięga opinii uczelnianego zespołu ds. jakości kształcenia.
- Ustalenie programu studiów wymaga opinii samorządu studenckiego. Opinia przedstawiana jest przez samorząd studencki w terminie 21 dni od dnia otrzymania projektu programu studiów. W przypadku bezskutecznego upływu tego terminu wymóg zasięgnięcia opinii uważa się za spełniony.

- Kolejny etap to, opinia uczelnianego zespołu ds. jakości kształcenia, wyrażona w formie uchwały, przedstawiana jest uczelnianej radzie ds. kształcenia w celu wyrażenia przez nią opinii w formie uchwały dotyczącej programu studiów nowego kierunku oraz propozycji utworzenia studiów na tym kierunku, poziomie i profilu. W przypadku negatywnej opinii uczelnianej rady ds. kształcenia dokumentacja kierunku za pośrednictwem Działu Wsparcia Organizacji Procesu Dydaktycznego jest zwracana dziekanowi wydziału. Natomiast, po pozytywnej opinii uczelnianej rady ds. kształcenia prorektor ds. kształcenia występuje do Senatu o podjęcie uchwały w sprawie ustalenia programu studiów na danym kierunku, poziomie i profilu. Ostatecznie, Prorektor ds. kształcenia występuje do rektora o utworzenie studiów na danym kierunku, poziomie i profilu

Program studiów podlega systematycznej ocenie i doskonaleniu. Doskonaląc program studiów, uwzględnia się w szczególności wnioski z analizy zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy oraz wnioski z analizy wyników monitoringu karier zawodowych absolwentów. W związku z powyższym, ww. Uchwale Senatu US ujęto również zasady dotyczące procedury **zmiany** programu studiów. Najważniejsze z nich są następujące:

- W przypadku zmian zakładających wyłącznie modyfikacje formy zajęć dydaktycznych przedmiotu lub innego rozkładu godzin zajęć dla poszczególnych form dydaktycznych przedmiotu, stosowny projekt, po uprzednim wprowadzeniu do uczelnianego systemu informatycznego, jest przedstawiany przez dziekana wydziału radzie dydaktycznej celem wyrażenia opinii w formie uchwały. W przypadku innych (szerszych zmian stosuje się odpowiednio procedurę wskazaną w § 30 Uchwały ust. 2-9 z zastrzeżeniem ust. 2. Zmiany w programie studiów wymagają ustalenia przez Senat najpóźniej w lutym roku akademickiego poprzedzającego rok akademicki, którego te zmiany dotyczą, a projekt zmian w wersji zaopiniowanej przez radę dydaktyczną musi być przekazany do Biura Jakości Kształcenia najpóźniej do 20 grudnia.

[Uchwała nr 88/2023 Senatu](#) Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 29 czerwca 2023 r. określa również **procedurę likwidacji studiów** wyższych, zgodnie z którą studia na danym kierunku, poziomie i profilu podlegają likwidacji:

- 1) w przypadku cofnięcia pozwolenia ministra na utworzenie studiów (dotyczy studiów utworzonych w trybie określonym w § 27 ust. 1-3);
- 2) w przypadku nieuruchomienia kolejnego cyklu kształcenia na danym kierunku w ciągu kolejnych 3 lat akademickich, licząc od ostatniej skutecznej rekrutacji;
- 3) na podstawie wniosku dyrektora instytutu lub rady naukowej instytutu lub rady dydaktycznej.

W Uniwersytecie Szczecińskim zasady organizacji i prowadzenia zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość są regulowane przez [Zarządzenie nr 7/2023 Rektora US](#) z dnia 18 stycznia 2023 r. (załącznik 10.12).

W okresie obostrzeń pandemicznych związanych z Covid-19 zajęcia dydaktyczne i inne formy aktywności realizowano w formie zdalnej za pośrednictwem platformy Microsoft Teams, będącej częścią pakietu Microsoft Office 365, do którego wszyscy studenci i pracownicy Uniwersytetu Szczecińskiego mają bezpłatny dostęp. Zajęcia odbywały się zgodnie z harmonogramem przewidzianym dla danego kierunku studiów. Obecnie, zgodnie z Zarządzeniem nr 7/2023, zajęcia dydaktyczne są realizowane w trybie stacjonarnym z bezpośrednim kontaktem. Jednak, jeśli pozwala na to specyfika kształcenia, możliwe jest także prowadzenie zajęć na odległość. Taka forma nauczania może być stosowana na wszystkich poziomach studiów (I i II stopnia, jednolitych magisterskich), studiach podyplomowych, w szkole doktorskiej oraz w innych formach kształcenia, niezależnie od trybu

studiów. Zajęcia zdalne mogą być realizowane wyłącznie z wykorzystaniem infrastruktury informatycznej uczelni i oprogramowania objętego licencjami Uniwersytetu, tzw. „platformy do kształcenia na odległość”, dostępnej pod adresem: <https://e-studia.usz.edu.pl>. Platforma ta umożliwia zarówno synchroniczną, jak i asynchroniczną interakcję między studentami, doktorantami, uczestnikami studiów podyplomowych i innych form kształcenia a nauczycielami akademickimi oraz osobami prowadzącymi zajęcia. Wymiar zajęć realizowanych w trybie zdalnym jest określony w programach studiów. Nauczyciel akademicki może prowadzić zajęcia w tym trybie, jeżeli ukończył szkolenie przygotowujące do pracy zdalnej organizowane przez Uczelniane Centrum Informatyczne (UCI) lub posiada odpowiedni certyfikat potwierdzający wymagane kompetencje. Ponadto UCI organizuje szkolenia dla studentów, przygotowujące ich do uczestnictwa w zajęciach zdalnych (szkolenie e-learningowe na I semestrze studiów). Szkolenie to, będące obowiązkowym elementem programów studiów, realizowane jest w formie ćwiczeń o wymiarze dwóch godzin dydaktycznych prowadzonych zdalnie.

Na Uniwersytecie Szczecińskim działa również [Repozytorium szkoleń i kursów](#), które umożliwia zgłaszanie autorskich szkoleń z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz uczestnictwo w nich przez pracowników. Szkolenia odbywają się na platformie Microsoft Teams i pozwalają pracownikom zdobywać wiedzę oraz umiejętności kluczowe dla prowadzenia zajęć dydaktycznych.

Przyjęcie na studia w Uniwersytecie Szczecińskim odbywa się na podstawie formalnie określonych warunków i kryteriów kwalifikacyjnych dla kandydatów na studia. Proces rekrutacji obejmuje kilka etapów, opisanych szczegółowo na stronie <http://kandydaci.usz.edu.pl/>.

Proces rekrutacji na studia I stopnia (na oceniany kierunek PI) przebiega następująco:

- Kandydat rejestruje się w Systemie Elektronicznej Rejestracji Kandydatów (ERK) uzupełniając podstawowe dane.
- Kandydat zaznacza w systemie kierunek /kierunki studiów, którymi jest zainteresowany.
- Kandydat wprowadza wyniki swoich egzaminów będące podstawą kwalifikacji, zgodnie z kryteriami kwalifikacji na wybranym kierunku/kierunkach.
- Kandydat dokonuje opłaty rejestracyjnej za każdy wybrany kierunek.
- Kandydat załącza komplet dokumentacji.
- Po obradach komisji rekrutacyjnej kandydat otrzymuje informacje o wyniku rekrutacji i możliwości wprowadzenia dokumentów do systemu ERK.

Kandydat ubiegający się o przyjęcie na studia I stopnia, na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje, musi przedstawić wyniki z egzaminu maturalnego z trzech grup przedmiotów określonych w załączniku do [Uchwały nr 47/2024 Senatu](#) Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 25 kwietnia 2024 r. zmieniającej uchwałę w sprawie warunków i trybu rekrutacji oraz kryteriów kwalifikacji na studia pierwszego, drugiego stopnia oraz jednolite studia magisterskie w Uniwersytecie Szczecińskim rozpoczynające się w roku akademickim 2024/2025 (zał. 10.13; 10.13a; 10.13b).

W procesie kwalifikacyjnym uwzględnia się po jednym przedmiocie wybranym z każdej z trzech grup.

1. Kryteria kwalifikacji - grupa I:

- geografia
- historia
- wiedza o społeczeństwie
- matematyka

2. Kryteria kwalifikacji - grupa II:

- język obcy nowożytny:

3. Kryteria kwalifikacji - grupa III:

- geografia
- historia
- wiedza o społeczeństwie

- informatyka
- fizyka/ fizyka i astronomia
- biologia
- chemia
- język obcy nowożytny

Wyniki egzaminów maturalnych z wybranych przedmiotów, po jednym z każdej grupy, są przeliczane na punkty zgodnie z algorytmem określonym w przywołanej wyżej Uchwale. Przyjęto zasadę, że 1% wyniku egzaminu maturalnego odpowiada 1 punktowi. O przyjęciu na wybrany kierunek studiów decyduje miejsce na liście rankingowej, sporządzonej na podstawie liczby punktów uzyskanych przez kandydatów uczestniczących w procesie rekrutacyjnym.

Ponadto, [Uchwała nr 86/2023 Senatu](#) Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 29 czerwca 2023 r. w sprawie zasad przyjmowania na studia laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego oraz laureatów konkursów ogólnopolskich i międzynarodowych w latach akademickich 2024/2025, 2025/2026, 2026/2027, określa m.in. wykaz kierunków I stopnia, na które mogą ubiegać się finaliści i laureaci olimpiad i konkursów (zał. 10.14). Zgodnie z załącznikiem do niniejszej Uchwały kandydaci będący laureatami konkursów i olimpiad uzyskują preferencję w procesie rekrutacji.

Programy studiów realizowane w Uniwersytecie Szczecińskim, w tym oceniany kierunek przedsiębiorczość i inwestycje, podlegają systematycznej ocenie i doskonaleniom. Działania te definiowane są wspomnianymi na wstępie niniejszego kryterium z Uczelnianym Systemem Zapewniania Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Szczecińskim oraz funkcjonującym na WEFiZ Wewnętrzny Systemem Zapewnienia Jakości Kształcenia.

Działania projakościowe związane z systematyczną oceną i doskonaleniem programu studiów na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje sprowadzają się m.in. do:

1. Spotkań członków Zespołu kierunku PI, na których omawiane są problemy związane m. in. z (zał. 10.15 Protokoły ze spotkań zespołu):
 - Coroczny przegląd programów studiów i sylabusów dot. w szczególności analizy wewnętrznej spójności programu, systemu ECTS, treści programowych, metod nauczania, a także weryfikację i ocenę efektów uczenia się oraz ich dostosowanie do potrzeb rynku pracy
 - Analiza opinii interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych:
 - Na podstawie przeprowadzonej ankietyzacji i oceny nauczycieli akademickich i programu studiów (zał. 10.16.);
 - Monitorowanie opinii pracodawców przez Akademickie Biuro Karier Uniwersytetu Szczecińskiego, obejmujące ocenę przygotowania absolwentów Uniwersytetu Szczecińskiego, w tym kierunku zarządzanie, do wykonywania pracy zawodowej oraz identyfikację dynamicznie zmieniających się potrzeb rynku pracy.
 - Zbierania opinii Rady Pracodawców kierunku PI w czasie spotkań i za pomocą ankiet (zał. Spotkania z RP), którzy m.in. oceniają zgodność programu studiów z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego i rynku pracy.
 - Opinia Samorządu Studenckiego w sprawie zmian programu studiów na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje. (zał. 10.17.)
 - Coroczny przegląd tematów prac dyplomowych pod kątem ich zgodności z kierunkiem studiów i zatwierdzanie tematów prac na kierunku (zgodnie z Załącznikiem do Uchwały nr 56/2023 Rady Dydaktycznej WEFiZ US z dnia 13 lutego 2023 r.-zał.10.4)
 - Ocena programu studiów przez ekspertów powołanych przez Prorektora ds. kształcenia, wchodzących w skład Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia, co wynika z Uchwały nr 109/2020 Senatu US (załącznik 10.3) oraz Zarządzenia Rektora nr 194/2020 w sprawie organizacji Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Szczecińskim (załącznik 10.2)(zał. 10.18; 10.18a).

Rezultatem działań Zespołu kierunku PI oraz Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia, w tym regularnych przeglądów kierunku i analizy opinii interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, są

modyfikacje programów studiów, sylabusów dla poszczególnych zajęć, sposobu realizacji zajęć oraz tematów prac dyplomowych. Dodatkowo podejmowane są działania mające na celu zapewnienie odpowiedniego poziomu infrastruktury oraz dostępności podstawowej literatury. Zebrane dane stanowią również podstawę do oceny realizacji efektów uczenia się na kierunku przedsiębiorczość i inwestycje (Karta samooceny kierunku, zał. 10.6 i Sprawozdania Zespołu 10.10a).

2. Systematyczne hospitacje zajęć (zgodnie z [Zarządzeniem nr 38/2022 Rektora US](#) z dnia 8 kwietnia 2022 r. w sprawie zasad i procedury przeprowadzania hospitacji i wizytacji w Uniwersytecie Szczecińskim, zał. 10.19)
3. Przeprowadzana corocznie (zgodnie z Wewnętrznym Systemem Zapewnienia Jakości Kształcenia Wydziału Ekonomii, Finansów i Zarządzania US; załącznik 10.4) weryfikacja jakości procesu dyplomowania.
4. Dbłość o właściwy przebieg praktyk studenckich oraz monitoring uzyskanych przez studentów efektów uczenia się przez Kierunkowego Opiekuna Praktyk.

W roku akademickim 2023/2024 oraz w pierwszym semestrze r.a. 2024/2025 Zespół kierunku PI odbył łącznie 12 spotkań, w tym 3 spotkania z członkami Rady Pracodawców. Celem wszystkich spotkań były m.in. systematyczna ocena programu studiów, w tym sylabusów, treści programowych, punktów ECTS, wprowadzenie zmian w programie studiów wynikających z nowelizacji przepisów (m.in. wprowadzenie wykładów ogólnouczelnianych i wykładów z nauk humanistycznych) analiza procesu ankietyzacji, analiza procesu dyplomowania, analiza informacji zwrotnych pozyskanych od studentów, poza procesem ankietyzacji, analiza ścieżek kariery absolwentów (m.in. poprzez rozszerzenie Rady Pracodawców o absolwentów kierunku PI, którzy prowadzą działalność gospodarczą).

W procesie systematycznej oceny programu studiów biorą udział zarówno interesariusze wewnętrzni (m.in. studenci, pracownicy, ABK, [Biuro ds. Jakości Kształcenia](#), Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia) jak również interesariusze zewnętrzni (głównie członkowie Rady Pracodawców oraz podmioty współpracujące z kierunkiem PI, w formie realizacji np. zajęć terenowych, jak i podmioty, które zawarły umowy partnerskie z Uniwersytetem Szczecińskim, zał. 10.20).

Wnioski z systematycznej oceny programu studiów na kierunku PI mają na celu doskonalenie programu, m.in. zmiany w sylabusach, wprowadzenie do oferty zajęć w formie wykładów ogólnouczelnianych i wykładów z nauk humanistycznych, o szerokiej tematyce; zmiany w programie w wyniku uwag Biura ds. Jakości Kształcenia. Obecnie Zespół kierunku PI analizuje możliwe zmiany doskonalące program studiów w wyniku sugestii Rady Pracodawców (zał. 10.21).

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	<p>Mocne strony</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Silny nacisk na praktyczne aspekty kształcenia, przejawiający się m.in.: sześciomiesięcznym okresem praktyk zawodowych, współpracą z Radą Praktyków przy konsultacji programu nauczania i kompetencji absolwenta kierunku PI; 2. Zajęcia terenowe w przedsiębiorstwach i organizacjach okołobiznesowych, realizacja grupowych projektów z zakresu przedsiębiorczości, udział w warsztatach i konferencjach naukowych i inne. 3. Współpraca i umowy podpisane przedsiębiorstwami i instytucjami, co umożliwia studentom zdobycie doświadczenia zawodowego; 4. Aktywne koła naukowe i organizacje studenckie promujące przedsiębiorczość; 5. Osiągnięcie w trakcie ostatniej oceny parametrycznej kategorii A w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości. 	<p>Słabe strony</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Niewielkie zainteresowanie studentów kierunku PI mobilnością zarówno międzynarodową (np. W ramach programu ERASMUS+), jak również krajową (np. Program MOST) 2. Nadmierne obciążenie nauczycieli akademickich zadaniami administracyjnymi 3. System motywacyjny ukierunkowany głównie na rozwój naukowy pracowników. Proces kształcenia, kompetencje kadry w tym zakresie są dużo mniej znaczące 4. Niedostosowany do potrzeb system tworzenia i gromadzenia informacji o programach studiów (Egeria) zniechęcający do elastycznego wprowadzania zmian w programach studiów
Czynniki zewnętrzne	<p>Szanse</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rosnące oczekiwania pracodawców, dotyczące praktycznych umiejętności u absolwentów studiów wyższych np. przygotowanie i realizacja projektów zespołowych, posługiwanie się metodami komunikacji na odległość, nawiązywanie kontaktów z partnerami otoczenia społeczno-gospodarczego itp. 2. Rozwój programów wsparcia dla startupów i innowacyjnych projektów; 3. Rozwój e-learningu i hybrydowych form nauczania 4. Fundusze na rozwój działalności edukacyjnej w uczelniach 5. Wzrost zainteresowania studiami o profilu praktycznym 	<p>Zagrożenia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wysokie ryzyko porzucania procesu kształcenia przez studentów, wynikająca np. Założenia własnej firmy; z chęci podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy lub poza granicami kraju 2. Zmiany w przepisach prawnych 3. Ograniczenia budżetowe, mogące negatywnie wpłynąć na jakość programów nauczania oraz dostępność zasobów edukacyjnych 4. Stosunkowo niski poziom wynagrodzeń na uczelniach w porównaniu z otoczeniem rynkowym 5. Obniżający się poziom przygotowania kandydatów na studia, w szczególności w zakresie przedmiotów ścisłych.

(Pieczęć uczelni)

.....

(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....

(podpis Rektora)

....., dnia

(miejsowość)

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku⁸

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki	Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
I stopnia	I	31	31	nd.	nd.
	II	17	11	nd.	nd.
	III	18	16	nd.	nd.
Razem:		66	58	-	-

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
I stopnia	2022	47	12	nd.	nd.
	2023	54	14	nd.	nd.
	2024	43	18	nd.	nd.
Razem:		144	44	-	-

⁸ Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.).⁹

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	6 semestrów, 180 punktów ECTS
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ¹⁰	Z uwzględnieniem specjalności innowacje w przedsiębiorstwie - 2308 godzin Z uwzględnieniem specjalności inwestycje w przedsiębiorstwie - 2307 godzin
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	Z uwzględnieniem specjalności innowacje w przedsiębiorstwie - 92,32 punktów ECTS Z uwzględnieniem specjalności inwestycje w przedsiębiorstwie - 92,28 punktów ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	Z uwzględnieniem specjalności innowacje w przedsiębiorstwie - 132 punktów ECTS Z uwzględnieniem specjalności inwestycje w przedsiębiorstwie - 130 punktów ECTS
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	11 punktów ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	83 punktów ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym	30 punktów ECTS
Wymiar praktyk zawodowych ¹¹	6 miesięcy (1-miesięczne praktyki po 3, 4 i 5 semestrze oraz 3-miesięczna w ostatnim semestrze).

⁹ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

¹⁰ Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

¹¹ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60 godzin
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1. 1924/9
2. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2. nie dotyczy

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne¹²

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
funkcjonowanie klastrów	ćwiczenia	15	2
gra decyzyjna	wykłady/laboratoria	45	2
innowacje w przedsiębiorstwie	wykłady/ćwiczenia	30	2
Język obcy [moduł] (język niemiecki, język angielski, język francuski, język rosyjski, język hiszpański)	lektorat	90	10
metody ilościowe w zarządzaniu przedsiębiorstwem	wykłady/ćwiczenia	45	4
metody twórczego rozwiązywania problemów	wykłady/ćwiczenia	60	5
narzędzia informatyczne w małej firmie	laboratoria	15	1
negocjacje	wykłady/ćwiczenia	45	3
ocena efektywności inwestycji	wykłady/ćwiczenia	45	3
podstawy ekonomiki przedsiębiorstw	wykłady/ćwiczenia/zajęcia terenowe	60	6
problemy biznesu w praktyce	konwersatoria/zajęcia terenowe	75	5
przedsiębiorczość	wykłady/ćwiczenia/zajęcia terenowe	60	5
przywództwo i kierowanie zespołem	wykłady/ćwiczenia	75	3
psychologia w zarządzaniu	wykłady/ćwiczenia	45	3
społeczna odpowiedzialność biznesu	wykłady/ćwiczenia	30	2

¹² Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

sprawozdawczość i analiza ekonomiczno-finansowa	wykłady/ćwiczenia	30	2
sztuka wystąpień publicznych	konwersatoria	15	1
tworzenie i funkcjonowanie małej firmy	wykłady/ćwiczenia/zajęcia terenowe	60	5
wyszukiwanie, ocena wiarygodności informacji i bazy danych	wykłady/laboratoria	30	3
zarządzanie jakością w małej firmie	wykłady/ćwiczenia	45	3
zarządzanie procesami w małym przedsiębiorstwie	wykłady/ćwiczenia	60	4
zarządzanie strategiczne małą firmą	wykłady/ćwiczenia	75	6
zarządzanie zasobami ludzkimi	wykłady/ćwiczenia	45	4
praktyka zawodowa	praktyki	-	30
finansowanie małych firm (specjalność: innowacje w przedsiębiorstwie)	wykłady/ćwiczenia/zajęcia terenowe	60	3
MSP w Unii Europejskiej (specjalność: innowacje w przedsiębiorstwie)	wykłady/ćwiczenia	30	3
technologie ICT w małej firmie (specjalność: innowacje w przedsiębiorstwie)	wykłady/laboratoria	30	2
tworzenie biznesplanu przedsięwzięcia (specjalność: innowacje w przedsiębiorstwie)	wykłady/ćwiczenia/laboratoria	75	4
wycena własności intelektualnej (specjalność: innowacje w przedsiębiorstwie)	wykłady/ćwiczenia	45	2
zarządzanie projektami innowacyjnymi (specjalność: innowacje w przedsiębiorstwie)	wykłady/ćwiczenia	30	2
e-biznes (specjalność: inwestycje w przedsiębiorstwie)	wykłady/laboratoria	30	2
internacjonalizacja małej firmy (specjalność: inwestycje w przedsiębiorstwie)	wykłady/ćwiczenia	30	3
planowanie w małym przedsiębiorstwie (specjalność: inwestycje w przedsiębiorstwie)	wykłady/ćwiczenia/laboratoria	75	4
system wspierania małych firm (specjalność: inwestycje w przedsiębiorstwie)	wykłady/ćwiczenia/zajęcia terenowe	60	3

wycena przedsiębiorstw (specjalność: inwestycje w przedsiębiorstwie)	wykłady/ćwiczenia	45	2
zarządzanie kreatywnością (specjalność: inwestycje w przedsiębiorstwie)	wykłady/ćwiczenia	30	2
zarządzanie projektami w małym przedsiębiorstwie (specjalność: inwestycje w przedsiębiorstwie)	wykłady/ćwiczenia	30	2
Razem:		Z uwzględnieniem specjalności innowacje w przedsiębiorstwie - 1365 godzin Z uwzględnieniem specjalności inwestycje w przedsiębiorstwie - 1395 godzin	Z uwzględnieniem specjalności innowacje w przedsiębiorstwie - 132 punktów ECTS Z uwzględnieniem specjalności inwestycje w przedsiębiorstwie - 130 punktów ECTS

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych¹³

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Przedmiot do wyboru w języku obcym [moduł] - social media in management and marketing of SME's	konwersatoria	5	stacjonarne	angielski	16
Język obcy [moduł]: angielski, niemiecki, francuski, hiszpański, rosyjski	lektorat	4	stacjonarne	angielski	11

¹³ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.

Język obcy [moduł]: angielski, niemiecki, francuski, hiszpański, rosyjski	lektorat	5, 6	stacjonarne	angielski	15
Język obcy [moduł]: angielski, niemiecki, francuski, hiszpański, rosyjski	lektorat	5, 6	stacjonarne	niemiecki	1

Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających

Cz. I. Dokumenty, które należy dołączyć do raportu samooceny (wyłącznie w formie elektronicznej)

1. Załącznik nr 1. Program studiów dla kierunku studiów, profilu i poziomu opisany zgodnie z art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668 z późn. zm.) oraz § 3-4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.)
2. Załącznik nr 2. Obsadę zajęć na kierunku, poziomie i profilu w roku akademickim, w którym przeprowadzana jest ocena.
3. Załącznik nr 3. Harmonogram zajęć na studiach stacjonarnych, obowiązujący w semestrze zimowym roku akademickiego, w którym przeprowadzana jest ocena.
4. Załącznik nr 4. Charakterystykę nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia lub grupy zajęć wykazane w tabeli 4 oraz opiekunów prac dyplomowych
5. Załącznik nr 5. Charakterystyka wyposażenia sal wykładowych, pracowni, laboratoriów i innych obiektów, w których odbywają się zajęcia związane z kształceniem na ocenianym kierunku, a także informacja o bibliotece i dostępnych zasobach bibliotecznych i informacyjnych.
6. Załącznik nr 6. Wykaz tematów prac dyplomowych

Załączniki znajdują się w folderze: CZ_III_Załączniki uzupełniające

